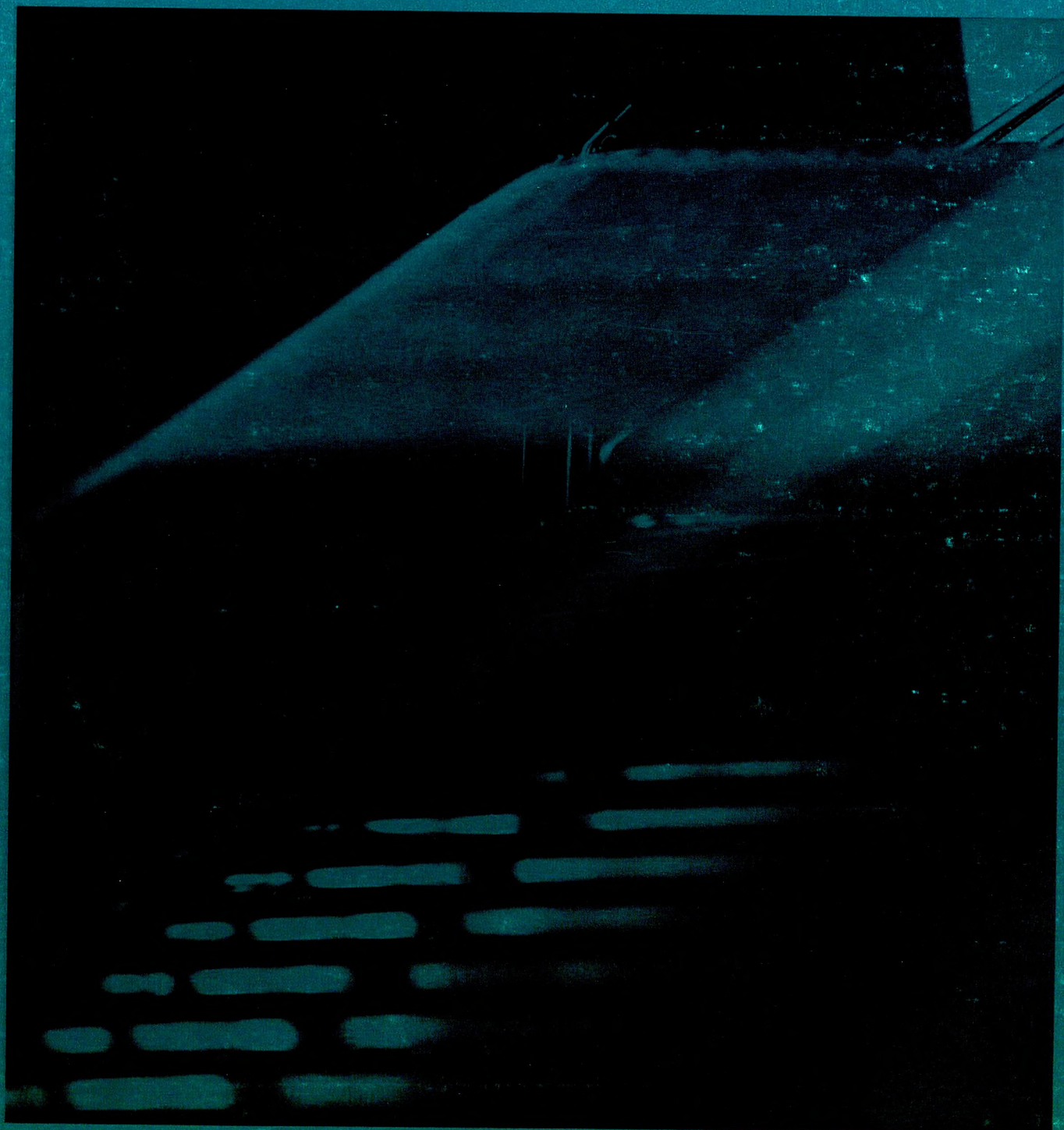

west- vlaanderen werkt

WER

4/1974

driemaandelijks uitgave
westvlaamse economische raad
16e jaargang 1974

Editoriaal : Betere vakantiespreiding noodzakelijk : een nieuw voorstel	177
Expansiehulp, bedrijfseconomisch bekeken	
A. Lambert	181
Het wegverkeer in West-Vlaanderen	
J. Andries	189
Bezoldigde tewerkstelling in West-Vlaanderen, 30 juni 1973	200
Spektrum	202
Nieuwsjes	218

Bij naamvermelding verschijnt de bijdrage onder de verantwoordelijkheid van de auteur.

Beschermkomitee. Ridder P. Van Outryve d'Ydewalle, Goeverneur, Voorzitter WER; De Heer H. Smislaert, Ere-voorzitter Raad van Beheer WER; De Heer P. Monballyu, Voorzitter Raad van Beheer WER; De Heren H. De Fauw, L. Gillon, A. Legein, H. Olivier en Mevrouw B. Platteau-Van Elslande, Leden van de Bestendige Deputatie.

Redaktiekomitee. De Heren R. Annoot, L. Bockstaele, G. Declercq, P. Delafontaine, J. Pattyn, F. Van Damme, O. Vanneste.

Redaktiesekretaris. De Heer D. Sanders.

Redaktiesekretariaat en publiciteitsvoorwaarden.
WER, Baron Ruzettelaan 33, 8320 Brugge 4

Abonnement 1975 : 160 fr.

PR. 000-0097657-75, WER, Baron Ruzettelaan 33, 8320 Brugge 4

Ontwerp kaft. Boudewijn Delaere.

Lay-out. Johan Mahieu.

Drukkerij. Groeninghe, Kortrijk.

WESTVLAAMSE EKONOMISCHE RAAD

Baron Ruzettelaan 33
8320 Brugge 4
Telefoon : 050/33 81 31
Postrekening 000-0097657-75

WER

inhoud

Foto kaft : H. Maertens, Brugge.

Editoriaal

Betere vakantiespreiding noodzakelijk: een nieuw voorstel

*Betere vakantiespreiding
noodzakelijk*

De belangrijkste oorzaken van de concentratie van de vakanties kunnen worden teruggebracht tot een viertal factoren. In concreto gaat het om (a) de klimatologische factoren, (b) de zomerschoolvakantieregeling, (c) de verlofregeling op het vlak van de bedrijven en (d) het bestaan van een zekere massa-vakantiepsychologie. Elk voorstel tot een betere vakantiespreiding, dat enig succes wil kennen, moet met een of meerdere van deze fundamentele oorzaken rekening houden bij het uitwerken van een spreidingsbeleid.

Onder deze vier fundamentele oorzaken zijn er twee die nauw bij elkaar aanleunen en in wezen van institutionele aard zijn, namelijk de schoolvakantieregeling en de verlofregeling in de bedrijven. Samengenomen vormen zij ongetwijfeld de grootste rem op een betere spreiding van de vakanties van de Belgen in binnen- en buitenland. Schoolregeling en werkregeling kunnen niet los van elkaar worden gezien. Tot op heden werd deze koppeling al te veel over het hoofd gezien. Ons voorstel wil dan ook in de eerste plaats deze tweevoudige kernoorzaak aanpakken.

Het nieuwe voorstel

Het voorstel tot een betere vakantiespreiding dat hier wordt verdedigd is een alternatieve gedekaleerde zomer-schoolvakantie en verlofregeling van de bedrijven voor het nederlandstalig en het franstalig gedeelte van ons land. Om beurt (of per periode van enkele jaren) zouden de schoolvakanties in de nederlandstalige scholen en de noodzakelijke tijdelijke sluitingen van ondernemingen voor verlofdoeleinden in Vlaanderen, enerzijds, en de schoolvakanties in franstalige scholen en noodzakelijke tijdelijke sluitingen van ondernemingen in Wallonië en Brussel-Hoofdstad, anderzijds, plaatsgrijpen tussen de periodes 15 juni-15 augustus en 15 juli-15 september. Het koppelen van de bedrijfssluitingen van Brussel-Hoofdstad aan de schoolvakanties in de franstalige zone is niet ingegeven door kommunautaire of taalkonsideraties. De bedoeling is enkel de binnenlandse toeristische markt in twee equivalente delen op te splitsen.

Dit voorstel berust op een aantal essentiële punten.

Primo, er worden twee zones voorzien. Het voorhouden van twee zones is geïnspireerd door een belangrijke voorwaarde tot succes. Men moet er naar streven dat elk lid van het gezin, met andere woorden elk kind van het gezin welke ook het onderwijsniveau is, op hetzelfde ogenblik kan vakantie nemen. Men mag aannemen dat in weinig gezinnen kinderen schoollopen in twee verschillende taalregimes. Het vormt in elk geval de kleinst mogelijke overlappingsgroep, welke ook de keuze van de zone-indeling betreft.

Secundo, de bedrijven van elke zone die om technische redenen het bedrijf voor een jaarlijkse verlofperiode sluiten, moeten die bedrijfssluitingsperiode programmeren binnen de periode waarin de schoolvakanties werden vastgelegd voor de zone waarin het bedrijf gelegen is.

Tertio, vermits een beurtsysteem per jaar moeilijkheden kan opleveren in elke zone inzake de lengte van het volgend schooljaar, is het denkbaar de beurtrol per periode van meerdere jaren in te schakelen.

Dit voorstel wijkt in twee opzichten af van gelijkaardige initiatieven in het buitenland. Allereerst is de tijdsdekalage tussen de beide zones meer uitgesproken. In de tweede plaats worden de schoolvakanties en de bedrijfsverloven op elkaar afgestemd.

Dit kernvoorstel kan slechts worden bereikt wanneer zowel de onderwijssector als de werkgevers- en de werknemersorganisaties zich positief opstellen tegenover het probleem van de excessieve concentratie van de vakanties.

Te sterke concentratie

De vakanties komen inderdaad zeer gekoncentreerd voor, dermate sterk zelfs dat de centrale overheid in al haar geledingen er niet verder over heen kan zien. Enkele cijfers mogen deze concentratie illustreren. In België maken de twee maanden van het hoogseizoen 57,5 % uit van de logeernachten. In feite houdt dat cijfer voor 1973 een vertekend beeld in, vermits dit aandeel berekend is op basis van het totaal van de overnachtingscijfers, m.a.w. inclusief het zakenverkeer. Hierdoor wordt de vakantieconcentratie gedeflateerd. Trouwens in de toeristische gebieden Kust en Maas en Ardennen ligt de concentratie hoger, nl. respectievelijk 62,7 % en 60,3 %. Daarenboven dient opgemerkt dat in het geheel van het hoogseizoen de maand juli duidelijk de overhand heeft.

De vakantieconcentratie kan ook uit een tweede hoek worden toegelicht. Bovenvermelde concentratiecijfers zijn gebaseerd op de logeernachten van Belgen en vreemdelingen in België. Een tweede bron betreft de vakantieafreizen van Belgen in binnen- en buitenland. De nationale vakantiesurveys van 1967 en 1972 vormen hierbij de basisgegevens; zij verscherpen nog enigszins het beeld van de concentratie. Inzake de afreizen — hetgeen uiteraard niet volledig samenvalt met de overnachtingen — treedt één maand duidelijk naar voren. De maand juli vertegenwoordigt immers 49 % van de afreizen, waarvan echter twee derde tijdens de eerste helft van de maand juli plaatsgrijpen. De eerste helft van augustus vertoont ongeveer eenzelfde aantal afreizen als de tweede helft van juli. Hiermede komen reeds 66,6 % van de vakanties aan bod. Voor zover wij juli en augustus samen in beschouwing nemen, stijgt het aandeel van het hoogseizoen tot 70,9 %. Dit wijst meteen op een buitengewone sterke concentratie.

De oorzaken

In de aanhef van dit editoriaal werden reeds de voornaamste oorzaken van deze concentratie opgesomd. Wij willen hier nog enkele bijzonderheden inzake deze oorzaken aanstippen. Voor zover de klimatologische omstandigheden de concentratie mede bepalen is het verkeerd te menen dat een ruimere spreiding van de toeristische bedrijvigheid in België zou uitgesloten zijn omwille van de meteorologische omstandigheden. De maanden juni en september sluiten zeer goed aan bij het hoogseizoen. Zo vertoont de maand juni een temperatuur die slechts iets lager ligt dan deze in juli en augustus, het aantal dagen zonder neerslag is in juni hoger dan in het hoogseizoen, terwijl ook inzake zonneschijnduur de maand juni alle andere maanden voorafgaat; juni telt zelfs per dag een uur zonneschijn meer dan augustus. De belangstelling gaat echter niet enkel naar de maand juni; ook september vertoont onder vele oogpunten interessante klimaatkenmerken, in het bijzonder inzake temperatuur en neerslag. Dit geldt wel meer voor de Kust dan voor de Ardennen. In dit licht werden de tweede helft van juni en de eerste helft van september in het kernvoorstel tot vakantiespreiding opgenomen.

De verlofregeling in de bedrijven is wel de voornaamste reden van de concentratie. Daarenboven vertonen de verlofsluitingen zelf een toenemende concentratiegraad. De verlofperiodes werden tot het midden van de jaren zestig in belangrijke mate gekoppeld aan de datum van de plaatselijke kermis of feesten. Aldus was er per regio een min of meer parallel lopende regeling voor alle sectoren. Deze kermisperiodes waren gespreid over een periode van circa twee maanden. Sinds enkele jaren zijn er meer en meer sectoren die deze traditie verlaten en de verlofperiodes concentreren tijdens de maand juli. Het KB van 30 maart 1967 werkt deze tendens in de hand. In de praktijk is het bedrijfsleven (inclusief de overheidssector) echter in de mogelijkheid om mede te werken aan een grotere spreiding. Zij kan dit doen op twee wijzen: een grotere spreiding in de tijd van de individuele bedrijfssluitingen ofwel het invoeren van een verlof-beurtroelsysteem. Ofschoon er zich een onderscheid opdringt naar de aard van de bedrijven, kan men stellen dat globaal genomen de weerslag voor het bedrijfsleven en de overheidssector niet groot is. Bepaalde nadelen (o.m. bevoorradings- en stockagekosten) worden gecompenseerd door voordelen (o.m. beter gebruik van de faktor kapitaal, minder gevaar voor klantenafvloeiing). Het gekende franse studie bureau SEMA (Société d'Etudes et de Mathématiques Appliquées) stelt

zelfs in zijn rapport « Le bilan économique et social d'une politique nationale d'étalement des congés annuels » : « ... que le bilan économique et social de l'étalement des congés semble positif au niveau national et global ».

De schoolvakantieregeling is een tweede institutionele faktor die een zeer grote invloed uitoefent op de vakantieconcentratie. Trouwens het bovengeschetste kernvoorstel haakt precies in op deze twee institutionele factoren en dit binnen de klimatologische mogelijkheden.

Hier willen wij enkel een bezwaar van de onderwijsmilieus anticiperen. Er wordt nog al eens beweerd dat de produktiviteit van het onderwijs lager zou zijn in de hoogseizoenmaanden dan in de andere maanden. Hiertegen willen wij het volgende inbrengen :

- a) in het nieuw voorstel blijven alle scholen gesloten van 15 juli tot 15 augustus;
- b) de meeste dagen in juni en de eerste helft van september benaderen of bereiken toptemperaturen van juli en augustus;
- c) in West-Duitsland zijn er elk jaar gebieden waar de zomervakantie eindigt per 1 augustus of pas dan aanvangt;
- d) in het verleden werd de zomervakantie gekoppeld aan de maand augustus om de agrarische sektor terwille te zijn. Deze kan zodoende scholieren inzetten bij de oogst;
- e) de produktiviteit wordt in de wintermaanden fel gedrukt door de talrijke afwezigheden.

Een betere schoolvakantieregeling en verlofregeling in de bedrijven zou weliswaar de problematiek van de gebrekkige vakantiespreiding niet volledig oplossen. Inderdaad ongeveer de helft van de personen die niet-hoogseizoengebonden zijn inzake het nemen van het grootste gedeelte van de vrije dagen, neemt toch vakantie tijdens het hoogseizoen. Hiervoor zijn meerdere redenen : verkeerd oordeel over de klimaatkenmerken van juni en september, massavakantie-psychologie, een gewoonte, meereizen van ouders met een van de gehuwde kinderen, vrees voor geldelijk verlies, vrees alleen achter te blijven in de buurt, onderwaardering van een vakantie in vóór- of naseizoen. Gelukkig zwakt de invloed van deze groep — vooral psychologische factoren — enigszins af. Zij vergt evenwel een speciale aanpak.

Andere redenen zijn van ondergeschikt belang zoals de aanwezigheid van wettelijke feestdagen tijdens het hoogseizoen, de cyclische spaarbewegingen en de snelle groei van het kampeertoerisme.

De gevolgen

De gevolgen van de sterke concentratie van de vakanties zijn bijzonder groot, en uit zich op verschillende niveaus. De slachtoffers zijn in vijf groepen in te delen :

- (a) De gevolgen zijn het meest uitgesproken voor de logiesverstrekkende inrichtingen, de aanbieders van man-made rekreatieve infrastructuur en dienstverlenende bedrijven aan de toeristen. De beperkte duur van het seizoen resulteert in een hoge afschrijvingskost per prestatie. In vele gevallen laat de geldende competitieve marktprijs geen totale verrekening van de afschrijvingskosten en de financiële kosten toe, waardoor meteen het probleem van de rendabiliteit is gesteld;
- (b) macro-ekonomisch betekent de huidige toestand een onderbenutting van de investeringen van de toeristische sektor. Dit geldt niet enkel voor de private investeringen, doch ook voor de publieke investeringen;
- (c) ook de faktor arbeid ondergaat de concentratie-invloed. De huidige toestand leidt ofwel tot seizoenwerkgelegenheid ofwel eenvoudig tot een tekort aan arbeidskrachten in de toeristische gebieden. Voor degenen werkzaam in de toeristische sektor brengt het hoogseizoen onverantwoorde lange arbeidsdagen;
- (d) een vierde groep negatieve gevolgen van de sterke concentratie van de vakanties heeft betrekking op de toerist-verbruiker. Uiteindelijk betaalt de verbruiker de rekening onder meerder vormen : hogere prijzen, overdreven drukte, verkeerskongestie en mindere service;
- (e) een laatste groep nadelige gevolgen treft de publieke sektor. Hetgeen geldt voor de investeringen in de private sektor, geldt uiteraard ook voor de investeringen in de publieke sektor. De onderbenutting van de investeringen van de publieke sektor is legio. Onderbenutting van de investeringen zijn niet het

enige nefaste gevolg voor de publieke sektor. De peak-ingesteldheid van het lokaal bestuursapparaat brengt ook extra hoge kosten met zich.

Eerste initiatiefnemers

Naarmate de vakantieparticipatie toeneemt, zullen deze gevolgen meer uitgesproken vormen aannemen. Een vakantiespreidingsbeleid dringt zich dan ook werkelijk op. Het zou echter onjuist zijn te beweren dat er in ons land nimmer akties werden op touw gezet om de vakantie te spreiden. De publicitaire kampanjes van het Kommissariaat-Generaal voor Toerisme die in 1960 aanvang namen, zijn gekend tot over onze grenzen. Daarenboven werden er positieve resultaten behaald. Het aandeel van het hoogseizoen is gedaald van 59,8 % in 1960 tot 57,5 % in 1973. Het effect is echter blijkbaar uitsluitend de Kustzone ten goede gekomen. Aan de Kust daalde het aandeel van het hoogseizoen van 68,8 % in 1960 tot 62,7 % in 1973; in de Ardennen is het hoogseizoen aandeel niet afgenomen, integendeel. In West-Vlaanderen heeft ook Westtoerisme inspanningen geleverd om de vakantiespreiding in de hand te werken. Een nieuwe stimulans dringt zich echter op.

Het colloquium over vakantiespreiding in oktober 1973 onder het voorzitterschap van de heer C. Hanin, toenmalig minister verantwoordelijk voor het toerisme, kan niet worden gezien als een nieuwe start, vermits het resultaat van het colloquium zich uitsluitend richtte op het aanwenden van de vierde week vakantie. Hoe belangrijk dit aspect ook moge zijn, hiermede wordt echter het probleem van de vakantiespreiding niet opgelost. Wij zijn de mening toegedaan dat het voorstel van de alternatief gedekaleerde schoolvakanties en de noodzakelijke bedrijfs-sluitingen voor nederlandstalig en franstalig België, geformuleerd in de aanhef van dit editoriaal, de kern van elke oplossing moet zijn. Wij zijn er ons echter eveneens van bewust dat ook andere instrumenten autonoom kunnen worden ingezet en dat zij zelfs in hoge mate als complementair dienen aangezien.

Komplementaire instrumenten noodzakelijk

De aanvullende instrumenten zijn in vier groepen in te delen. Primo, wij denken aan maatregelen van institutionele aard, zoals brugvorming in voor- en naseizoen, fixering van het paasverlof, keuze van de eerste schooldag op de eerste maandag na de vakantieperiode. Een tweede groep instrumenten is te katalogeren als publicitaire akties (psychologische beïnvloeding, verstrekken van informatie of m.a.w. wijzen op de voordelen, valoriseren van off-season vakanties).

Het heeft echter weinig zin een aktie tot vakantiespreiding te voeren indien de vakantieganger tijdens zijn vakantie in de off-season periode, vaststelt dat de sfeer in de toeristische plaatsen minder goed is dan tijdens het hoogseizoen. Dit brengt ons tot de derde groep factoren, namelijk de toeristische begeleidingsakties in de toeristische zones (noodzakelijke toeristische infrastructuur, spreiding van de feestelijkheden, sfeerscheppende gebeurtenissen, enz.). Aanleunend bij deze laatste groep instrumenten moeten tenslotte bedrijfseconomische middelen worden ingezet. Het aanpassen van de toeristische infrastructuur zoals het bouwen van zwembaden, tennispleinen, toeristische recreatieparken, organiseren van de feestelijkheden buiten het hoogseizoen, zijn elementen van de produktpolitiek van een groot toeristisch bedrijf, dat een toeristisch gewest nu eenmaal is. Doch ook op het individueel bedrijfseconomisch vlak dringen zich een aantal maatregelen op, zoals prijsdifferentiatie tussen hoogseizoen en off-season, aanpassing van de logiesakkommodatie, speciale offertes zoals weekendoffertes, zich afstellen op seminarie- en kongrestoerisme, enz. Ten aanzien van de prijsdifferentiatie moeten wij wel een aantal opmerkingen maken. In de eerste plaats is de prijsdifferentiatie in ons land te gering (het appartementstoerisme maakt hierop een uitzondering). In de tweede plaats moeten naast de logiesverstrekkende inrichtingen eveneens de transportbedrijven, de vermakelijkheidsbedrijven, de musea, de sportcentra en andere, prijsdifferentiatie volgen. Tertio, de periode van prijsdifferentiatie moet zo dicht mogelijk bij het hoogseizoen aansluiten.

Uit het besproken instrumentarium volgt dat een aktie tot een betere vakantiespreiding veelomvattend is. Het vergt ruimere financiële middelen en een gekoördineerde aktie. Hierbij denken wij aan koncertatie tussen nationale, regionale en lokale overheid; koncertatie tussen de verschillende departementen en koncertatie tussen publieke en private sektor.

Werkelijk doortastende resultaten zullen evenwel slechts worden bereikt, zoals boven reeds werd gesteld, wanneer zowel de onderwijssektor als de werkgevers- en de werknemersorganisaties zich positief gaan opstellen tegenover het probleem van de vakantieconcentratie. Indien dit niet gebeurt, is er slechts één enkel alternatief, namelijk hoge seizoenprijzen, overbezetting in een beperkte periode en massale subsidiëring van de toeristische sektor.

Expansiehulp, bedrijfseconomisch bekeken

A. LAMBERT, Lic. Toegepaste Economische Wetenschappen.

Inleiding

De 'Wet betreffende de economische expansie' van 30 december 1970 (BS 1 jan. 1971) is aan zijn vierde toepassingsjaar toe. Het is wellicht moeilijk om de bereikte resultaten over een zo korte periode te evalueren. Wel lijkt het nuttig deze wet op enige bedrijfseconomische implicaties door te lichten om na te gaan in welke mate hij nu wel het geschikte instrument is om aan regionale expansie te doen.

Het artikel beperkt zich in hoofdzaak tot de in deze wet voorziene regionale financiële stimuli. Deze voordelen worden verleend voor investeringen in onroerende goederen en materieel en omvatten :

1. een rentevoetvermindering van 5 % (eventueel + 2 % conjunktuurtoeslag) op een bedrag aan kredieten ten belope van maximaal 75 % van de investering. Een uitstel van terugbetaling op de kredieten van maximum 3 jaar wordt toegestaan voor de berekening van de rentebonifikatie. De staat kan bovendien zijn waarborg verlenen voor de aangegane leningen. Daarentegen kan de overheid, voor investeringen boven de 100 miljoen, een tegenprestatie eisen in de vorm van konverteerbare obligaties ten belope van een deel van de rentebonifikatie.
2. een kapitaalpremie die geheel of gedeeltelijk de rente-toelage vervangt en die berekend wordt op basis van een fictief aflossingsplan van 10 jaar. De kapitaalpremie is vrij van vennootschapsbelasting, maar moet van de afschrijfbaar massa worden afgetrokken. In de praktijk blijft als regel gelden dat de verleende steun in rentebonifikatie en kapitaalpremie maximaal op 75 % van het investeringsbedrag mag worden berekend. De kapitaalpremie wordt bovendien slechts verleend in de mate dat minimum 50 % van de investering met eigen middelen wordt gefinancierd en slechts in de mate dat er een positief verschil blijft tussen de maximumgrens van 75 % en het bedrag aan kredieten waarop rentebonifikatie kan worden gegeven.
3. arbeidsplaatspremies die de hoger genoemde voordelen geheel of gedeeltelijk kunnen vervangen. Deze voorziening werd tot nu toe niet in de praktijk omgezet.
4. fiscale voordelen, zoals het toestaan van een afschrijvingsannuïteit die het dubbele bedraagt van de normaal lineaire voor een periode van 3 jaar, vermindering of vrijstelling van de inkomstenbelasting op de niet-vrijgestelde meerwaarden op voorwaarde van herinvestering in de ont-

wikkelingszones, vrijstelling van onroerende voorheffing voor een periode van maximum 5 jaar en vrijstelling van het evenredig recht van inbreng.

Hoger genoemde voordelen zijn door de wet voorziene maximum-voordelen die in de ontwikkelingszones van categorie I worden toegekend; in zones van categorie II met een lagere probleemintensiteit worden lagere voordelen verleend. Het afbakenen van deze zones vormt een probleem op zichzelf en is nog steeds niet aan een oplossing toe. Men kan zich niet van de indruk ontdoen dat andere dan louter economische redenen dit afbakingsvraagstuk hebben beïnvloed en nog beïnvloeden, dit dikwijls ten nadele van Vlaamse ontwikkelingsgebieden. Bovendien moet die afbakening ook beantwoorden aan de normen die de EEG zich stelt. Dit afbakingsprobleem wordt hier verder ter zijde gelaten.

Dit artikel concentreert zich hoofdzakelijk op de bedrijfseconomische implicaties van de voorziene steunmaatregelen. In een eerste deel worden de verleende stimuli gekwantificeerd en herleid tot één enkel cijfer nl. de globale ontvangen steun in procent van de investeringsuitgave en dit onder meerdere hypotesen. Dit eenduidige cijfer biedt dan zeker het voordeel dat het de kandidaat-investeerder op een duidelijker manier informeert over de steun die hij werkelijk kan krijgen, dan de loutere opsomming van de voordelen die al dan niet rechtstreeks met elkaar verbonden zijn tot een moeilijk te doorzien steunpakket, waarbij bovendien de fiscale implicaties zeker niet voor een grotere duidelijkheid zorgen. In tweede instantie wordt de regionale hulp aan bedrijven gesteld tegenover enige functionele doelstellingen van het financieel beleid.

Kwantifikatie van de financiële voordelen verleend door de wet van 30 december 1970 - Bespreking

Het bedrag aan steun dat een kandidaat-investeerder mag verwachten, is in de eerste plaats een feitenkwestie. In de wet zijn slechts criteria voorzien, volgens dewelke de steun kan variëren. De kwantificatiemethode die hier werd gevolgd is dan ook volledig pragmatisch. Het was de bedoeling, vertrekkend van een fictief investeringsproject, de verschillende financiële stimuli te globaliseren in één getal en dat onder meerdere hypotesen. Het ligt voor de hand dat, als men de parameters van het investeringsproject verandert, ook de uiteindelijke geglobaliseerde resultaten daarvan de invloed ondergaan.

Het basisproject waarop de berekeningen zich steunen is een investering van 100 miljoen fr. waarvan 10 mln fr. voor terreinen, 30 mln fr. voor gebouwen en 60 mln fr. voor machines. De onderneming financiert het project ten dele met eigen middelen en ten dele met een langlopende lening aan 9 %¹. Het project wordt uitgevoerd in een ontwikkelingszone van categorie I en komt dus in aanmerking voor de maximale overheidssteun. Er wordt abstraktie gemaakt van het eventuele financiële voordeel i.v.m. de niet vrijgestelde meerwaarden en van de moeilijk kwantitatief te waarderen staatswaarborg. Ten einde rekening te houden met de fiscale implicaties wordt de aanslagvoet van de vennootschapsbelasting (opdecimes en opcentiemes inbegrepen) op 40 % gesteld.

De toegepaste waarderingsmethode is differentieel, d.w.z. dat de kwantifikatie van de steunmaatregelen volgt uit een vergelijking van twee toestanden A en B. A is de toestand van de onderneming die het project uitvoert en geen regionale tegemoetkomingen ontvangt en B is de toestand van de onderneming die hetzelfde project in een ontwikkelingszone uitvoert en dus geniet van de regionale stimuli. Bij de waardering wordt rekening gehouden met het impact van de fiscaliteit op de ontvangen steun. Bovendien worden de resultaten geaktualiseerd zodat het uiteindelijk resultaat een globaal, geaktualiseerd en gedefiscaliseerd bedrag betreft.

De berekeningen werden gemaakt voor :

1. twee steunmaxima : 5 % en 7 % (5 % + 2 % conjunktuoetoeslag) ;
2. drie financieringswijzen : een verhouding eigen middelen/vreemde middelen 60/40, 80/20 en 100/0 ;
3. twee reeksen exploitatieresultaten : een eerste reeks exploitatieresultaten is voldoende positief zodat ieder jaar de fiscale implicaties maximaal kunnen doorwegen op de ontvangen steun, terwijl een tweede reeks exploitatieresultaten negatief is, zodat er een minimale fiscalisatie van de steun optreedt ;
4. voor en na het impact van de vennootschapsbelasting op de bekomen steun, waarvan vooral de gedefiscaliseerde vorm belang heeft.

De waarderingsmethode leidt aldus tot 24 resultaten die opgenomen werden in tabel 1².

Tabel 1 : Resultatentabel : Geglobaliseerde en geaktualiseerde steun verleend door de wet van 30 december 1970 in procent van het investeringsbedrag (a).

		60/40		80/20		100/0	
		+	—	+	—	+	—
5 %	V	21,83	17,91	22,22	18,30	22,61	18,69
	N	16,02	17,91	16,73	18,30	17,45	18,69
7 %	V	27,36	23,44	27,75	23,83	28,13	24,21
	N	19,68	23,44	20,58	23,83	21,48	24,21

(a) 60/40 ... duidt op de financieringswijze ;

+ staat voor voldoende positieve exploitatieresultaten ;

— staat voor negatieve exploitatieresultaten ;

5 % en 7 % duiden op de rentebonifikatie die de overheid toepast ;

V geeft de geaktualiseerde en geglobaliseerde resultaten zonder rekening te houden met de invloed van de vennootschapsbelasting ;

N geeft geglobaliseerde, geaktualiseerde en gedefiscaliseerde resultaten.

De interpretatie van het berekende cijfermateriaal moet voorzichtig worden doorgevoerd. Dit volgt onmiddellijk uit het feit dat de reëel bekomen steun een feitenkwestie is. Toch kunnen enige merkwaardige bedenkingen worden vastgeknoopt aan de resultatentabel. Vooraf weze nogmaals opgemerkt dat de waarderingsmethode gebaseerd is op hypotesen waarvan één, nl. die over het exploitatieresultaat, de realiteit niet dekt maar veeleer uiterste situaties aangeeft. De bekomen globale steunniveaus mogen dan ook als maximum- en minimumgrenzen worden beschouwd, waartussen het reële steunpakket zich zal bevinden in functie van het reële verloop van de exploitatieresultaten.

Ekonomische versus politieke efficiëntie

Zoals vele wetten is de wet van 30 december 1970 een 'politiek antwoord' op een probleemsituatie. De wetten op de economische expansie die aan de huidige voorafgingen, getuigen van dezelfde realiteit. Onvermijdelijk brengt dat met zich mee dat dergelijke wetten technisch (economisch) niet optimaal zijn. Dergelijke overwegingen raken onmiddellijk aan het probleem van 'de overheid in de economie' en doen de vraag stellen naar de criteria waaraan 's lands bestel zou moeten beantwoorden om economisch optimale en politiek haalbare maatregelen te laten samenvallen³. Deze kritiek wordt hier niet gevoerd. Dit houdt meteen de aanvaarding in zich van een zekere economische inefficiëntie van de regionale overheidssteun⁴. Bovendien zal een dergelijke wetgeving eerder de evolutie volgen dan ze voorafgaan en in casu werken vanuit een bestaande wetgeving op het economisch leven, de sociale problemen, de fiscaliteit enz. De stimuli die de wetgever voorziet in zijn regionale expansiewet zijn dan ook een verzameling van werkelijke premies, het intrekken of verminderen van onder normale omstandigheden geldende fiscale lasten, het aanvaarden van extra-posten die het belastbaar inkomen verminderen enz. Op al deze maatregelen speelt dan nog eens de vennootschapsbelasting in, zodat een deel van de voordelen terug naar de fiskus gaat.

Doorzichtigheid in de steun

Een dergelijk kluwen van regionale stimuli is zeker niet van aard om voor de kandidaat-investeerder een duidelijke situatie te scheppen. Eén van de doelstellingen van dit artikel was trouwens om langs een waarderingsmethode te komen tot één globaal cijfer dat het steunniveau aangeeft (zie tabel I). De eis voor een grotere doorzichtigheid en eenvoud lijkt dan ook gewettigd⁵.

¹ De diskonteringsfaktor is eveneens gebaseerd op een rentevoet van 9 %

² Belangstellenden kunnen op de redactie een document aanvragen waarin de werkwijze onder de hypotesen 5 % steun, 60/40 financieringsverhouding en positieve exploitatieresultaten uitvoerig wordt toegelicht.

³ E. Van Broekhoven, « Theoretische grondslag van de overheidsinterventie », *De overheid in de gemengde economie*, Xlde VWEK, Leuven 1973.

⁴ Het volstaat in dit verband te verwijzen naar het kommunautair probleem dat duidelijk doorspeelt in economische aangelegenheden.

⁵ Ook de Commissie van de Europese Gemeenschappen dringt in haar « Eerste resolutie van 20 oktober 1971 betreffende de algemene steunregelingen met regionale strekking », verschenen in het *Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen*, nr. C 111, aan op een grotere duidelijkheid.

Foto : H. Maertens, Brugge

In dat opzicht is het beter een steun te geven die belastingvrij is, dan eerst de investeerder grote sommen toe te zwaaien, waarvan een groot deel via de vennootschapsbelasting terug naar de schatkist wordt gedraïneerd. Bovendien is het veel duidelijker een bepaalde belastingszuivere steunintensiteit te verlenen met een beperkt aantal stimuli dan wel met een hele reeks. Indien de EEG-lidstaten hun regionale steunverlening allemaal de nodige duidelijkheid gaven zou dat niet alleen voor de investeerder een positieve zaak zijn, maar zou ook de EEG-kontrolle op de af te keuren nationale overbiedingspolitiek van sommige landen gemakkelijker zijn.

Selektiviteit

Wie zegt doorzichtigheid in de steunmaatregelen, eist meteen klare criteria waaraan moet worden voldaan om de steun te krijgen. Dit is ook een probleem van selektiviteit; het is beter, met beperkte budgetten, enkele projecten afdoend te stimuleren dan de beschikbare middelen hopeloos te versnipperen wat de kansen op succes minimaal maakt. Deze selektiviteit speelt op twee niveaus. Enerzijds zou de wetgever voldoende selectief moeten zijn in functie van de probleemintensiteit van de verschillende gewesten; zoals reeds in de inleiding gesteld wordt daar niet verder op ingegaan. Anderzijds dringt zich eveneens een selektiviteit op ten opzichte van het soort projecten dat men gaat stimuleren. Negatief gezien wil dat zeggen dat het kunstmatig in leven houden van niet-competitieve activiteiten door middel van overheidssteun slechts tijdelijk om sociale redenen kan worden verantwoord. Positief gezien impliceert dat het concentreren van de steun op stuwende bedrijven, op bedrijven die door hun op- en neerwaartse bindingen een expansie kunnen genereren en in stand houden, op bedrijven die de motor zijn van een groeipool⁶. De wet van 30 december 1970 geeft een vage verwijzing naar dit groeipoolconcept, nl. waar het verlenen van arbeidsplaatspremies afhankelijk wordt gesteld van de bijdrage van de investering tot de ontwikkeling van een groeipool⁷. In de praktijk echter worden juist deze arbeidsplaatspremies niet verleend. Voorts voorziet de wet dat dié bedrijven moeten worden gestimuleerd, die een stuwende invloed hebben op de economische activiteit; wat de wetgever echter onder 'stuwend' verstaat is niet duidelijk. Veel hangt af van de criteria en de normen die de Staatssekretaris voor Streekeconomie volgt bij het beoordelen van de investeringsdossiers.

Verder kan wat deze selektiviteit betreft een merkwaardige konstatacie worden afgeleid uit de resultatentabel (tabel I). Zoals reeds gezegd impliceert de eis van selektiviteit dat in de eerste plaats rendabele en gezonde bedrijven worden gesteund. Uit de resultatentabel blijkt dat, onafgezien van de financieringswijze en de hoogte van de rentebonifikatie, de resultaten vóór belastingszuivering (V-rijen) inderdaad gunstiger zijn voor de bedrijven met positieve exploitatieresultaten. Dit is te wijten aan het feit dat niet-rendabele bedrijven geen voordeel halen uit de toegestane dubbele afschrijvingsaanuïteit. Wanneer echter de globale steun, gezuiverd van fiskale druk (N-rijen) wordt bekeken, blijkt juist het tegenovergestelde: differentieel gezien krijgt het niet-rendabele bedrijf meer overheidssteun dan het rendabele. De

verklaring hiervoor is dat het belastbaar inkomen van de rendabele bedrijven door de overheidssteun wordt omhooggeduwd, wat resulteert in een hogere fiskale druk; bij bedrijven met negatieve exploitatieresultaten heeft de steun alleen voor gevolg dat het belastbaar inkomen minder negatief wordt wat geen reperkussies heeft op de vennootschapsbelasting die nul blijft.

Het is weliswaar slechts in de uiterste hypotesen van het waarderingsmodel dat de verschillen zo groot zijn⁸, maar niettemin is het zo dat in de wet van 1970 blijkbaar een selektiviteit ten gunste van minder rendabele bedrijven is ingebouwd. Daarenboven blijkt dat het juist bij de financieringswijze met het meeste vreemde middelen is (60/40) dat de verschillen (de verschillen tussen + en — kolommen in de N-rijen) het grootst zijn. Dit kan de konklusie in de richting drijven dat niet-rendabele projecten met een eerder zwakke financieringsstructuur het meest bevoordeeld worden. Een verklaring hiervoor ligt mede in het feit dat naarmate de financieringsstructuur sterker wordt, de belastingsdruk op de ontvangen steun voor de voldoende rendabele bedrijven afneemt. Inderdaad, uit de tabel volgt dat deze fiskale druk (verschil tussen V-rij en N-rij) voor de rendabele bedrijven evolueert bij een steunniveau van 5 % van 5,81 naar 5,49 en 5,16 procentpunten en bij een niveau van 7 % van 7,68 naar 7,17 en 6,65 procentpunten. Dit is te wijten aan het feit dat bij de eerder zwakke financieringsstructuur de rentebonifikatie een relatief grote plaats inneemt in het globale steunpakket; dit rentevoordeel wordt hoofdzakelijk belast in de eerste 5 jaar. Bij de sterke financieringsstructuur echter overweegt de kapitaalpremie; de fiskale druk hierop geschiedt langs de vermindering van de afschrijfbaar massa, zodat deze druk zich verspreid over de gehele afschrijvingsduur (voor de gebouwen 20 jaar). Door de aktualisatie is de fiskale druk aldus zwaarder bij de eerder zwakke financieringsstructuur. Een oplossing voor deze paradox zou kunnen zijn dat de fiskus tijdelijk, bv. gedurende 3 of 5 jaar, een vermindering van de aanslagvoet van de vennootschapsbelasting zou toepassen teneinde het maken van winst te stimuleren en de hoger aangehaalde diskrepantie te verhelpen. Op deze manier zou een selektiviteit ten gunste van rendabele bedrijven in de wetgeving zijn ingebouwd.

Hulp bij de start

Een verdere eis waaraan een regionale steunverlening moet voldoen, en die ook door de Kommissie van de Europese Gemeenschappen wordt vooropgesteld, is dat de steun moet beperkt blijven tot een 'hulp bij de start'. Dit impliceert dat de bedoeling van de wetgever moet zijn de investeerder over de startmoeilikheden in een ontwikkelingsgewest te helpen en niet om hem blijvend te subsidiëren. Na een inlooperperiode van een vijftal jaar moet het bedrijf op eigen benen staan door de opbouw van een gezonde rendabiliteit. Het permanent subsidiëren brengt het gevaar met zich mee dat overheidssteun een noodzakelijke rendabiliteitsbijdrage wordt voor het bedrijf in kwestie. Een permanente subsidiëring, zoals die ten dele in Groot-Brittannië wordt verleend, en die geargumenteed wordt o.a. op basis van een tekort aan infrastrukturele voorzieningen, wordt veel beter vervangen door projecten die juist deze infrastruk-

⁶ O. Vanneste, *Het groeipoolconcept en de regionaal-economische politiek*, Brugge, WES, 1967, Deel I « Theorie van de groeipool. »

⁷ Wet van 30 december 1970, artikel 14 § 2.

⁸ Uit tabel 1 blijkt dat bij een rentebonifikatie van 7 % en een financieringswijze 60/40 de bedrijven met negatieve exploitatieresultaten ongeveer 4 % meer steun (belastingzuiver) krijgen t.o.v. het investeringsbedrag, dan de voldoende rendabele.

tuur op punt stellen. In de wet van 30 december 1970 werd met het principe van 'hulp bij de start' rekening gehouden; de steunmaatregelen zijn inderdaad allemaal gelimiteerd in de tijd.

Alternatief voor subsidiëring

Een andere overweging, die de laatste jaren meer en meer veld wint, kan hieraan nog worden toegevoegd. De regionale steunverlening wordt ten dele geargumenteed vanuit het feit dat ondernemingen die zich vestigen in goed uitgebouwde industriële centra genieten van externe voordelen, waarvoor ze niet hoeven te betalen, en negatieve externe effecten teweegbrengen o.a. in verband met de milieuverontreiniging, waarvoor ze evenmin dienen te betalen. Deze divergentie tussen de zogenaamde private kosten (diegene die de onderneming werkelijk draagt) en de sociale kosten (diegene die de onderneming veroorzaakt) werkt duidelijk in het nadeel van het bedrijf in een minder ontwikkeld gewest. Het oplossen van de divergentie kan op twee manieren gebeuren: enerzijds door te voorzien in regionale expansiehulp aan bedrijven in ontwikkelingsgewesten en anderzijds door het penaliseren van de negatieve externe effecten die de onderneming in overgesatureerde centra veroorzaakt. Deze laatste maatregel wordt al te weinig toegepast, wellicht ten dele omwille van de politieke haalbaarheid en de technische moeilijkheid om deze externe effecten te kwantificeren.

De invloed van de regionale expansiesteun op enige functionele doelstellingen van het financieel beleid

Tot de functionele doelstellingen van het financieel beleid worden o.a. gerekend: expansie, rendabiliteit, likwiteit en solvabiliteit. Nu kan de vraag gesteld worden in hoeverre de financiële steun, gegeven in het kader van de regionale expansiewet, deze doelstellingen of de verwezenlijking ervan kan beïnvloeden?

Expansie

Eén van de krachtlijnen die door het ondernemingsbeleid lopen, is de expansie-doelstelling. Of het nu gaat om kwalitatieve of kwantitatieve expansie wordt hier buiten beschouwing gelaten. Expansie vereist echter financiële middelen, die in se beperkt zijn. Meteen wordt het probleem van de investeringsselectie gesteld. Verscheidene methoden dienaangaande zijn gekend, waaronder de kapitaalwaarde-methode heel wat aanhangers vindt. De kapitaalwaarde wordt als volgt bepaald:

$$KW = \sum_{t=1}^n \frac{O_t}{(1+k)^t} - I$$

waarin:

KW: kapitaalwaarde

O_t : de baat verkregen in het jaar t door uitvoering van het project. Als baat wordt verstaan, niet de verwezenlijkte winst, maar wel de netto cash-flow (= netto winst na belastingen + afschrijvingen). O_t geeft dus weer wat er werkelijk aan financiële middelen vrijkomt per jaar.

k : de diskontovost waarmee O_t wordt gediskonteerd. Het symbool ' k ' is het gewogen gemiddelde van de kosten (kost van eigen en vreemd kapitaal) die de onderneming moet dragen om het project te financieren.

I : de uitgave voor het financieringsproject, ingegrepen de financiering van de vlottende activa (in hoofdzak voorraden en debiteuren) die samen gaan met de uitvoering van het project.

Zich louter baserend op deze formule zal het project worden gekozen met de hoogste KW en met als minimum-eis dat $KW > 0$.

De invloed van de regionale expansiehulp op de KW manifesteert zich langs O_t . Simplifiërend geldt volgende vergelijking voor O_t :

$$O_t = (V_t - \text{kosten}_t - \text{afschrijving}_t)(1 - T) + \text{afschrijving}_t$$

waarin:

V_t = opbrengst uit de verkoop in jaar t door uitvoering van het project.

kosten_t = alle kosten die ten laste vallen van het exploitatiejaar t ingegrepen de financiële lasten (en opbrengsten).

T = aanslagvoet van de vennootschapsbelasting.

andere vorm:

$$O_t = (V_t - \text{kosten}_t)(1 - T) + (\text{afschrijving}_t \times T)$$

De voordelen van de expansiewetgeving werken in op de kosten_t (rentebonifikatie, kapitaalpremie, onroerende voorheffing) en op de afschrijvingen (evenredig recht van inbreng en dubbele afschrijvingsannuïteit). De waarderingsmethode uit het eerste deel was er juist op gericht dit gediskonteerde fysiek kasvoordeel te berekenen. Stelt men bijvoorbeeld dat naast de investering in vaste activa (100 mln fr.) een gemiddelde investering in vlottende activa van 75 mln fr. nodig is, dan zal een project dat niet van de expansiewetgeving geniet, slechts weerhouden worden als

$$\sum \frac{O_t}{(1+k)^t} > 175 \text{ mln.}$$

Met de regionale hulp is dit slechts

$$\sum \frac{O_t}{(1+k)^t} + 16,02 \text{ mln}^9 > 175 \text{ mln.}$$

Het project bereikt dus vlugger zijn rendabiliteitsdrempel, wat vanuit het standpunt van expansie positief is. Voor de expansiedoelstelling speelt de autofinanciering een belangrijke rol. De afschrijvingen zijn een belangrijke faktor dienaangaande. De gewone afschrijvingsannuïteit kan beschouwd worden als de technische afschrijving met de bedoeling een fonds te vormen voor vervanging. De financieringsteorie echter leert dat naast de technische afschrijving ook een financiële afschrijving moet worden doorgevoerd in de mate dat het project met vreemde middelen werd gefinancierd. Waar deze financiële afschrijving door de fiskus als reservering wordt beschouwd en als dusdanig belastbaar, biedt de dubbele afschrijvingsannuïteit het voordeel dat deze financiële afschrijving althans gedurende 3 jaar fiscaal niet belast wordt.

Rendabiliteit

In het eerste deel werd reeds gewezen op de invloed van de rendabiliteit op de kwantiteit van de regionale steun. Nu wordt de relatie omgekeerd om na te gaan in hoeverre de overheidssteun de rendabiliteit beïnvloedt; meer bepaald worden enige beschouwingen gewijd aan

⁹ Tabel I, 5 %, N, 60/40.

Foto : Persfoto Siemens

de weerslag van de rentebonifikatie op het rendabiliteits-koncept.

Volgende formules worden ingevoerd :

$$R_{TK} = \frac{W}{TK} = \frac{W}{O} \times \frac{O}{TK}$$

$$R_{EK} = \frac{W - FL}{EK}$$

$$L = \left(1 - \frac{FL}{W}\right) \times \frac{TK}{EK}$$

$$R_{EK} = L \times R_{TK} = L \times \frac{W}{O} \times \frac{O}{TK}$$

waarin :

R_{TK} = rendabiliteit van het totaal kapitaal (TK)

R_{EK} = rendabiliteit van het eigen kapitaal (EK)

L = financiële hefboom (financial leverage)

W = winst voor financiële lasten

FL = financiële lasten.

O = omzet.

De R_{TK} is een technisch-organisatorisch instrument berustend op omzet, bedrijfskosten, rotatie van het kapitaal enz. en als dusdanig niet direct beïnvloedbaar door de rentebonifikatie. De R_{EK} echter is veeleer een financiële aangelegenheid die direct de invloed van de FL (en dus van de rentetoelage) ondergaat. Deze invloed manifesteert zich vooral langs de financiële hefboomwerking (L). Deze techniek bestaat hierin dat men de rendabiliteit van de eigen middelen kan verbeteren door het aanwenden van vreemd vermogen. Het is duidelijk dat dit slechts opgaat in de mate dat $L > 1$. Uit de opgegeven formules volgt dat dit slechts kan indien

$$R_{TK} > \frac{FL}{TK - EK} \text{ of met andere woorden indien de ren-}$$

dabiliteit van het totaal kapitaal groter is dan de financiële lasten in procent uitgedrukt t.o.v. het vreemd vermogen. Uit de structuur van L volgt bovendien dat de mate van de 'financial leverage' afhankelijk zal zijn van de financieringsstructuur ($\frac{TK}{EK}$) en de hoogte van de

$$\text{financiële lasten} \left(1 - \frac{FL}{W}\right).$$

Het is duidelijk dat de rentetoelage, langs de daling van de FL , een positieve invloed heeft op de hefboomwerking en dus op de R_{EK} . Deze invloed zal des te positiever zijn naarmate met meer vreemd vermogen wordt gefinancierd ($\frac{TK}{EK}$ stijgt in dit geval)¹⁰. Gesteld bijvoor-

beeld dat in het hoger genoemd project (100 miljoen gefinancierd in een 60/40 verhouding) een verdere behoefte is aan vlottende activa van 50 miljoen fr., die worden gefinancierd met 20 miljoen fr. eigen middelen en 30 miljoen fr. vreemde middelen¹¹ waarvan de kost 7 % bedraagt, dan krijgt men volgend beeld : $TK = 150$ mln fr., $EK = 80$ mln fr., gemiddelde financiële last = 8 %¹². Dit impliceert dat de financiering met vreemd vermogen slechts interessant wordt als de $R_{TK} > 8 \%$.

Gedurende de aanvangsjaren van een project is de kans reëel dat daar niet aan voldaan is, zodat de R_{EK} negatief wordt beïnvloed. Door de rentebonifikatie echter valt de gemiddelde financiële last op 5,3 %¹³; van zodra de onderneming in haar startjaren een R_{TK} van 5,3 % overschrijdt, wordt de R_{EK} opgetild door de hefboomtechniek. Na de periode van rentetoelage (5 jaar) wordt het bedrijf verondersteld zelf de volledige FL te dragen zodat een minimum R_{TK} van 8 % pas dan nodig is. Op deze manier beantwoordt de rentetoelage duidelijk aan het principe van 'hulp bij de start'.

Het is echter juist in deze laatste overweging dat ook een gevaar schuilt, nl. het gevaar dat het project slechts rendabel zou worden door de rentetoelage en dat de R_{EK} , die de onderneming langs de hefboomtechniek had opgebouwd, plots gaat afbrokkelen als de rentetoelage wegvalt na de periode van 5 jaar en de 'leverage' kleiner wordt dan 1. Deze toestand is des te gevaarlijker naarmate de financiële structuur zwakker is en dit wegens het multiplikatief effect van deze structuur op L . *Conditio sine qua non* blijft dan ook dat de onderneming bij machte moet zijn om, zoals ieder gezond bedrijf, zijn rendabiliteit te ondersteunen en dit ook zonder overheidssteun.

Likwiditeit en solvabiliteit

Het aantrekkelijk maken van de financiering met vreemde middelen kan in het voornoemde negatief geval nefast inwerken op de likwiditeitspositie. Inderdaad, het bedrijf met een afbrokkelende rendabiliteit en een reeds zwakke financiële structuur loopt het gevaar dat de banken en ook de leveranciers zich gereserveerd gaan opstellen. Meteen bestaat het gevaar dat de afschrijvingen vastlopen in de financiering van de vlottende activa, wat vervangings- en expansie-investeringen uitermate bemoeilijkt.

Uiteindelijk moet ook rekening worden gehouden met de invloed van de overheidssteun op de solvabiliteitspositie. Gesteld dat de onderneming haar rendabiliteit van het totaal kapitaal boven de gangbare financieringslast op het vreemd vermogen kan brengen, zodat de hefboomwerking in ieder geval positief is en blijft, dan nog bestaat het risico dat al te gemakkelijk vreemd vermogen wordt opgenomen omwille van de rentebonifikatie. Het gevaar bestaat hierin dat de terugbetalingsverplichting wordt onderschat; zoals hoger reeds werd gezegd, vereist de financiële theorie dat bij financiering van een project met vreemd vermogen zowel een technische als een financiële afschrijving wordt doorgevoerd. Deze financiële afschrijving wordt weliswaar tijdelijk voor een periode van 3 jaar vergemakkelijkt door de fiscaal toegelaten dubbele afschrijvingsannuïteit, maar ook nadien moet men deze afschrijvingen op hetzelfde peil houden, zelfs al zijn ze op dit ogenblik niet meer fiscaal aftrekbaar. Het doorvoeren van en de technische en de financiële afschrijving veronderstelt echter een project met een zeer stevig rendabiliteitspotentieel.

Het is bijgevolg goed dat de wetgever in de wet zelf maatregelen heeft getroffen om de financiering met eigen middelen aan te moedigen (nl. de kapitaalpremie) en om een excessieve financiering met vreemde fondsen tegen te gaan (nl. het vereisen van een tegenprestatie in de vorm van konverteerbare obligaties ten belope van een

¹⁰ Dit opdrijven van de financiering met vreemd vermogen omwille van de hefboomtechniek is natuurlijk begrensd door andere overwegingen zoals bijvoorbeeld solvabiliteit.

¹¹ Leverancierskrediet, bankkrediet enz.

¹² 40 mln lening à 9 % en 30 mln krediet à 7 %.

¹³ $\frac{(9\% - 5\%) \times 40 + 7\% \times 30}{70} = 5,3\%$

deel van rentetoelage voor investeringen boven de 100 miljoen)¹⁴. Bovendien zet de wetgever de investeerder er ook toe aan te financieren met voldoende eigen middelen door de kapitaalpremie slechts te verlenen indien minimum 50 % van de investering met eigen middelen wordt gefinancierd.

Dit houdt in dat bij een 40/60 financiering uit het hoger beschreven investeringsproject wel een rentetoelage wordt verleend op 60 miljoen fr. vreemde middelen, maar dat geen kapitaalpremie wordt toegekend. Het toepassen van de waarderingsmethode levert in het geval van 5 % rentetoelage een steun na belasting op van 13,3 % bij positieve resultaten en 14,76 % bij negatieve resultaten. Bij 7 % rentebonifikatie wordt dat respectievelijk 15,95 % en 19,19 %. Deze cijfers liggen in vergelijking met de 60/40 financiering (zie tabel 1) naargelang van het geval een 3 tot 4 procentpunten lager. Voor de investeerder is het dus wel interessant te financieren met minimum 50 % eigen middelen, zodat hij ook van de kapitaalpremie kan genieten.

Een verdere stimulans om te financieren met eigen middelen ligt ook nog hierin dat de vrijstelling van onroerende voorheffing momenteel slechts wordt verleend voor vijf jaar in zoverre minimaal met 75 % eigen middelen wordt gefinancierd en voor drie jaar in zoverre minstens 50 % eigen kapitaal voorhanden is.

Een selectiviteit ten gunste van goede investeringsprojecten en solvabele ondernemingen kan ook worden bereikt in de mate dat de overheid zeer selectief is in het verlenen van de staatswaarborg; inderdaad, door deze wijze van optreden wordt verhinderd dat de geldschietende financiële instelling zich steeds volledig gedekt weet, ook al gaat het om kredieten voor minder goede projecten.

Uit de resultatentabel (tabel 1) kan in verband met de financieringsstructuur nog een bemerking worden afgeleid. Het blijkt inderdaad dat een sterkere financieringsstructuur een lichtjes hoger steunniveau oplevert na belastingen en in de mate dat voldoende positieve resultaten worden geboekt. Vóór belastingen echter en/of bij negatieve exploitatie wordt meer steun gegeven aan het bedrijf met de zwakkere financiële structuur. De verklaring hiervoor ligt enerzijds in het feit dat bij de berekening van de kapitaalpremie in het fiktieve aflossingsplan geen uitstel van terugbetaling wordt aanvaard en anderzijds in het feit dat de rentetoelage wordt belast gedurende een periode van 5 jaar, terwijl bij de kapitaalpremie onrechtstreeks belasting wordt geheven door de vermindering van de afschrijfbaar massa, waardoor die belastingsdruk over de gehele levensduur van het pro-

jekt wordt uitgesmeerd; de diskontering zorgt er dan voor dat de belastingsdruk op de kapitaalpremie iets milder is dan op de rentetoelage. Volgende tabel geeft een duidelijker voorstelling van zaken door de geaktualiseerde waarde van de kapitaalpremie in procent van de eigen middelen die in aanmerking komen voor de premie, te stellen tegenover de geaktualiseerde relatieve waarde van de rentebonifikatie. Deze cijfers zijn onafhankelijk van de financiële structuur.

Tabel 2 : Geaktualiseerde relatieve steunintensiteit van de kapitaalpremie (K) en de rentetoelage (R).

	5 %		7 %	
	+	—	+	—
R	19,15	19,15	26,53	26,53
K	18,39	18,39	25,75	25,75
N				
R	12,45	19,15	17,21	26,53
K	13,91	18,39	19,49	25,75

Uit tabel 2 blijkt duidelijk dat de kapitaalpremie slechts interessanter wordt bij een durende reeks van positieve exploitatieresultaten. In de praktijk echter zullen de eerste exploitatie-jaren dikwijls negatief zijn zodat uiteindelijk de rentebonifikatie wellicht interessanter blijft. Het lijkt daarom wenselijk, dit met het oog op het stimuleren van een financiering met eigen middelen en een gezonde, solvabele financiële structuur, dat de wetgever iets toeschietelijker zou zijn met de kapitaalpremie. In de berekening van deze premie zou men bijvoorbeeld, zoals bij de rentetoelage, even goed een uitstel van terugbetaling van 3 jaar kunnen inkalkuleren in het fiktief aflossingsplan.

Besluit

Als besluit mogen een drietal punten nogmaals worden naar voren gebracht. Vooreerst zou moeten worden gestreefd naar een grotere doorzichtigheid van de overheidssteun. Dit zou zowel de kandidaat-investeerder duidelijker informatie geven, als de mogelijkheid scheppen om op EEG-niveau controle uit te oefenen op een eventuele nefaste overbiedingspolitiek van een der lidstaten. Vervolgens zou in de wet een grotere selectiviteit moeten worden ingebouwd ten gunste van de stuwende en werkelijk rendabele projecten. Tenslotte lijkt een gunstiger regime voor de financiering met eigen middelen nuttig met het oog op een gezonde en solvabele financiële structuur in de ondernemingen.

¹⁴ Deze bepaling werd wellicht veeleer onder politieke druk in de wet opgenomen, dan wel met het oog op het verhinderen van een excessieve financiering met vreemde middelen.

Het wegverkeer in West-Vlaanderen

J. ANDRIES, Handelsingenieur.

Het verkeer van private voertuigen

Bij een onderzoek naar de verkeersdruk op de West-vlaamse wegen valt op hoe de drukste verkeerswegen in deze provincie kunnen gegroepeerd worden in een aantal horizontale verbindingen, een aantal verticale verbindingen en een aantal verbindingen langsheen de Kust. Deze drie groepen verbindingswegen worden hieronder nader gepreciseerd.

A) Horizontale verbindingen.

Het gaat hier in de eerste plaats om de autosnelwegen A 10 Brussel-Oostende en A 14 Eindhoven-Rijsel. Beide verkeersaders verbinden de provincie West-Vlaanderen met de grote agglomeraties van het centraal gedeelte van het land. Tevens zijn zij verbindingswegen van internationaal belang die West-Vlaanderen op het autowegennet van de ons omringende landen aansluiten. Zij maken immers deel uit van de Europawegen E 5 en E 3. Naast deze hoofdassen moeten een aantal uitlopers en satellietwegen vernoemd worden.

Voor de A 10 (Brussel-Gent-Brugge-Oostende) zijn dat : de rijksweg N 10 Brussel-Gent-Maldegem-Brugge-Oostende;

de rijksweg N 296 Knokke-Maldegem, een uitloper van de A 10 naar Knokke toe;

de gedeelten van de rijkswegen die de stad Brugge met Sluis, Knokke, Zeebrugge en Blankenberge verbinden.

Het gaat respectievelijk om een gedeelte van de N 67 Nieuwpoort-Sluis, de N 298 Brugge-Zeebrugge en een gedeelte van de N 71 Blankenberge-Valenciennes. Deze laatste rijksweg vormt echter de verticale ruggegraat van de provincie. Om deze reden zal de strook Brugge-Blankenberge in deze bespreking samen met de verticale verbindingen behandeld worden;

de rijksweg N 197 Brugge-Loppem, die deel uitmaakt van hetzelfde horizontaal systeem omdat hij Brugge met de A 10 verbindt.

Bij de A 14 (Eindhoven-Antwerpen-Gent-Kortrijk-Rijsel) dienen volgende evenwijdige wegen en uitlopers genoemd te worden :

de rijksweg N 14 Tilburg-Antwerpen-Gent-Kortrijk-Rijsel;

de rijksweg N 9 Brussel-Duinkerken die voor wat West-Vlaanderen betreft, de steden Oudenaarde, Avelgem, Kortrijk, Menen, Ieper en Poperinge met elkaar verbindt;

de rijksweg N 65 De Panne-Rijsel, die vanuit Ieper de voortzetting is van bovenvermelde N 9 en deze stad via Oost-Vleteren, verbindt met Veurne en De Panne.

De A 10 en A 14 en hun satellietwegen bedienen het noorden en het zuiden van de provincie. Daarnaast moeten echter nog een aantal horizontaal georiënteerde rijkswegen genoemd worden die het middendeel van de provincie bedienen. Deze zijn :

de N 66 Lichtervelde-Gent waarop volgende plaatsen voorkomen : Lichtervelde, Pittem, Tielt en Deinze;

de N 323 Roeselare-Pittem, een uitloper van bovenvermelde rijksweg N 66, naar Roeselare toe;

de N 567 Lichtervelde-Zarren, eveneens een uitloper van de N 66, naar Diksmuide toe;

de N 57 Zinnik-Oostende, die over een gedeelte van zijn tracé de functie van een horizontale verbinding vervult. Deze rijksweg loopt in West-Vlaanderen over Waregem, Ingelmunster, Izegem, Roeselare, Diksmuide, Nieuwpoort en Oostende.

B) Vertikale verbindingen.

In tegenstelling tot de horizontaal gerichte wegen, vervullen de verticale verkeersassen eerder een interne Westvlaamse functie. Zij verbinden de steden van het noorden, het centrum en het zuiden van de provincie met elkaar. Het zijn :

de rijksweg N 71 Blankenberge-Valenciennes, die vanuit Blankenberge over Brugge, Pittem, Ingelmunster en Kortrijk loopt, en vandaar verder gaat naar Doornik;

de rijksweg N 63 Oostende-Avelgem, die vanuit Oostende over Torhout, Lichtervelde, Roeselare en Menen loopt en vandaar via Moeskroen naar Avelgem gaat;

de strook Brugge-Torhout van de rijksweg N 64 Brugge-Beveren aan de IJzer, die Brugge op bovenvermelde N 63 aansluit en als dusdanig een belangrijk onderdeel uitmaakt van het verticale verkeerssysteem;

het noordelijk deel van de rijksweg N 308 Roeselare-Harelbeke-Kerkhove.

Kaart 1: A-wegen en rijkswegen in West-Vlaanderen, 1970

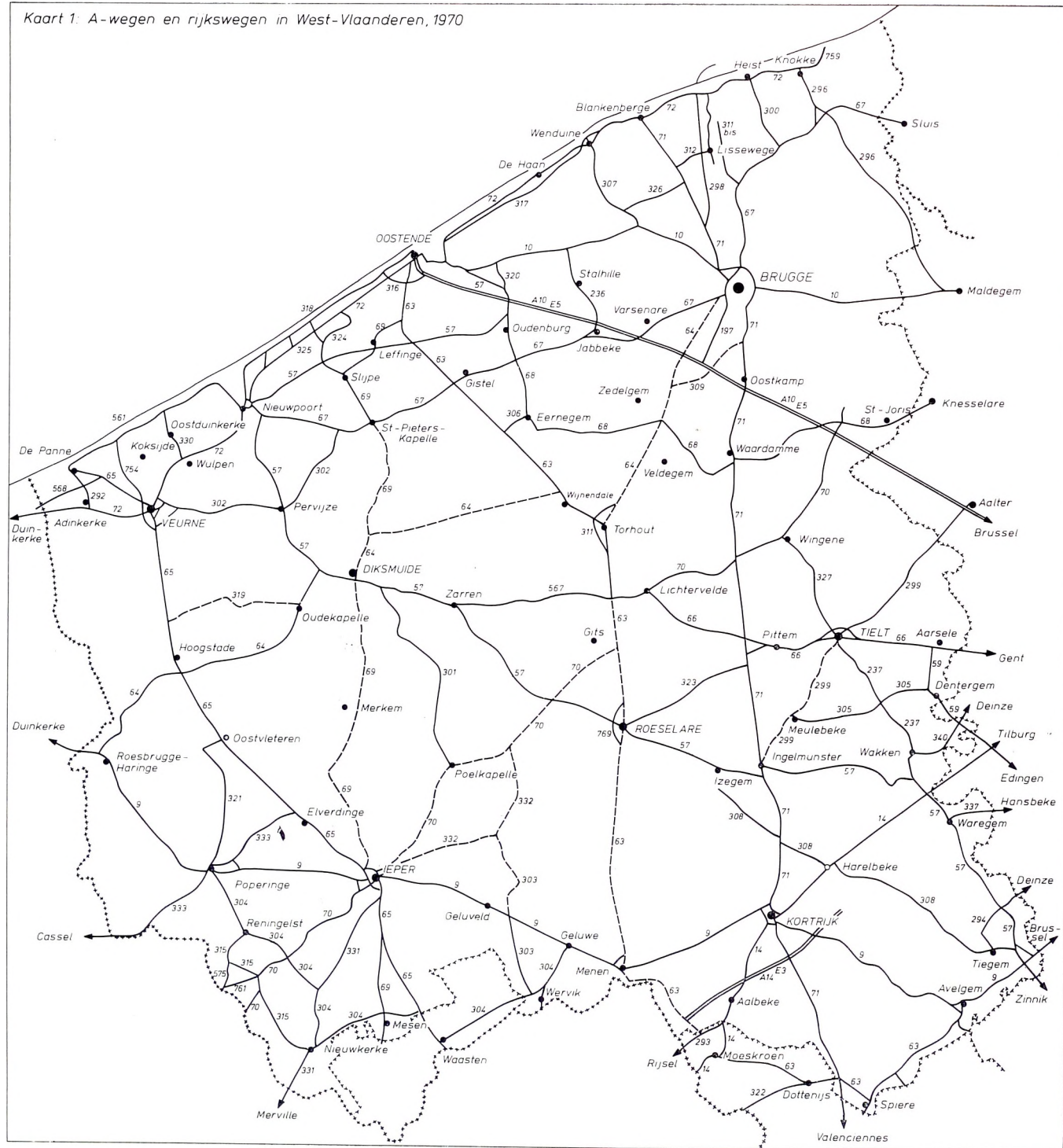

Foto : H. Maertens, Brugge

C) Kustverbindingen.

Deze verbinden de badplaatsen met elkaar. Men vindt er :

de rijksweg N 72 Knokke-Duinkerken die alle badplaatsen van Knokke tot en met Nieuwpoort met elkaar verbindt. Vanuit Nieuwpoort loopt deze rijksweg via Veurne en Adinkerke naar de Franse stad Duinkerken.

de rijksweg N 318 Oostende-Nieuwpoort die de kustlijn volgt tussen deze beide kuststeden;

de rijksweg N 561 Nieuwpoort-De Panne die de badplaatsen met elkaar verbindt, welke ten westen van Nieuwpoort liggen.

De gemiddelde verkeersdrukke in 1970

Op de verschillende waarnemingspunten werd het aantal voorbijrijdende voertuigen geteld gedurende 14 of 7 verschillende dagen van het jaar. Deze teldagen waren zodanig over het jaar gespreid dat men uit de resultaten de gemiddelde verkeersbezetting over het jaar met een voldoende graad van nauwkeurigheid kon afleiden. De tellingen grepen plaats van 6 uur 's morgens tot 22 uur 's avonds.

Hieronder volgt een schematische opsomming van de telposten die het drukste verkeer te zien gaven. Zij zijn gerangschikt volgens het gemiddeld aantal voertuigen en volgens de verkeersaders waartoe zij behoren.

Op negen telposten bedroeg het daggemiddelde der voorbijkomende voertuigen meer dan 10.000 eenheden.

Het drukste verkeerspunt van alle was gelegen te Beer-
nem, op de autoweg Brussel-Oostende (16.026 voertuigen). Op dezelfde autoweg werden te Snellegem 10.947 voertuigen geregistreerd.

In het zuiden van de provincie valt de verbinding Menen-Kortrijk-Gent (N9 en N14) op als bijzonder druk. Men vindt daar de telposten Bissegem en Harelbeke met respectievelijk 14.551 en 14.613 voertuigen.

De horizontale as die het midden van West-Vlaanderen doorkruist, kent haar drukste telpunt te Lichtervelde op de N 66, die laatstgenoemde gemeente met Tielt en Gent verbindt. Daar werden 10.250 voertuigen geteld.

Het drukste deel van het Noord-Zuid-verbindingssysteem wordt gevormd door de verbinding Blankenberge-Brugge-Torhout-Lichtervelde-Roeselare (N 71 en N 64). Men vindt daar immers vier telposten met meer dan 10.000 getelde voertuigen, namelijk Brugge (St.-Pieters) (10.182), Brugge (St.-Andries) (12.273), Gits (11.203) en Roeselare (Beveren) (10.148).

Op geen enkele telpost van de Kustas wordt een gemiddelde van 10.000 voertuigen bereikt. Deze as meldt zich aan als minder druk tijdens de periode die valt buiten het toeristisch seizoen.

In de schematische opsomming hieronder vindt men verder alle telposten waar minstens 5.000 voertuigen geregistreerd werden. Zij bevinden zich alle op een van de assen die hoger opgesomd werden.

Men zal daarbij opmerken dat het grootste aantal drukke telposten te vinden is op het Noord-Zuid-verbindingssysteem. Aanpassing van deze as aan de moderne vereisten lijkt dan ook een absolute noodzakelijkheid.

Het minst druk van de opgesomde hoofdverbindingen lijkt de horizontale weggengroep te zijn van het centraal gelegen gedeelte van West-Vlaanderen. Men vindt er slechts drie telposten met een verkeersintensiteit van meer dan 5.000 eenheden, namelijk Lichtervelde, Pittem en Roeselare. Deze bevinden zich alle drie in de onmiddellijke omgeving van het vertikaal verbindingssysteem.

De telpunten in 1970 met een daggemiddelde van ten minste 5.000 voertuigen (van 6 tot 22 uur).

	Meer dan 10.000 voertuigen	9.000 tot 9.999 voertuigen	8.000 tot 8.999 voertuigen	7.000 tot 7.999 voertuigen	6.000 tot 6.999 voertuigen	5.000 tot 5.999 voertuigen
<i>Oost-West-assen met hun uitlopers</i>						
a) In het noorden van de provincie	Snellegem (A10) Beernem (A10)	Knokke (N296) St.-Michiels (N197)	Sijsele (N10)		Brugge (N10)	Meetkerke (N10)
b) In het zuiden en het westen van de provincie	Harelbeke (N14) Bissegem (N9)	St.-Eloois-Vijve (N14)	Geluwe (N9) Ieper (N9)	Waregem (N57)	Geluwe (N9) Zwevegem (N9)	Marke (N14) Woesten (N65) Oost-Vlieteren (N65) Brielen (N65) Hoogstade (N65) Roeselare (N323)
c) In het centraal gedeelte van de provincie	Lichtervelde (N66)	Pittem (N66)				
<i>Noord-Zuid-assen</i>						
	Brugge (N71) St.-Andries (N64) Gits (N63) Beveren (N63)	Kuurne (N71) Loppem (N64)	Zuienkerke (N71) Oostkamp (N71) Zwevezele (N71) Torhout (N64)	Meulebeke (N71) Menen (N63)	Uitkerke (N71) Bellegem (N71) Torhout (N63) Leffinge (N63) Gistel (N63) Lendeledde (N308)	Ruddervoorde (N71) Eernegem (N63) Moorslede (N63)
<i>Kustas</i>						
			Heist (N72) Nieuwpoort (N561)	Oostende (N318) Wenduine (N72)	Koksijde (N561)	Lombardsijde (N72) Lombardsijde (N318)

Kaart 2: Daggemiddelde van de verkeersintensiteit en maximale verkeersdrukte per dag, 1970

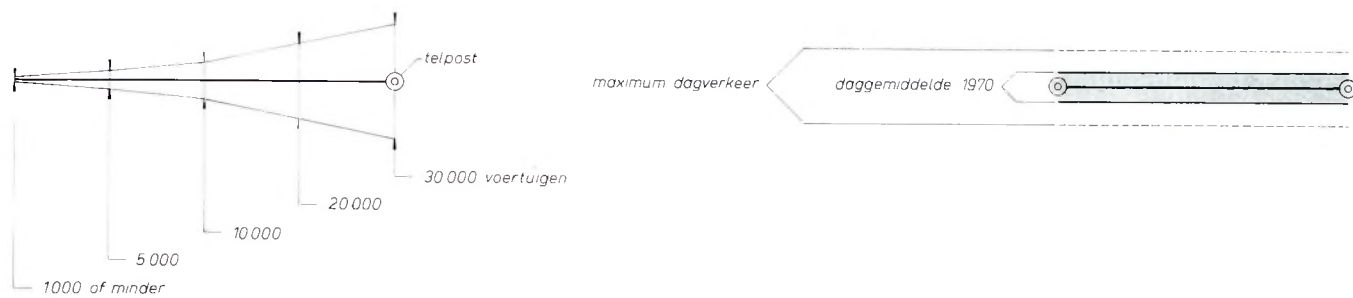

Foto : H. Maertens, Brugge

	Meer dan 30.000 voertuigen	20.000 tot 29.999 voertuigen	15.000 tot 19.999 voertuigen	12.500 tot 14.999 voertuigen	10.000 tot 12.499 voertuigen
<i>Oost-West-assen met hun uitlopers</i>					
a) In het noorden van de provincie	Beernem (A10)	Snellegem (A10)	Knokke (N296)		Westkapelle (N67) Sijsele (N10) Brugge (N10) Loppem (N64) Meetkerke (N10) Lapscheure (N296)
b) In het zuiden en het westen van de provincie		Ieper (N9)	Harelbeke (N14) Bissegem (N9) Ieper (N9)	Brielen (N65) Oost-Vleteren (N65) Veurne (N65) Geluwe (N65) Hoogstade (N65) Woesten (N65)	Geluwe (N9) St.-Eloois-Vijve (N14)
c) In het midden van de provincie			Lichtervelde (N66)		Pittem (N66) Esen (N57) Kaaskerke (N57)
<i>Noord-Zuid-assen</i>					
			Brugge (N71) Beveren (N63) Gits (N63) St.-Andries (N64) Zuienkerke (N71)	Zwevezele (N71) Oostkamp (N71) Kuurne (N71)	Ruddervoorde (N71) Leffinge (N63) Torhout (N64) Uitkerke (N71) Meulebeke (N71)
<i>Kustas</i>		Heist (N72) Nieuwpoort (N561)	Oostende (N318) Lombardsijde (N318) De Panne (N561) Wenduine (N72)		

De maximale verkeersdrukke in 1970

Er werd reeds opgemerkt dat op de verschillende waarnemingsposten geteld werd gedurende 14 of 7 dagen. Thans wordt de hoogste van de op elke telpost vastgestelde verkeersintensiteit onder de loupe genomen. De maximale verkeersdrukke verschilt uiteraard aanzienlijk van de gemiddelde verkeersdrukke, vooral op de wegen met toeristisch zomer- en weekendverkeer.

Hierboven staat een schematische opsomming van de telposten waar de maximale verkeersintensiteit meer dan 10.000 bedroeg. Evenals in het voorgaande schema zijn zij gerangschikt volgens het aantal getelde voertuigen en volgens de verbindingen waartoe zij behoren.

Op vijf telposten overschreed het aantal getelde voertuigen de 20.000 eenheden.

Het hoogste cijfer, namelijk 37.455, werd bereikt te Beernem op de autoweg Brussel-Oostende. Het werd door geen enkele telpost op het gehele Belgische wegennet overschreden. De andere telposten met meer dan 20.000 voertuigen waren Snellegem op dezelfde autoweg met 27.360 voertuigen, Nieuwpoort op de kustverbinding Nieuwpoort-De Panne met 22.200 voertuigen, Heist op de rijksweg 72 Knokke-Duinkerken met 21.661 voertuigen en Ieper op de N9 tussen laatstgenoemde stad en Menen met 21.974 voertuigen.

Op al deze telposten is er, tijdens bepaalde perioden, een zeer groot toeristisch verkeer waar te nemen. Verassend is echter het hoge cijfer voor de telpost Ieper op de N9. Het vindt blijkbaar zijn verklaring in een aanzienlijk lokaal verkeer, naast het verkeer naar de badplaatsen. De aldaar vastgestelde maximale verkeersintensiteit wordt immers niet bereikt op de N65, die Ieper via Veurne met de Kust verbindt.

Hoge cijfers als maximumdrukke vindt men verder op alle Westvlaamse verbindingen die hoger beschreven werden, doch in hoofdzaak op de gedeelten ervan die zich in het noorden en het westen van de provincie bevinden. Uiteraard zijn dat de volledige Kustas, de volledige Oost-Westas van het noorden van de provincie met zijn uitlopers naar de verschillende badplaatsen, de noordelijke helft van het vertikaal wegencomplex, het deel Kortrijk-Menen-Ieper-Veurne-Kust van de horizontale as N14 - N9 - N65 en tenslotte de verbinding Lichtervelde-Diksmuide-Nieuwpoort van de horizontale as van het midden van West-Vlaanderen.

De stijging van de verkeersdrukke

a) Algemene situering

Uit de algemene resultaten van de tellingen van het wegverkeer leidt men af dat de gemiddelde verkeersdrukke in West-Vlaanderen en in het land in zijn geheel gestegen is volgens de gegevens van onderstaande tabel:

Teljaar	Stijging tenoverstaan van het voorgaande teljaar		Stijging tenoverstaan van het basisjaar 1949 (Index 100)	
	In West-Vlaanderen	In het Rijk	In West-Vlaanderen	In het Rijk
1949	—	—	100,0	100,0
1952	25,5 %	36,6 %	125,5	136,6
1955	52,6 %	50,9 %	191,5	206,1
1960	42,6 %	35,1 %	273,1	278,4
1965	40,2 %	40,3 %	382,9	390,6
1970	36,1 %	35,9 %	521,1	530,8

Weg	Ligging van het telpunt	Geraamd aantal voertuigen			Stijging of daling in percent	
		1970	1971	1972	1971 t.o.v. 1970	1972 t.o.v. 1970
Noordelijke Oost-West-verbindingen						
A 10 Brussel-Gent-Oostende	Jabbeke	12.445	11.013	13.852	— 11,5 %	11,3 %
N 10 Brussel-Gent-Brugge-Oostende	Meetkerke	4.990	4.749	5.785	— 4,8 %	15,9 %
N 296 Knokke-Maldegem	Moerkerke	5.665	5.225	6.119	— 7,8 %	8,0 %
Oost-West-verbindingen in het zuiden en het westen						
A 14 Eindhoven-Antwerpen-Gent-Kortrijk-Rijsel	Waregem	—	—	6.113	—	—
	Deerlijk	—	—	5.972	—	—
	Kortrijk	—	7.301	9.560	—	—
	Rekkem	—	6.178	8.636	—	—
N 14 Tilburg-Antwerpen-Gent-Kortrijk-Rijsel	Beveren-Leie	16.052	14.150	13.135	— 11,8 %	— 18,2 %
	Aalbeke	...	7.477	8.251	...	...
N 9 Brussel-Oudenaarde-Kortrijk-Ieper-Duinkerken	Wevelgem	11.939	11.465	11.517	— 4,0 %	— 3,5 %
	Geluwe	...	7.131	8.149	...	...
	Poperinge	...	1.705	1.622	...	...
N 65 De Panne-Rijsel	Woesten	5.471	5.864	5.974	2,7 %	9,2 %
Oost-West-verbindingen van het midden van West-Vlaanderen						
N 66 Lichtervelde-Tielt-Deinze-Gent	Pittem	8.469	9.647	10.785	13,9 %	27,3 %
	Tielt	...	6.454	5.821	...	...
N 57 Zinnik-Roeselare-Nieuwpoort-Oostende	Esen	...	4.224	3.819	...	...
Noord-Zuid-verbindingen						
N 71 Blankenberge-Brugge-Kortrijk-Doornik	Brugge	10.769	10.783	7.408	1,3 %	— 31,2 %
	Ruddervoorde	7.063	6.363	6.151	— 10,0 %	— 12,9 %
	Meulebeke	8.799	8.271	8.442	— 6,0 %	— 4,1 %
N 63 Avelgem-Menen-Roeselare-Torhout-Oostende	Torhout	12.276	10.897	12.820	— 11,4 %	4,4 %
	Gistel	...	8.470	7.161	...	...
Kustverbindingen						
N 72 Knokke-Oostende-Duinkerken	Heist	10.125	9.710	11.021	— 4,1 %	8,8 %
	Bredene	6.887	7.301	7.617	6,0 %	10,6 %
	Lombardsijde	6.350	5.316	6.007	— 6,3 %	— 5,4 %
N 318 Oostende-Nieuwpoort	Oostende	10.559	10.722	8.812	1,5 %	— 12,5 %
	Lombardsijde	6.425	8.294	6.639	29,1 %	3,3 %
N 561 Nieuwpoort-De Panne	De Panne	7.492	6.992	6.741	— 6,7 %	— 10,0 %

De gemiddelde stijging tenoverstaan van het voorgaande teljaar werd bekomen door samentelling van de getelde voertuigen op het geheel van de vergelijkbare waarnemingspunten. Als vergelijkbaar werden aangezien alle waarnemingspunten die gefunctioneerd hebben in de loop van twee op elkaar volgende teljaren.

Voor wat betreft de wegen die na 1949 in gebruik werden genomen, zoals de A 10, dient dan ook opgemerkt dat hun verkeersdrukte pas in de berekening van de gemiddelde verkeersintensiteit werd opgenomen, vanaf het tweede teljaar na hun ingebruikname.

Men stelt vast dat de verkeersdrukte in West-Vlaanderen in 1970 gemiddeld 5 maal hoger lag dan in 1949.

Deze stijging stemt in grote trekken overeen met die van het land in zijn geheel over dezelfde periode.

Bij een onderzoek van de verkeersevolutie tussen de

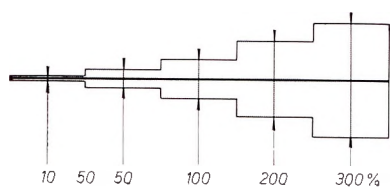
verschillende teljaren elk afzonderlijk bemerkt men echter een zeker verschil tussen de evolutie in West-Vlaanderen en die in het Rijk.

Tussen 1949 en 1952 bedroeg de stijging in West-Vlaanderen slechts 25,5 % tegenover 36,6 % in het land. Tussen 1952 en 1960 was de groei in West-Vlaanderen echter merkwaardig groot; in deze periode overtroffen de stijgingspercentages van West-Vlaanderen die van het Rijk. Tussen 1960 en 1970 verliep het stijgingsritme van de verkeersdrukte in West-Vlaanderen gelijklopend met dat van het Rijk.

b) *Stijging van de verkeersdrukte op de Westvlaamse wegen tussen 1960 en 1970.*

Een groot aantal telposten van 1970 funktioneerde reeds tijdens de verkeerstelling van het jaar 1960. Dit laat toe

Kaart 3: Procentuele stijging van de verkeersdrukte, 1960-70

de evolutie van de verkeersintensiteit over deze tienjaarlijkse periode te onderkennen op een aantal punten van het wegennet in West-Vlaanderen. Deze is procentueel weergegeven op nevenstaande kaartgrafiek.

Men stelt grote verschillen vast tussen de aangroei van het verkeer aan de verschillende telposten. Op sommige plaatsen belooft hij meer dan 200 % en op andere is hij praktisch nihil.

Uit de tabel der gemiddelde toename hierboven kan men afleiden dat deze over de periode 1960-1970 circa 90 % bedraagt voor het Rijk en voor de provincie West-Vlaanderen als geheel. Dit percentage wordt in ruime mate overtroffen door heel wat telposten op minder belangrijke wegen met relatief gering verkeer. Op de grote verbindingen waar het verkeer in 1960 reeds zeer intens was, liggen de stijgingspercentages dikwijls lager. Dit is het meest merkbaar voor zekere toegangswegen tot de Kust.

c) *Evolutie van de verkeersintensiteit na 1970.*

Naast de vijfjaarlijkse tellingen van het wegverkeer, die op visuele waarnemingen steunen, worden er ook tellingen uitgevoerd bij middel van automatische telapparaten met pneumatische detektie. Deze tellingen gebeuren doorlopend en verschaffen aldus gegevens over de verkeersintensiteit in de loop van een periode tussen twee vijfjaarlijkse visuele tellingen in.

In West-Vlaanderen waren in 1972 27 waarnemingspunten met doorlopende pneumatische detektie. De meesten van die apparaten waren daar reeds sedert verscheidene jaren opgesteld, zodat het mogelijk was de evolutie van de verkeersdruk op deze plaatsen te onderkennen.

Er weze opgemerkt dat de gegevens die door deze telapparaten worden geleverd, niet volkomen juist zijn. Voertuigen met meer dan twee assen (circa 10 % van het totaal der voertuigen) veroorzaken immers een overschatting. Dit is ook het geval voor de fietsen. Anderzijds wordt een aantal voertuigen niet geregistreerd als gevolg van het gelijktijdig overschrijden van twee of meer assen.

Bijgaande tabel geeft de resultaten van de automatische tellingen voor 1970¹, 1971 en 1972. Alle telpunten waren gelegen op de hoofdverbindingen, beschreven bij het begin van het artikel.

Het jaar 1971 laat op vele plaatsen een vermindering van de verkeersintensiteit zien. Dit lijkt vooral het geval te zijn voor de wegen die toegang verlenen tot de Kust.

Op de meeste plaatsen gaat de verkeersintensiteit in 1972 weer omhoog ten overstaan van 1971.

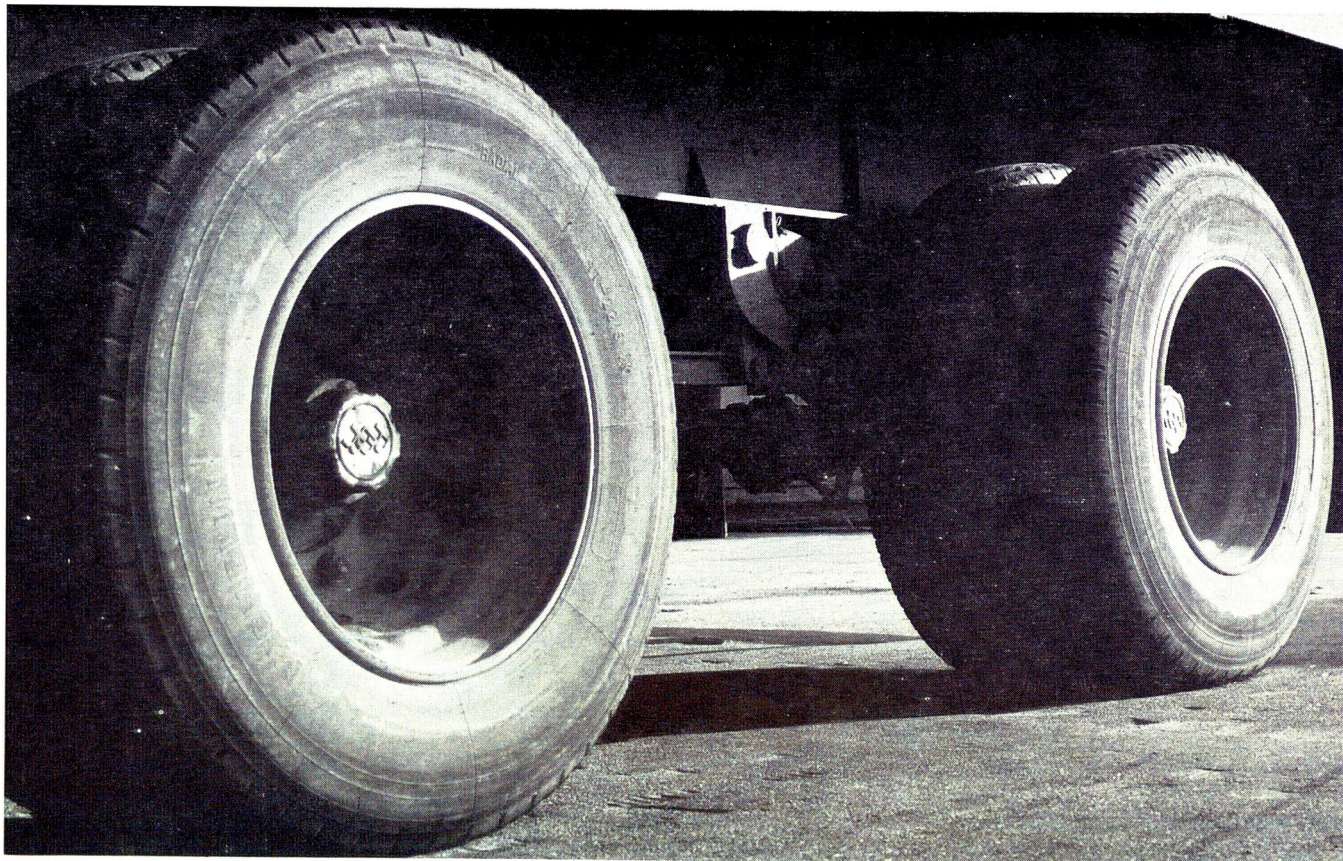
Het jaar 1972 laat een netto-stijging zien ten opzichte van 1970 op telposten van de A 10, de N 10 en hun uitloper naar Knokke, de N 296. Dit is ook het geval voor het telpunt Pittem op de N 66 (Gent-Lichtervelde) en voor enkele telpunten langs de Kust.

Over dezelfde tweejaarlijkse periode stelt men echter een daling van de verkeersintensiteit vast op de N 71, Blankenberge-Brugge-Kortrijk. Deze bedraagt 31 % bij het telpunt Brugge, op de strook Brugge-Blankenberge van deze rijksweg.

Er valt ook een aanzienlijke vermindering vast te stellen op de N 14 (Kortrijk-Gent) te Beveren-Leie, hetgeen zijn verklaring vindt in de openstelling voor het verkeer van de A 14.

¹ Gezien de verschillende methodes van waarneming, kunnen de cijfers voor 1970 soms gevoelig afwijken van deze der visuele telling van hetzelfde jaar.

Foto : H. Maertens, Brugge

1925 - 1975

reeds **50** jaar

staat de belangrijkste
provinciale bank van het land

**BANK VAN ROESELARE
EN WEST-VLAANDEREN**

te dienste van de groei en de ontwikkeling
van de westvlaamse economie,
dank zij het vertrouwen
dat een steeds aangroeiend cliënteel

reeds **50** jaar

in haar stelt.

Bezoldigde tewerkstelling in West-Vlaanderen

30 juni 1973

Bedrijfstakken	Prov. West.-Vi.			Arr. Brugge			Arr. Diksmuide			Arr. Ieper		
	M	V	Tot.	M	V	Tot.	M	V	Tot.	M	V	Tot.
Landbouw, bosbouw, visserij . . .	2.284	325	2.609	827	42	869	71	22	93	217	43	260
Vaste brandstoffen + cokesovens	202	1	203	202	1	203	—	—	—	—	—	—
Aardolieraffinaderijen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Elec., gas, warmte, water	2.298	114	2.412	658	35	693	37	—	37	122	4	126
Winn. en verw. metalen	7.233	274	7.507	5	1	6	—	—	—	6	—	6
Winn. en vervaard. niet-metalen .	6.596	427	7.023	2.079	43	2.122	193	5	198	376	7	383
Chemische industrie	1.671	209	1.880	262	17	279	5	1	6	46	21	67
Metaalprodukten	5.945	694	6.639	1.013	184	1.197	140	11	151	197	23	220
Machines	10.991	691	11.682	5.534	423	5.957	102	8	110	2.058	85	2.143
Elektrotechnische industrie . . .	4.537	5.356	9.893	2.298	3.090	5.388	—	—	—	123	150	273
Transportmiddelen	6.120	680	6.800	2.998	382	3.380	9	1	10	41	47	88
Fijnmech. + opt. industrie	59	11	70	29	—	29	1	—	1	—	—	—
Voeding	7.603	2.369	9.972	1.478	357	1.835	470	182	652	642	262	904
Drank	1.828	175	2.003	742	62	804	83	19	102	126	9	135
Tabak	110	320	430	17	126	143	18	54	72	19	20	39
Textiel	19.972	11.834	31.806	343	257	600	74	82	156	321	352	673
Leder	115	247	362	23	115	138	—	—	—	5	15	20
Schoenen + kleding	1.780	12.860	14.640	227	1.542	1.769	27	399	426	141	1.826	1.967
Houtindustrie + houten meubelen	12.742	2.022	14.764	2.079	497	2.576	323	52	375	826	125	951
Papier	337	277	614	83	140	223	—	—	—	—	—	—
Drukkerij	2.039	768	2.807	757	232	989	12	5	17	142	80	222
Rubber + plastic	1.635	625	2.260	45	—	45	2	—	2	4	—	4
Diversen	1.121	644	1.765	107	94	201	167	9	176	16	5	21
Bouwnijverheid	26.253	536	26.789	6.786	141	6.927	894	8	902	2.653	54	2.707
Handel	15.224	9.568	24.792	3.643	2.641	6.284	388	123	511	733	448	1.181
Hotel, restaurant, café	3.810	4.021	7.831	1.297	1.249	2.546	24	29	53	139	144	283
Reparatie	2.199	166	2.365	517	42	559	58	5	63	221	12	233
Vervoer + verkeer	13.574	1.518	15.092	3.307	392	3.699	350	37	387	823	74	897
Bank-, krediet en verzekeringswe-												
zen	3.261	1.382	4.643	796	384	1.180	64	20	84	172	49	221
Dienstverlening + verhuur	1.873	2.174	4.047	711	720	1.431	25	19	44	78	83	161
Overheid + onderwijs	27.647	15.643	43.290	8.908	4.531	13.439	767	577	1.344	2.153	1.282	3.435
Diversen	6.702	16.132	22.834	2.371	5.111	7.482	105	448	553	579	1.298	1.877
Algemeen totaal	197.761	92.063	289.824	50.142	22.851	72.993	4.409	2.116	6.525	12.979	6.518	19.497

Bron : R.M.Z.

Inclusief erkende leerlingen, dienstboden, personeel in overheidssdiensten en onderwijs, uitsluitend onderworpen aan de verzekering gezondheidszorgen.

Volgens de nieuwe 'NACE'-indeling niet meer vergelijkbaar met vorige jaren.

Arr. Kortrijk			Arr. Oostende			Arr. Roeselare			Arr. Tielt			Arr. Veurne		
M	V	Tot.	M	V	Tot.	M	V	Tot.	M	V	Tot.	M	V	Tot.
161	59	220	425	6	431	155	117	272	148	35	183	280	1	281
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
722	42	764	394	9	403	224	19	243	37	1	38	104	4	108
6.021	243	6.264	—	—	—	1.201	30	1.231	—	—	—	—	—	—
2.363	267	2.630	408	11	419	862	78	940	220	11	231	95	5	100
427	123	550	854	35	889	73	10	83	4	2	6	—	—	—
2.447	276	2.723	447	22	469	942	120	1.062	557	17	574	202	41	243
1.721	89	1.810	165	3	168	1.108	72	1.180	101	2	103	202	9	211
1.222	993	2.222	38	6	44	771	1.083	1.854	75	34	109	3	—	3
382	54	436	355	5	360	1.830	95	1.925	415	86	501	90	10	100
14	3	17	5	1	6	10	1	17	—	—	—	—	—	—
1.042	278	1.302	532	447	979	2.592	531	3.123	580	162	742	285	150	435
338	29	367	75	8	83	370	39	409	89	8	97	5	1	6
52	99	151	—	—	—	1	13	14	2	—	2	1	8	9
14.766	8.076	22.842	225	164	389	2.122	1.281	3.403	1.956	1.527	3.483	165	95	260
35	12	47	3	9	12	9	56	65	40	40	80	—	—	—
411	4.001	4.412	47	703	750	782	2.884	3.666	136	1.397	1.533	9	108	117
3.742	594	4.336	342	23	365	3.466	445	3.911	1.588	197	1.785	376	89	465
206	76	282	3	10	13	41	42	83	4	9	13	—	—	—
452	173	625	175	55	230	378	147	525	107	59	166	16	17	33
689	236	925	19	4	23	412	231	643	461	154	615	3	—	3
636	231	867	4	—	4	167	299	466	23	5	28	1	1	2
6.302	126	6.428	3.165	97	3.262	3.425	59	3.484	1.772	23	1.795	1.256	28	1.284
4.901	2.959	7.860	2.219	1.545	3.764	1.955	1.090	3.045	641	320	961	744	442	1.186
334	308	642	1.506	1.299	2.805	120	148	268	51	65	116	339	779	1.118
591	46	637	253	27	280	347	18	365	135	6	141	77	10	87
2.736	362	3.098	4.183	431	4.614	1.374	115	1.489	421	43	464	380	64	444
1.213	531	1.744	384	152	536	395	188	583	123	25	148	114	33	147
518	607	1.125	239	360	599	163	141	304	54	57	111	85	187	272
5.094	3.837	8.931	5.298	2.019	7.317	2.411	1.824	4.235	1.047	848	1.895	1.969	725	2.694
1.235	3.523	4.758	1.284	2.183	3.467	716	2.124	2.840	172	680	852	240	765	1.005
60.762	28.253	89.015	23.047	9.634	32.681	28.422	13.306	41.728	10.959	5.813	16.772	7.041	3.572	10.613

Spectrum

DE VAKANTIES VAN DE BELGEN NEMEN NIET ZO SNEL TOE

WES

Eind 1972 werd door het Nationaal Instituut voor de Statistiek een enquête uitgevoerd waarbij het vakantiegedrag van circa 16.000 Belgen werd onder de loep genomen. De resultaten van deze enquête werden door het West-vlaams Economisch Studiebureau bestudeerd en vergeleken met een gelijkaardig onderzoek dat in 1967 werd uitgevoerd. De betreffende studie werd uitgevoerd in opdracht van het Kommissariaat-Generaal voor Toerisme.

In de enquête telde men, voor het jaar 1972, op 100 personen circa 38 vakantiegangers en 45 vakanties (één vakantieganger kan in de loop van een jaar meerdere keren met vakantie gaan). Merk wel dat een vakantie werd omschreven als een verblijf van minstens vier opeenvolgende nachten buitenshuis voor het genoegen. Het relatief aantal vakantiegangers in België is één van de laagste van West-Europa. Het aantal Belgische vakantiegangers is tussen 1967 en 1972 minder snel toegenomen dan algemeen werd verwacht: het aantal vakantiegangers op 100 personen is slechts toegenomen van 35 in 1967 tot 38 in 1972. De 'gemiddelde' vakantieganger is jonger dan de doorsnee Belg, heeft een beduidend hoger inkomen en woont vooral in de verstedelijkte centra.

In vergelijking met de inwoners van de overige Europese landen reizen de Belgen veel naar het buitenland. Op 100 vakanties werden er in 1972 56 in het buitenland doorgebracht. Sedert 1967 zijn de buitenlandse vakanties veel sneller toegenomen dan de binnenlandse.

Niettemin oefent de Kust nog steeds de grootste aantrekkingskracht op de Belgische vakantieganger: bijna één vakantie op vier wordt aan de Kust doorgebracht. Voor wat het binnenland betreft, komen de Ardennen op de tweede plaats met 11 % van het totaal aantal vakanties.

Niettegenstaande ook Frankrijk sedert 1967 aan populariteit heeft ingeboet bij de Belgen, blijft het nog steeds het belangrijkste buitenlands bestemmingsgebied (14 % van het aantal vakanties). Daarentegen kenden Spanje en in mindere mate Italië (elk met 9 % van het aantal vakanties) een snel groeiende toeloop van Belgen.

Globaal genomen is het opvallend dat de attractiviteit van het binnenland en de ons omringende landen (Frankrijk, Duitsland, Nederland en Luxemburg) relatief is afgenomen ten voordele van de verder afgelegen vakantiebestemmingen. Niettemin blijkt uit de enquête-resultaten dat de verre-afstandsreizen nog steeds hoofdzakelijk ressorteren tot de hoogste inkomenklassen.

Er is een grondig verschil in de logieskeuze bij binnenlandse en buitenlandse vakanties. Eén derde van de binnenlandse vakanties (vooral dan deze aan de Kust) worden doorgebracht in een appartement of villa, terwijl bij de buitenlandse vakanties het hotel-pension (45 %) uitgesproken de voorkeur krijgt. Zowel bij de binnenlandse (18 %) als de buitenlandse vakanties (20 %) komt de camping op de tweede plaats.

De gemiddelde verblijfsduur van de Belg met vakantie, die 16,5 dag bedraagt, is sedert 1967 met 2 dagen toegenomen. De gemiddelde verblijfsduur van de binnenlandse en de buitenlandse vakanties loopt weinig uiteen.

De vakantie wordt in drie vierde der gevallen persoonlijk geregeld. Nochtans doet men in sterk toenemende

mate een beroep op een reisagentschap. Dit is vooral het gevolg van de grotere belangstelling voor verder afgelegen buitenlandse vakantiebestemmingen.

De Belgische vakantieganger houdt zeer sterk vast aan het gebruik van de wagen als transportmiddel. Niettegenstaande men verdere vakantiebestemmingen opzoekt, is het aandeel van de wagen sedert 1967 nog toegenomen. In 1972 was de wagen bij 70 % der vakanties het voornaamste transportmiddel.

De trein volgt op de tweede plaats bij 14 % van het aantal vakanties, terwijl het vliegtuig en de autocar (elk 8 %) ongeveer dezelfde betekenis hebben. Terwijl het relatief aandeel van het vliegtuig in vijf jaar verdubbelde, heeft vooral de trein aan betekenis verloren.

De gemiddelde vakantieganger geeft 6.100 fr. uit per vakantie. Dit bedrag ligt veel hoger voor de buitenlandse (8.200 fr.) dan voor de binnenlandse vakanties (3.500 fr.).

De gemiddelde bestedingen per vakantie tussen 1967-72 zijn even snel toegenomen als het indexcijfer der consumptieprijzen (+ 22 %). Rekening houdend met het gestegen aandeel van de buitenlandse vakanties en de toegenomen verblijfsduur kan men gewagen van een zwakke groei van de vakantiebestedingen der Belgen. Dit zou betekenen dat de prijzen der vakanties minder snel zijn toegenomen dan deze der andere consumptiegoederen en/of dat de vakantiegangers zuiniger geworden zijn bij hun toeristische consumptie.

INDUSTRIE NOG STEEDS DE VOORNAAMSTE SEKTOR IN WEST-VLAANDEREN

WES

Geregeld wordt in het raam van het te voeren economisch beleid gewezen op de bijdrage van de tertiaire sektor in de groei van de werkgelegenheid. Uit de gegevens van de jongste volkstelling (31 dec. 1970) blijkt dat in het rijk de tertiaire sektor of handel en diensten thans de helft van de totale werkgelegenheid groepeerd en dat in de jongste 10 jaar enkel de tertiaire sektor een aangroei van de werkgelegenheid noteerde.

Het Westvlaams Economisch Studiebureau, dat de resultaten van de volkstelling 1970 ontleedde en vergeleek met 1961, vestigt er de aandacht op dat in West-Vlaanderen, nochtans gekenmerkt door een belangrijke toeristische activiteit in de kustzone, de tertiaire sektor nog steeds minder arbeidseffektieven telt dan de secundaire sektor (industrie en bouwbedrijf) en dat de groei van de werkgelegenheid in de periode 1961-70 nog iets groter was in de secundaire sektor dan in de tertiaire sektor.

Eind 1970 viel 48,1 % van de werkgelegenheid in West-Vlaanderen in industrie en bouwbedrijf (172.532 arbeidsplaatsen) tegenover 43,8 % in handel en diensten (156.956 arbeidsplaatsen, inclusief onnauwkeurig bepaalde) en 8,1 % in landbouw en visserij (28.862 arbeidsplaatsen).

Eind 1970 waren er in West-Vlaanderen drie arrondissementen waar het aantal arbeidsplaatsen per 1.000 inwoners groter was dan gemiddeld in het Rijk (345,7 p.d.), met name Kortrijk (383,8 p.d.), Roeselare (365,2 p.d.) en Brugge (352,7 p.d.). Geen enkel van deze arrondissementen

had een arbeidseffektief in de tertiaire sektor dat in relatieve termen even groot was als in het Rijk; de positieve afwijking was ten dele of volledig te danken aan een relatief hoge vertegenwoordiging van de secundaire sektor. Enkel in de arrondissementen Oostende (212,5 p.d.) en Veurne (184,6 p.d.) was de relatieve vertegenwoordiging van de tertiaire sektor groter dan gemiddeld in het Rijk (176,4 p.d.), de invloed van de toeristische activiteit is hier duidelijk te onderkennen.

Het aantal arbeidsplaatsen in de tertiaire sektor per 100 inwoners is nog zeer gering in de arrondissementen Diksmuide (9,6 %) en Tielt (9,9 %) en ook nog wel in het arrondissement Ieper (11,3 %).

Tussen 1961 en 1970 steeg de totale werkgelegenheid in de secundaire sektor in West-Vlaanderen met 18.300 arbeidsplaatsen (+ 11,9 %), en in de tertiaire sektor met 17.000 arbeidsplaatsen (+ 12,2 %); in de landbouw was er een daling van 11.000 arbeidsplaatsen (- 27,7 %).

Binnen de provincie West-Vlaanderen zijn de volgende markante afwijkingen van de algemene trend aan te stippen. In het arrondissement Oostende was de werkgelegenheid in de secundaire sektor dalend met ongeveer 3 % in de periode 1961-70 tegenover een gemiddelde aangroei voor West-Vlaanderen als geheel van 12 %. Het arrondissement Oostende noteerde bovendien de grootste procentuele daling in de landbouw, namelijk 38,3 % tegenover gemiddeld 27,7 % voor West-Vlaanderen. In de arrondissementen Diksmuide, Ieper en Tielt, de West-vlaamse arrondissementen die in de voorbije jaren nog betrekkelijk grote uitwijkingsoverschotten hadden, was de werkgelegenheid in de tertiaire sektor dalend met 0,3 % à 0,4 % tegenover een gemiddelde aangroei van 12,2 % in West-Vlaanderen.

EXPORTGERICHTHEID IN WEST-VLAANDEREN

WES

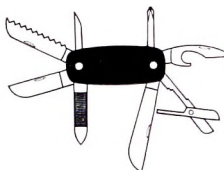
Uit het Statistisch Tijdschrift van het Nationaal Instituut voor de Statistiek (april 1974) putte het Westvlaams Economisch Studiebureau een interessante cijferreeks over de exportgerichtheid van de verschillende provincies en taalstreken gedurende de jaren 1969 en 1970.

De cijfers zijn geput uit de jaarlijkse produktiestatistiek, zodat zij alleen slaan op de bedrijfstakken waar deze statistiek bestaat en op de inrichtingen die eraan onderworpen zijn (gewoonlijk met 5 of meer arbeidskrachten).

In West-Vlaanderen stegen de leveringen aan het buitenland van 38,4 miljard in 1969 naar 44,5 miljard in 1970. Het Rijk kende een stijging van 333,2 miljard in 1969 tot 393,8 miljard in 1970. Het aandeel van de buitenlandse leveringen van West-Vlaanderen in het Rijk bleef stabiel op circa 11 %.

Binnen West-Vlaanderen is de export in verhouding tot de totale verkoop lichtjes gedaald. In 1969 leverde West-Vlaanderen 46,5 % van de totale waarde van zijn afzet aan het buitenland; in 1970 bedroeg dit aandeel 45,9 %. België exporteerde circa 45 % van zijn produktie; deze gegevens onderstrepen duidelijk dat West-Vlaanderen op het vlak van de exportgerichtheid de vergelijking met het Rijk gemakkelijk kan doorstaan.

Voor tal van diensten:

fabricom

n.v.

Programma

bedieningsborden en lessenaars, brandblus-apparatuur, buisbuigen, centrales, droging, drijfkracht, elektroforese, elektrolyse, elektromechanische uitrusting, gasombouw, hoge spanning, hoogspanningskabinen, hoogspanningsluchtlijnen, hoogspanningsstations, instrumentatie, ketelementen, koeling, kokers, lage spanning, lassen, lucht-konditionering, mechanische montage, meet-en regelpanelen, metaalkonstruktie, open-

bare verlichting, oppervlaktebehandeling, opslagtanks, ovens, pijpleidingen, pijpwerk, plaatwerk, schakelinrichtingen, seininrichtingen, slangen, sleutel op de deur werken, sprinklers, spuitkabinen, stoom, synoptische borden, verassing, verlichting, verwarming, warmtewisselaars, warmte, zuivering.

Exklusief in België !

Induktie - Buisbuigen

Zetel :

Gatti de Gamondstraat 254 1180 Brussel België

Tel. 02/377.30.70

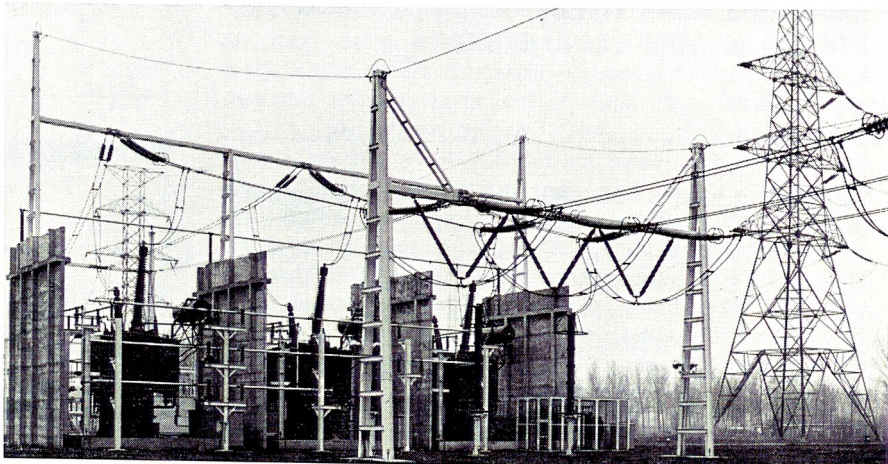
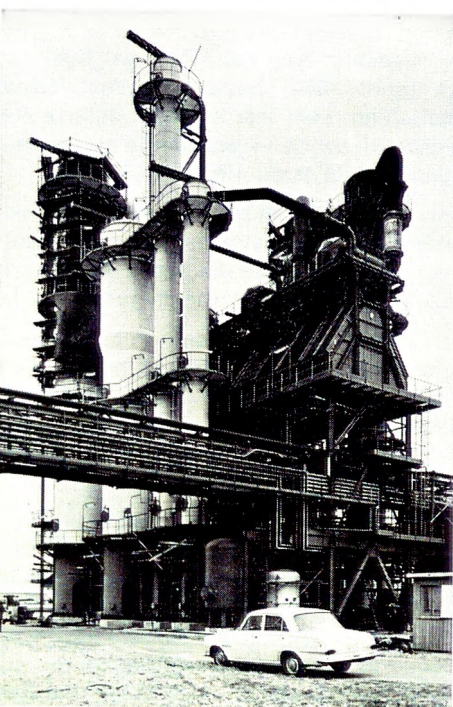
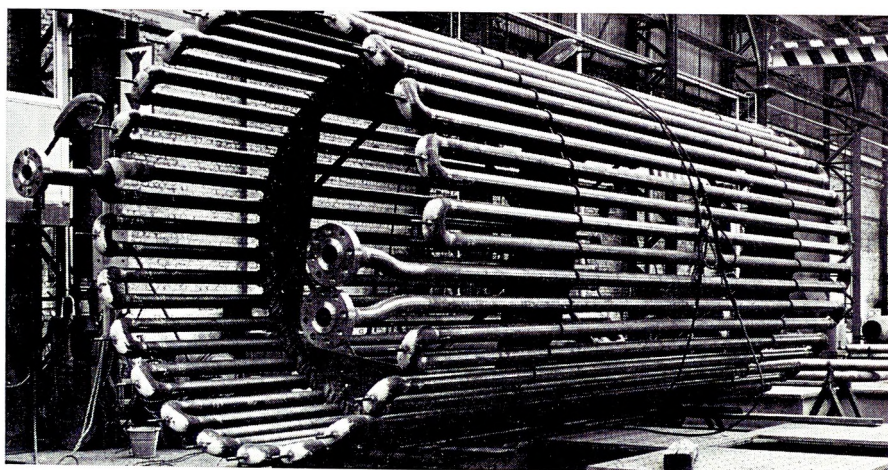
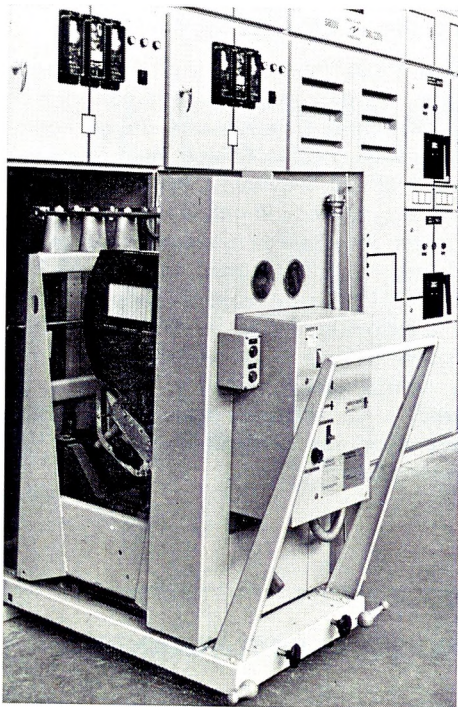
Telex : Fab. Bru. Nr. 220.72.

Werkplaats :

Steenweg Verbrande Brug 56 1850 Grimbergen België

Tel. 02/251.69.01

Telex : Fab. Gri. Nr. 229.26.

Omschrijving	Totale leveringen (inclusief cessies) (in miljoenen F)		waarvan aan het buitenland (in miljoenen F)		% buitenland t.o.v. de totale leveringen van de bedrijfstak in het beschouwde gebied		% van iedere bedrijfstak in de leveringen van het beschouwde gebied aan het buitenland	
	1969	1970	1969	1970	1969	1970	1969	1970
Graverijen, groeven, aanverwante industrie en exploitatie van terrils	45	65	—	—	—	—	—	—
Voedingsmiddelenindustrie	13.348	20.314	2.378	3.457	16,6	17,0	6,2	7,8
Drankbereiding	1.750	1.861	131	198	7,5	10,6	0,3	0,4
Tabaksnijverheid	179	186	24	26	13,4	14,0	0,1	—
Katoen- en wolspinnerijen en naaigarenfabricage	2.872	3.137	855	915	29,8	29,2	2,2	2,1
Weefnijverheid	14.839	15.947	11.220	12.296	75,6	77,1	29,2	27,7
Breigoednijverheid	401	463	93	119	23,2	25,7	0,2	0,3
Overige sectoren van de textielnijverheid	2.183	2.176	929	907	42,6	41,7	2,4	2,0
Kleding- en confectienijverheid (incl. confectie van bontwerk)	3.070	3.539	780	969	25,4	27,3	2,0	2,2
Schoenen, handschoenen en andere lederprodukten	1.160	1.067	291	278	25,1	26,1	0,8	0,6
Hout- en meubelnijverheid	8.509	9.338	3.052	3.403	35,9	36,5	8,0	7,7
Papiernijverheid en drukkerijen	1.139	1.324	162	201	14,2	15,2	0,4	0,5
Rubber- en chemische nijverheid	2.351	2.419	1.138	1.151	48,4	47,6	3,0	2,6
Petroleumraffinaderijen, fabrieken van steenkoolaggl., cokesfabrieken; klei- en ceramieknijverheid; glas- en cementnijverheid, cementaggl., asbestcement; non-ferrometalen	3.348	3.941	952	1.240	28,4	31,5	2,5	2,8
Metaalverwerkende nijverheid en scheepsbouw	23.837	28.133	15.508	18.282	65,1	65,0	40,4	41,1
Leerlooierijen en pelterijen; overige verwerkende industrieën	2.555	2.974	855	1.017	33,5	34,2	2,3	2,2
Totaal West-Vlaanderen	82.586	96.884	38.368	44.459	46,5	45,9	100,0	100,0

Per bedrijfstak worden in het artikel twee gegevens verstrekt: de verhouding van de leveringen aan het buitenland tegenover de totale waarde van alle leveringen binnen de sektor en het procent van de buitenlandse levering van de betrokken bedrijfstak tegenover de ganse buitenlandse levering van de provincie.

De textielnijverheid was de bedrijfstak die het grootste procent van haar leveringen naar het buitenland uitvoerde: de buitenlandse leveringen bedroegen in 1970 71,3 % van de totale waarde. Meteen maakten de leveringen van deze bedrijfstak 32,1 % van de totale buitenlandse leveringen vanuit West-Vlaanderen uit. De metaalnijverheid voerde voor 65 % van zijn leveringen uit naar het buitenland, wat 41,1 % van de buitenlandse leveringen van West-Vlaanderen betekent.

KWALITEITSPRODUKTIE

WOONKREATIVITEIT IN DE KIJKER

Kortrijk was van 19 tot 27 oktober opnieuw het ontmoetingscentrum voor allen die — breed uitgedrukt, op Europees niveau — elkaar op het vlak van het inte-

rieur willen ontmoeten en met elkaar in gesprek willen komen.

Interieur 74, de vierde 'Internationale Biennale van de Kreativiteit op gebied van binnenhuisarchitectuur' groeide uit tot een betrekkelijk homogeen forum, waarop producenten, verdelers, designers én publiek elkaar konden terugvinden. De nadruk werd gelegd op een niet-futuristische binnenhuisarchitectuur, dit in tegenstelling met vorige biennales, waar eerder het modescheppende element werd naar voren gebracht.

Designers, binnenhuisarchitecten en fabrikanten hebben zich terdege ingespannen om een interieur te creëren: 'dat niet langer een aliënatie of een fixatie van de persoon in het gekonsakreerde object zal zijn, maar waarin het object gewoon mogelijkheid en voorwaarde is van een open en vrije beleving. De biennale van Kortrijk kan niet dikteren hoe het moet, wil niet het ideale interieur voorstellen, maar een aantal mogelijkheden selekteren, waarvan ze gelooft dat ze een inbrengt kunnen betekenen voor die persoonlijke cultuur. Haar selectie kan niet bestaan in het poneren van één richting, één produkt, één principe, één mode. Ze ligt in het onderscheiden van wat in de statuten 'kreativiteit' wordt genoemd en wat kan worden omschreven als een oorspronkelijk levensconcept. Het doet er maar weinig toe of dit speels of ernstig, behaaglijk of streng is: in de cultuur van het grote aantal moet het object

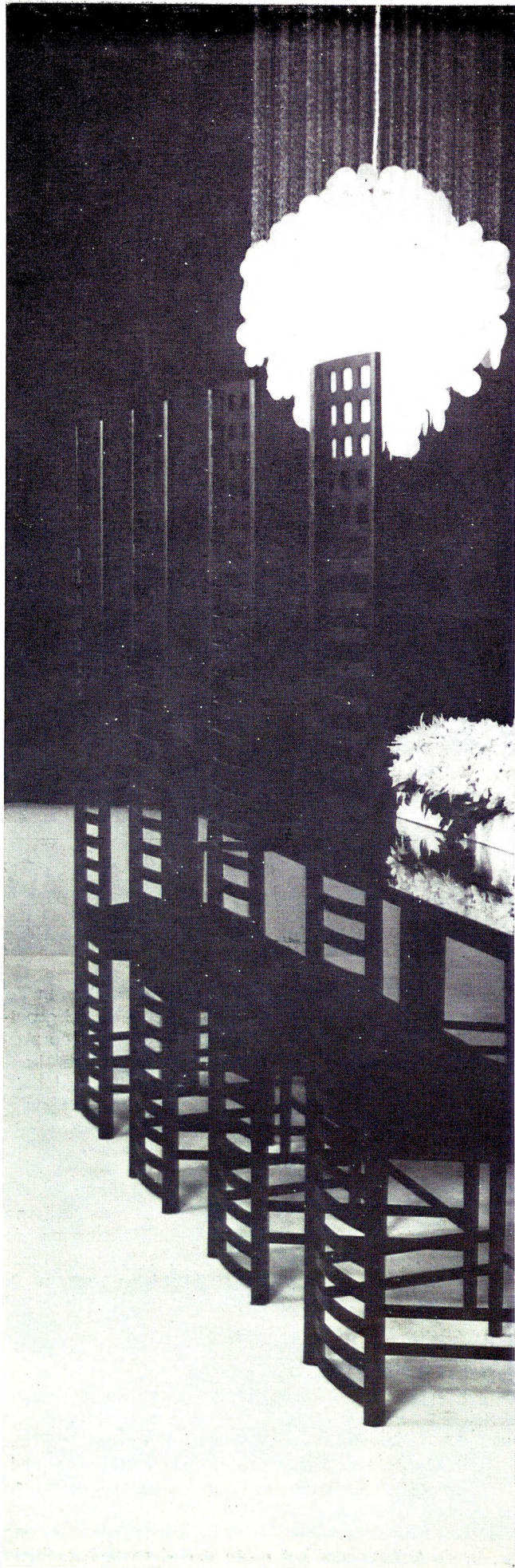

Foto : Pluspoint nv, Blankenberge

in Interieur de originaliteit van het individu een kans geven zich adequaat uit te leven, zich op een juiste manier te herkennen.'

Teneinde deze opdracht waar te maken ook bij het publiek — wiens creativiteit zich in Interieur beperkt tot een selectieve waardering en keuze van bepaalde tentoongestelde meubelen, tapijten, gordijnen en diverse gebruiksvoorwerpen — werd Interieur opgevat als een reëel geheel. Dit sluit in zowel een functionele opbouw van de standen, waar verschillende fabrikanten samen 'interieurs' tentoonstelden en waar ook commerciële transacties konden worden afgesloten door het publiek.

Naast het gebeuren in de 15.000 m² tentoonstellingsruimte in de Hallen, waar ook het creatief ambacht zijn geïntegreerde plaats innam, werd Interieur 74 ook gekenmerkt door diverse nevenmanifestaties.

Zo belichtte Verner Panton (Deen, woonachtig in Zwitserland) op de openingszitting - onder vraagvorm - de samenwerking tussen designer en fabrikant (meer specifiek meubelfabrikant), terwijl J.N. White (kreatief ambacht - Groot-Brittannië) onderstreepte hoe het industrieel design nodig is om die menselijke dimensies te scheppen die beletten dat een mens tenonder zou gaan in de massaproductie.

Verder verleende Interieur gastvrijheid aan drie kolloquia over de ervaringen in de Noorderlanden inzake interieur-design, over modern interieur en over kleuren. Daarnaast was er nog een vakdag voor de Belgische Meubelfabrikanten. Vier deelnemers aan de ideeënbeurs van Interieur ontvingen samen 175.000 fr. prijzen; tevens werd een reisbeurs van 20.000 fr. toegekend aan een beloftevol element.

DE BUITENLANDSE INVESTERINGEN IN WEST-VLAANDEREN IN 1973

WES

Volgens het verslag betreffende de buitenlandse investeringen in België in 1973, gepubliceerd door het Ministerie van Economische Zaken, hebben zich in dat jaar acht buitenlandse ondernemingen in West-Vlaanderen gevestigd. Dit vertegenwoordigt een gezamenlijke investering van 315 mln BF en een bijkomende tewerkstelling van 535 personen. De investeerders waren afkomstig uit Groot-Brittannië (2), USA (2), Zwitserland (2), Duitsland (1) en Italië (1).

In vergelijking tot 1972 was er een stijging in het aantal nieuwe bedrijven (van 5 naar 8), een daling in het globaal investeringsbedrag (van 403 mln BF naar 315 mln BF) en een status-quo in de voorziene tewerkstelling. Dit heeft o.m. tot gevolg dat het investeringsaandeel van West-Vlaanderen in het totaal volume van buitenlandse investeringen in België slechts 6 % bedraagt. In 1972 was dit aandeel opgelopen tot 14 % terwijl het in 1971 slechts 2 % bedroeg.

De matige invloed van de buitenlandse investeringen in West-Vlaanderen is op zichzelf geen onrustwekkend verschijnsel. De investeringen in reeds gevestigde be-

drijven leverden tothiertoe steeds de hoofdbrok van de investeringen in West-Vlaanderen. In een investeringsoverzicht van de jongste jaren, eveneens in voormeld verslag gepubliceerd, komt dit duidelijk tot uiting. In de periode 1959 tot en met 1973 werd in onze provincie globaal $\pm$ 32 mld BF geïnvesteerd in de industrie, met rentebonifikatie, nl. 2,1 mld BF in nieuwe buitenlandse bedrijven, 4,3 mld BF in nieuwe Belgische bedrijven en 25,6 mld BF of 71 % in de bestaande bedrijven. Voor het Vlaamse landsgedeelte bedraagt het aandeel van de investeringen in de bestaande bedrijven 59,0 %; voor gans België loopt dit op tot 63 %.

Het kan ons alleen verheugen dat het Westvlaamse bedrijfsleven tijdens de jongste 15 jaren blijkt heeft gegeven van een levendige investeringsdrang. De ontleding van de statistische gegevens leidt ons evenwel tot de vaststelling dat deze ontwikkeling gepaard gaat met een tot nadenken stemmend nevenverschijnsel. De industriële investeringen in West-Vlaanderen beperken zich in overwegende mate tot de zeer arbeidsintensieve bedrijfstakken. In West-Vlaanderen werd tijdens de periode 1959-73 per nieuwe arbeidsplaats met rentebonifikatie gemiddeld slechts 625.000 frank geïnvesteerd tegenover 1.147.000 frank voor het Vlaamse landsgedeelte en 1.322.000 frank voor het Rijk. Men krijgt aldus de vaste indruk dat West-Vlaanderen te weinig kapitaalintensieve investeringen, in de meeste gevallen nauw verwant met sectoren van vooruitstrevende technologie, aantrekt. De Westvlaamse Economische Raad maakt zich zorgen omdat hierin het gevaar schuilt dat onvoldoende gekwalificeerde werkgelegenheid tot stand komt voor de snel aangroeiende massa van intellectueel gevormde arbeidskrachten. De industrialisatie van West-Vlaanderen, minder dan een halve eeuw geleden aangevat, heeft nu een niveau van volwassenheid bereikt waarop de verdere ontwikkeling zich moet voltrekken via kwalitatieve verschuivingen binnen de bestaande industriële structuur. De Westvlaamse ondernemingen staan hier voor een onontwijkbare uitdaging. Bovendien zal West-Vlaanderen steeds gastvrijheid blijven betonen aan ondernemingen van buitenaf die industriële activiteiten van hogere waarde willen inbrengen.

ZEEVISSERIJ AAN BANDEN

W. VAN ROOSE

Voor de zeevisserij is een nieuw tijdperk aangebroken. De tijd van de volledig vrije visserij lijkt nu wel voor goed voorbij te zijn.

Allerlei vangstbeperkende maatregelen worden in internationaal overleg genomen. Vroeger bestond alleen een verbod om ondermaatse vis te vangen en aan te voeren. Dit verbod is volkomen onvoldoende gebleken om de visstocks doelmatig te beschermen: de overbevissing bedreigt vandaag de dag vele vissoorten.

Daarom worden voor verschillende belangrijke vissoorten kwota ingevoerd. Op basis van de vaststellingen van het wetenschappelijk onderzoek wordt voor elke vissoort het biologisch verantwoord kwantum bepaald dat in een bepaald gebied mag gevangen worden om de jonge vis toe te laten tot normale wasdom te komen en de toekomstige bevisving veilig te stellen.

STROBBE

Alleen formulierendruk?

Veel formulieren en boekhouddocumenten worden gedrukt, maar kunnen niet efficiënt opgeborgen worden.

Vaak wordt er een speciaal formulier gedrukt en nochtans bestaat het reeds als bedrijfsformulier... en dat tegen een gunstige prijs.

De Drukkerij Strobbe speelt nu haar tweede troef uit: de verkoop van een volledig assortiment kantoorartikelen. Alles kunt U vinden in de nieuwste Strobbe-bestelcatalogus.(*)

(*) 640 illustraties
200 pagina's

Bedrijfsformulieren
Kantoormachinebenodigdheden
Schrijf- en tekenartikelen
Opbergmiddelen
Kaartsystemen
Kantoorboeken
Papier / Karton
Enveloppen
Stempels
Karbon
Inkten
Diversen

Drukkerij Strobbe pvba

Kasteelstraat 1 8700 Izegem

Tel. (051) 30 39 14 voor inlichtingen vraag toestel 18

Ja! Graag ontvang ik de kosteloze Strobbe-bestelcatalogus

Naam (Firmastempel)

Woonplaats

Straat

Ter attentie van

Het is de Noord-Oost Atlantische Visserijkommissie, gewoonlijk NEAFC genoemd naar de initialen van zijn Engelse benaming, die de visserij-beschermende maatregelen voorbereidt en aanbeveelt. Bij die Kommissie zijn de negen EEG-landen aangesloten, benevens Rusland, Polen, Oost-Duitsland, Zweden, Noorwegen, Spanje en Portugal.

Als eerste vissoort werd de haring in de Noordzee en het Skagerrak aan een kwoteringsregeling onderworpen. In de periode tussen 1 juli 1974 en 30 juni 1975 mogen de landen-leden in bedoeld gebied samen niet meer dan 494.000 ton haring vangen. België kreeg een kwotum van 2.000 ton toegewezen, wat overeenkomt met onze gemiddelde haringvangst van de jongste jaren.

Belangrijker voor de totaliteit van de Belgische vissersvloot zijn evenwel de vangstbeperkende maatregelen die op 1 januari 1975 in voege treden, en die betrekking hebben op de aanvoer van platvis (tong en schol) en van rondvis (kabeljauw, schelvis en wijting).

Voor elk van deze vijf voorname vissoorten werden per land kwota vastgelegd, geldend voor het jaar 1975. De NEAFC was van oordeel dat tong en schol zowat overal overbevist zijn en heeft daarom de vangst van beide soorten beperkt in vier zones : de Noordzee, het Engels Kanaal, het Kanaal van Bristol en de Ierse Zee. In globo mogen in 1975 uit het hele gebied 16.300 t tong en 135.160 t schol worden aangevoerd. Het aandeel van België beloopt in totaal 2.425 t tong en 5.950 t schol. Voor de Noordzee als belangrijkste vangstgebied bedragen de Belgische kwota respectievelijk 1.200 t tong en 5.500 t schol.

Voor schol wordt algemeen aangenomen dat het aan België toegewezen kwantum voldoende zal zijn en geen eigenlijke vangstbeperking inhoudt. Het kwotum voor tong ligt echter ruim 400 t beneden het vangstgemiddelde der jongste jaren; gerekend aan het prijsgemiddelde der twee laatste jaren, komt deze aderlating neer op een min-opbrengst van 50 miljoen frank.

Voor Nederland als voornaamste aanvoerland van tong zal de klap nog veel harder aankomen : het Nederlands kwotum van 9.200 t tong voor 1975 bedraagt minder dan de helft van het vangstgemiddelde der laatste jaren. Het is duidelijk dat de ongebreidelde tongenvangsten in de Noordzee tijdens de jongste tien jaar, vooral dan vanwege Nederland met zijn te snel groeiende kottervloot, aan de basis liggen van de uitputting van de stapel en van de verregaande maatregelen die voor deze vissoort thans dienen te worden getroffen.

Inmiddels had het wetenschappelijk onderzoek uitge-wezen dat in de Noordzee nog andere vissoorten overbevist waren of op het punt stonden het te worden. Bedoeld zijn drie belangrijke soorten ronde vis, nl. kabeljauw, schelvis en wijting. De NEAFC is van oordeel dat het beter is nu in te grijpen en ook voor deze soorten kwota op te leggen, te meer daar de invoering in 1975 van de kwoteringsstelsels voor tong en schol normaliter een verschuiving van de visserij-inspanning naar de rondvis toe mag laten veronderstellen.

In 1975 zal de Belgische visserij uit de Noordzee 14.500 ton kabeljauw mogen aanvoeren, benevens 3.000 ton schelvis en 3.700 ton wijting. Voor de laatste twee ver-melde soorten zullen de ruim gerekende kwota geen problemen opleveren. Voor kabeljauw kan het kwantum wat aan de lage kant zijn; een verruiming met 500 ton of 10 % van het kwotum is evenwel mogelijk, op voor-waarde dat de gezamenlijke vangsten der drie rondvis-soorten 21.200 ton niet overtreffen.

Het is voorbarig nu reeds uitsluitel te willen geven over de eventuele gevolgen van het invoeren van deze nieuwe vormen van vangstbeperkingen voor onze zee-visserij. De aangegeven kwota gelden voor één jaar. Zij kunnen eventueel verlengd, verhoogd, verlaagd of afgeschaft worden. Andere vissoorten kunnen aan een gelijkaardig regime worden onderworpen.

Hoe dan ook, nu reeds blijkt zonneklaar dat het princi-pe van de vrijheid der visvangst in volle zee als een voorbijgestreefd begrip mag werden beschouwd en dat de evolutie in de richting van een internationaal 'mana-gement' van de rijkdommen van de zee onafwendbaar is geworden.

FUSIES VAN GEMEENTEN

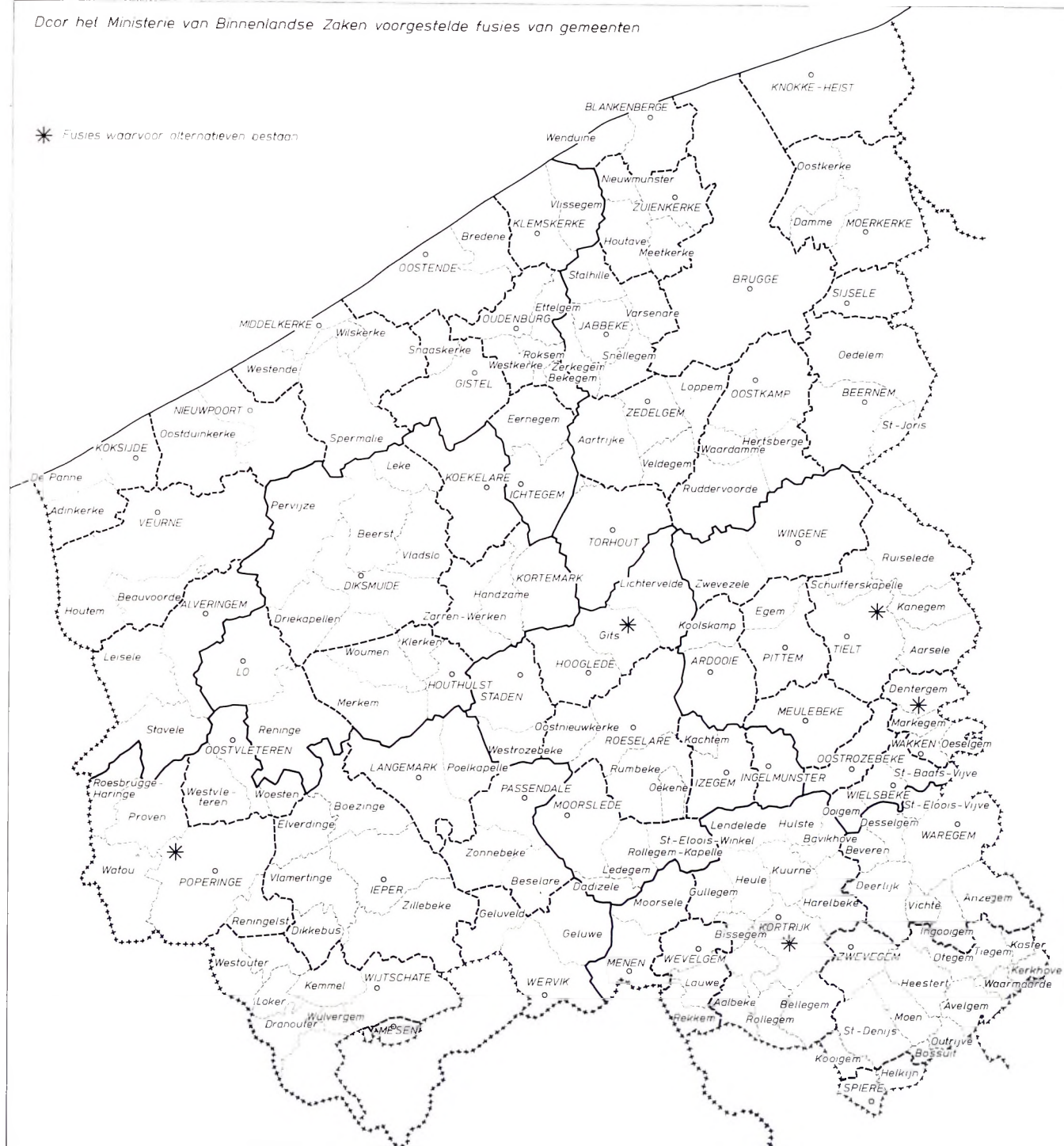
In ' West-Vlaanderen Werkt ' 2/1974 (blz. 82-83) werd het fusieplan gepubliceerd zoals dit door de Bestendige De-putatie van West-Vlaanderen aan de heer Minister van Binnenlandse Zaken werd overgemaakt. Deze publikatie omvatte de fusiekaart en de motivering van de indie-ners. Ten dokumentairen titel wordt in dit nummer het fusieplan gepubliceerd van de heer Minister van Bin-nenlandse Zaken, zoals dit op 9 september 1974 ter bespreking werd voorgelegd aan de gemeenten en de Bestendige Deputatie.

Voor West-Vlaanderen wordt voorgesteld het huidig aan-tal gemeenten van 182 op 55 terug te brengen. De lijst van de voorgestelde nieuwe gemeenten ziet eruit als volgt :

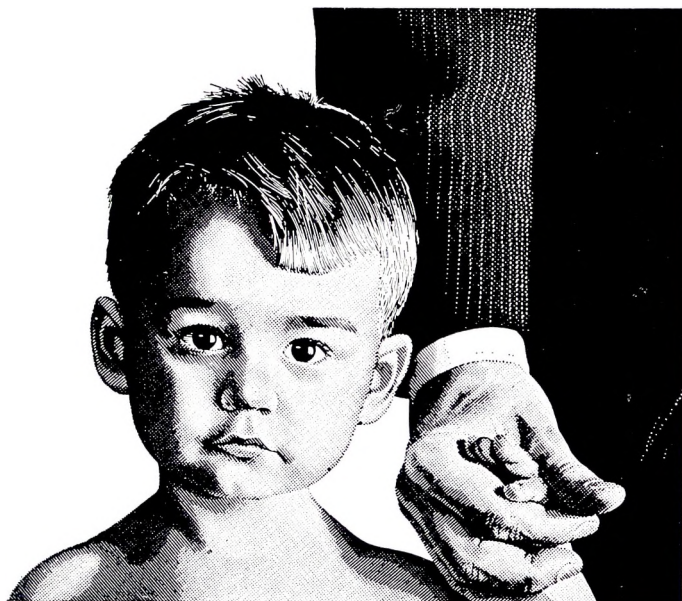
<i>Nieuwe gemeente</i>	<i>Inwoners op 31-12-72</i>	<i>Oude gemeenten</i>
<i>Arr. Brugge</i>		
1. Brugge	118.739	Onveranderd
2. Knokke-Heist	28.121	Onveranderd
3. Moerkerke	5.309	Moerkerke, Damme, Oostkerke
4. Sijsele	3.955	Onveranderd
5. Beernem	12.906	Beernem, Oedelem, St.-Joris
6. Oostkamp	17.132	Oostkamp, Hertsberge, Rud-dervoorde, Waardamme
7. Zedelgem	17.476	Zedelgem, Aatrijke, Loppem, Veldegem, min gehucht Wij-nendale, (Aatrijke)
8. Jabbeke	9.349	Jabbeke, Snellegem, Stalhille, Varsenare, Zerkegem
9. Blankenberge	16.159	Blankenberge, Wenduine, noor-delijk deel van Nieuwmunster
10. Torhout	15.599	Torhout, plus deel van Ichte-gem, plus deel van Aatrijke (gehucht Wijnendale)
11. Zuienkerke	2.282	Zuienkerke, Houtave, Meet-kerke, Nieuwmunster min noordelijk deel van Nieuwmun-ster

Arr. Diksmuide

1. Diksmuide	17.297	Diksmuide, Beerst, Driekapel-len, Leke, Pervijze, Vladslø, Woumen, min zuidelijk deel van Woumen
--------------	--------	--

2. Koekelare	7.661	Onveranderd	5. Wijtschate	8.454	Wijtschate, Dranouter, Kemmel, Loker, Nieuwkerke, Westouter, Wulvergem plus zuidelijk deel van Reningelst
3. Kortemark	12.601	Kortemark, Handzame, Zarren-Werken	6. Poperinge	20.637	Poperinge, Proven, Roesbrugge-Haringe, Reningelst, Watou, min zuidelijk deel van Reningelst
4. Houthulst	7.706	Houthulst, Klerken, Merkem, plus zuidelijk deel van Woumen	Alternatief :	16.924	Poperinge, Reningelst, Watou min zuidelijk deel van Reningelst
5. Lo	3.509	Lo, Reninge	Alternatief :	3.713	Proven, Roesbrugge-Haringe
Arr. Ieper					
1. Ieper	33.604	Ieper, Boezinge, Dikkebus, Elverdinge, Vlamertinge, Zillebeke	7. Oostvleteren	4.011	Oostvleteren, Westvleteren, Woesten
2. Langemark	7.311	Langemark, Poelkapelle	8. Mesen	1.105	Onveranderd
3. Wervik	20.664	Wervik, Geluveld, Geluwe			
4. Passendale	9.126	Passendale, Beselare, Zonnebeke			

VOOR AL UW FINANCIËLE VERRICHTINGEN

- KASBONS - KAPITALISATIEBONS
- DEPOSITOBOEKJES
- TERMIJNREKENINGEN
- ZICHTREKENINGEN
- WOONSPAREN
- HYPOTHEEKLeningen
- VREEMDE MUNTEN en REISCHEQUES
- UITBETALING VAN ALLE COUPONS.
- INSCHRIJVING OP ALLE LENINGEN,
STAAT, STEDEN, enz.
- enz.

RAADPLEEG DE AGENT VAN HET

GEMEENTEKREDIET

U VINDT ZIJN ADRES IN DE
GOUDEN GIDS... ONDER DE RUBRIEK « BANKEN ».

Kan dat?

kant-en-klare gerechten en toch goedkoper
dan andere?
Dat kan met Fribona

Fribona biedt:

- kwaliteitsprodukten verser dan vers,
onafhankelijk van seizoen- of
marktschommelingen
- uitgebreide en gevarieerde kant-en-klare menu's,
ook snacks, hapjes tussendoor en lekkernijen
voor de laatkomer
- eenvoudige en stabiele kostprijs-
berekeningen.

FRIBONA pvba

Vliegweg 23 8020 Oostkamp
Telefoon (050) 82 26 71

Q artex

ANTWOORDBON

Graag ontvang ik inlichtingen over de
Fribona-voordelen

Naam

Adres

Plaats

Arr. Kortrijk

1. Kortrijk	126.151	Kortrijk, Aalbeke, Bavikhove, Bellegem, Bissegem, Gullegem, Harelbeke, Heule, Hulste, Kuurne, Lendeledede, Marke, Rollegem
Alternatief :	5.178	Lendeledede blijft autonoom.
2. Waregem	50.525	Waregem, Anzegem, Beveren, Deerlijk, Desselgem, Ingooigem, Sint-Eloois-Vijve, Vichte
3. Zwevegem	33.786	Zwevegem, Avelgem, Bossuit, Heestert, Kaster, Kerkhove, Kooigem, Moen, Otegem, Outrijve, Sint-Denijs, Tiegem, Waarmaarde
4. Spiere	1.871	Spiere, Helkijn
5. Wevelgem	26.467	Wevelgem, Lauwe, Rekkem
6. Menen	27.483	Menen, Moorsele

Arr. Oostende

1. Oostende	81.248	Oostende, Bredene
2. Middelkerke	14.293	Middelkerke, Leffinge, Spermalie, Westende, Wilskerke
3. Gistel	9.190	Gistel, Snaaskerke
4. Oudenburg	8.550	Oudenburg, Bekegem, Ettelgem, Roksem, Westkerke
5. Ichtegem	11.746	Ichtegem, Eernegem, min gehucht Wijnendale (Ichtegem)
6. Klemskerke	5.439	Klemskerke, Vlissegem

Arr. Roeselare

1. Roeselare	55.089	Roeselare, Oekene, Oost-nieuwkerke, Rumbeke
2. Izegem	25.671	Izegem, Kachtem
3. Ingelmunster	10.237	Onveranderd
4. Moorslede	19.259	Moorslede, Dadizele, Ledegem, Rollegem-Kapelle, Sint-Eloois-Winkel
5. Staden	7.550	Staden, Westrozebeke
6. Hooglede	16.381	Hooglede, Gits, Lichtervelde
Alternatief :	7.606	Lichtervelde blijft autonoom

Arr. Tielt

1. Tielt	24.267	Tielt, Aarsele, Kanegem, Ruiselede, Schuiferskapelle
Alternatief :	26.837	Tielt, Aarsele, Dentergem, Kanegem, Ruiselede, Schuiferskapelle
2. Wakken	7.079	Wakken, Dentergem, Markegem, Oeselgem
Alternatief :	4.509	Wakken, Markegem, Oeselgem
3. Meulebeke	10.466	Onveranderd
4. Pittem	6.100	Pittem, Egem
5. Ardooie	9.159	Ardooie, Koolskamp
6. Wingene	12.427	Wingene, Zwevezele
7. Oostrozebeke	6.537	Onveranderd
8. Wielsbeke	7.867	Wielsbeke, Ooigem, Sint-Baafs-Vijve

Arr. Veurne

1. Veurne	11.375	Veurne, Beauvoorde, Houtem
2. Alveringem	5.768	Alveringem, Leisele, Stavele
3. Koksijde	17.302	Koksijde, Adinkerke, De Panne
4. Nieuwpoort	12.724	Nieuwpoort, Oostduinkerke

DE GAVERS IN HET PROVINCIAAL REKREATIEBELEID

In 1963 stelde het provinciebestuur van West-Vlaanderen het eerste provinciaal domein Tillegembos te Brugge open voor het publiek. Dit was een eerste reële stap naar een groen- en openluchtrekreatiebeleid van het provinciebestuur. Tot in 1973 gebeurden daar nog drie bijkomende aankopen, wat het domein op 52 ha bracht. Sindsdien werd het provinciaal bestuur verder in dit beleid gestimuleerd door de resultaten van een uitgebreid vrijetijdsonderzoek van de heer M. Zwaenepoel, onderzoek dat doorging op stimulans van Ridder P. van Outryve d'Ydewalle, goeverneur en met de financiële steun van de Bestendige Deputatie. De resultaten van deze studie werden door het WES gepubliceerd in 1969, onder de titel : 'Vrije Tijd - een sociologische analyse van het vrijetijdsgebruik en de vrijetijdsbehoeften van de Westvlaamse bevolking'.

In 1971 werden, over de provincie gespreid, nog drie groenzones aangekocht : 201 ha te Beernem-Hertsberge (Lippensgoed-Bulskampveld), 11 ha te Geluwe (Geluweveldse bossen) en 4 ha te Zillebeke (Palingbeekdomein, dat naast een provinciaal gedeelte, een ruime oppervlakte concessiegronden van het Ministerie van Openbare Werken omvat). Met deze initiatieven kon echter weinig worden aangevangen ten voordele van de zeer dichtbevolkte Kortrijkse regio. De omstandigheden in deze streek zijn daarenboven van deze aard, dat ook voor de toekomst geen noemenswaardige bossen kunnen worden verworven; zij zijn er immers niet. Daarom zocht de provinciale overheid terzake naar een andere oplossing, met name in de Gavervlakte, gelegen tussen Harelbeke en Deerlijk.

Het ganse gebied is een laag gelegen vlakte, meestal weilanden, waarin slechts aan de randen een schaarse bebouwing voorkomt. Enkele bosresten en dreven geven aan het landschap een typisch landelijk karakter in het dichtbevolkte gewest.

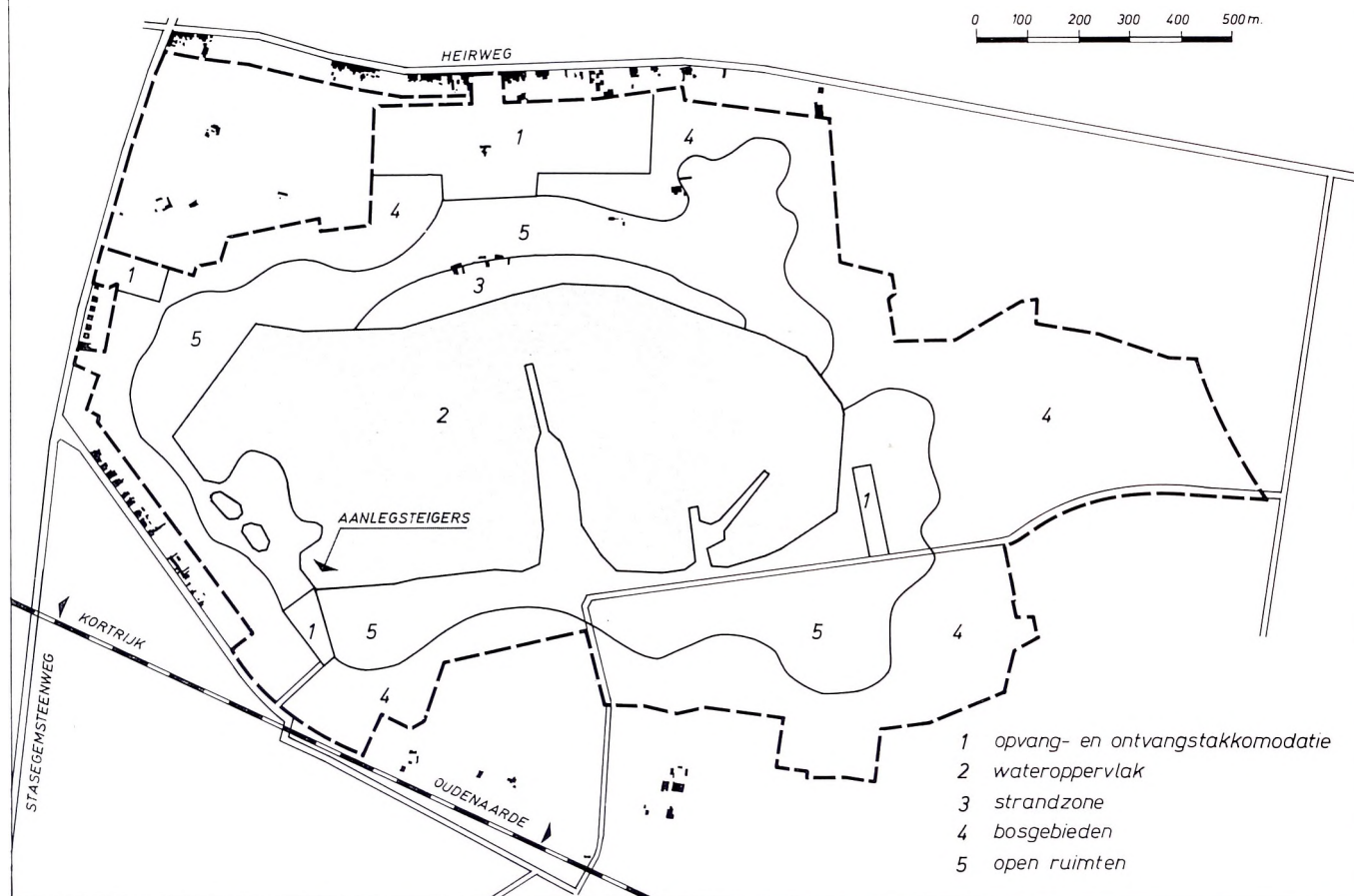
Reeds in het ontwerp van 'Gemeenschappelijk Algemeen Aanlegplan van het Kortrijkse', in opdracht van de Minister van Openbare Werken in 1959 opgesteld, werd aan de Gavervlakte de bestemming 'groene zone' toegewezen. Het voorontwerp 1968 van het Gewestplan Kortrijk herneemt dezelfde optie met daarenboven de bepaling binnen dit gebied een 'zone voor rekreatieve uitrusting' vast te leggen.

In 1970 werden daar 80 ha onteigend voor zandwinning voor de E3-autosnelweg.

In het kader van de optie die in het Gewestplan genomen werd en rekening houdend met de dringende behoefte aan ontspanningsvoorzieningen in het gewest hebben de regionale en gemeentelijke beleidsverantwoordelijken eenparig het plan aangenomen om in het Gavergebied een zone van ongeveer 180 ha als regionaal rekreatiecentrum uit te bouwen rond de vijver.

De gemeenteraden van Harelbeke en Deerlijk keurden voor hun respektievelijk grondgebied het ontwerp van plan van aanleg goed, waarbij de bestemming als rekreatiezone wordt vastgelegd.

Voor Harelbeke werd het BPA bij koninklijk besluit van 11 oktober 1971 goedgekeurd. Voor Deerlijk is het dossier aan het Ministerie van Openbare Werken overge-

maakt en wordt het koninklijk besluit eerstdaags verwacht.

In het plan van aanleg voor Deerlijk wordt naast de recreatiezone een oppervlakte van ongeveer 70 ha als landbouwzone vastgelegd. Dit betekent bedrijfszekerheid voor de landbouwbedrijven en tevens een passieve groene zone, aansluitend bij het recreatiecentrum.

Gewestelijk project

De realisatie van een dergelijk omvangrijk project kon niet door één of twee gemeenten tot stand gebracht worden.

In het kader van de provinciale politiek van realisatie van gewestelijke recreatieparken, heeft het Provinciaal Bestuur beslist de volledige eigendom aan te kopen zodat het openbaar karakter van dit domein gehandhaafd wordt.

Insmiddels heeft de interkommunale vereniging Leiedal,

die voorheen alle initiatieven koördineerde, een globaal dossier ingeleid bij de Staatssekretaris voor Streekeconomie, met het oog op staatstussenkomst bij de grondverwerving en de uitrusting. Dit dossier werd voorgelegd aan het MKESK, dat naar aanleiding hiervan besliste een programma op korte termijn, voor de subsidiëring van recreatieprojecten te laten opstellen en het voorgelegde project 'De Gavers' in deze kontekst te behandelen.

Leiedal had hierover verscheidene besprekingen met het Kabinet voor Streekeconomie, en het ganse dossier wordt thans klaargemaakt om voor definitieve beslissing aan het MKESK te worden voorgelegd.

Het globale project wordt geraamd op meer dan 600 miljoen fr. investeringen. Ten laste van de provincie alleen reeds vallen 70 miljoen fr. voor de gronden en 191,5 miljoen fr. voor de gebouwen, parkings, bebos-sing. De personeelslast per jaar wordt op 825.000 fr. geraamd.

Bij de subsidiëring zullen uiteraard verschillende Ministeries betrokken zijn : Openbare Werken, Volksgezondheid, Cultuur, Toerisme en Streekeconomie.

De exploitatie en het beheer zal waargenomen worden door het provinciaal bestuur en de interkommunale vereniging Leiedal, die namens de gemeenten van het arrondissement optreedt.

Structuurplan

Voor de algemene vormgeving van het recreatiecentrum werd in 1969 een structuurplan opgesteld door een privaat studiebureau, aangesteld door Leiedal.

Dit basisplan wordt globaal verder uitgewerkt door een technische werkgroep Provincie-Leiedal, en per facet nauwkeurig behandeld.

Volgende delen worden onder meer voorzien : een ontvangstcentrum met receptie, administratie, café-restaurant, self-service restaurant, kinderbewaarplaats, ruimte voor feesten en tentoonstellingen, enz.; een sportcomplex, bestaande uit voetbal-, basket-, volley- en tennisvelden, atletiekvelden, sporthalle en openluchtzwembad met olympische afmetingen. Dit sportcomplex wordt als stedelijk projekt door Harelbeke gebouwd, doch zal geïntegreerd worden in het gewestelijk recreatiecentrum. Het gemeentebestuur van Harelbeke heeft reeds het ontwerp van de eerste fase van het sportcomplex goedgekeurd en voor subsidiëring overgemaakt aan het Ministerie van Volksgezondheid;

een strandzone van circa 1 km lengte, die zal plaats bieden aan 9.000 baders;

lig-, speel en pick-nickweiden;

een zeilcentrum, geschikt voor kleinzeilerij. Het BLOSO zal op een oppervlakte van ongeveer 1,5 ha een Rijkswatersportcentrum oprichten voor zeilinitiatie;

een haven voor roeiboten, kano's, pedaloboten, met uitsluiting van motorboten;

mogelijkheid voor dagverblijf en eventueel camping;

een speel- en feestpark;

voorzieningen voor sportvisserij;

tenslotte wandelmogelijkheid voor de natuurliefhebbers in park- en bosgebieden.

Deze opsomming is niet als definitief te beschouwen.

Gedeeltelijke openstelling

Inmiddels heeft de interkommunale vereniging Leiedal, in afspraak met de Provincie, een aanvang genomen met de verwerving van de gronden die in de plannen van aanleg van Harelbeke en Deerlijk voor recreatie bestemd zijn. Ongeveer 30 ha zijn reeds verworven.

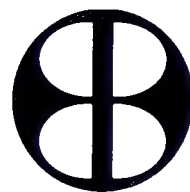
In afwachting dat de Provincie de vijver zelf van de Staat kan aankopen werd een voorlopige toelating verleend om de vijver voor recreatie open te stellen.

Voor de gedeeltelijke openstelling in 1973 werd een toegangsweg uitgerust en een parking voor 200 wagens aangelegd.

Een slipway en vlottende steigers werden aangekocht. Voor de kinderen werd ongeveer 10 ha speelweide met houten speeltuigen voorzien. Een elementair gebouw werd geplaatst, met cafetaria, sanitair en bergruimte voor materiaal.

Inmiddels wordt de aanbesteding voorbereid voor de afwerking van de oevers en het uitbaggeren van de ondiepe delen in de vijver. Hierdoor zou een wandelcircuit rond de vijver mogelijk worden.

BANK VAN BRUSSEL

VOLLEDIG DIENSTBETOON

EVOLUTIE VAN DE BELGISCHE ZEEVISSERIJ

WES

Onlangs werd door het Ministerie van Verkeerswezen, Bestuur van het Zeewezen en de Binnenvaart, het jaarverslag gepubliceerd over de evolutie van de vissersvloot in 1973. Het Westvlaams Economisch Studiebureau achtte het nuttig te wijzen op enkele belangrijke elementen die in dit jaarverslag tot uiting komen.

Vooreerst dient gewezen op de verdere vermindering van het aantal vissersvaartuigen. De vloot besloeg einde 1973 nog 268 vaartuigen, wat een vermindering van 16 eenheden betekent ten opzichte van 1972. Deze tendens werd reeds in het begin van de zestiger jaren ingezet (419 vaartuigen in 1960), doch is zeer scherp geworden sinds 1970. In de periode 1971-73 verminderde de vissersvloot immers met niet minder dan 57 vaartuigen.

De totale bruto-tonnenmaat en de totale drijfkracht van de vissersvaartuigen bleef in 1973 nagenoeg op hetzelfde niveau als 1972, namelijk circa 23.000 ton, respectievelijk circa 85.000 pk. Dit houdt in dat de zeevisserijsector geleidelijk omschakelt naar grotere scheepstypes. Deze tendens wordt voornamelijk veroorzaakt door de meer veralgemeende toepassing van de bokkennisserij, welke een veel groter vermogen vereist van de vaartuigen dan de klassieke visserijtechnieken.

In 1973 werden 7 nieuwe vaartuigen aan de vloot toegevoegd, terwijl er 23 uit de vaart werden genomen. Van deze 7 vissersvaartuigen werden er vier in België gebouwd en 3 aangekocht in het buitenland.

Gelijklopend met de evolutie van de vloot stelt men een belangrijke daling vast van het personeelsbestand in de zeevisserij. Het aantal ingescheepte bemanningsleden bedroeg einde 1973 nog 1.126 zeelieden, tegenover 1.189 op einde 1972; dit betekent een vermindering van 5,3 % ten opzichte van 1972. Deze vermindering doet zich praktisch uitsluitend op de kleinere vaartuigen voor.

Tenslotte dient vermeld dat de door de Belgische Zeevisserijvloot aangevoerde hoeveelheid vis daalde van 50.347 ton in 1972 tot 46.338 ton in 1973, wat een vermindering van 8 % ten opzichte van 1972 betekent. De waarde van de aangevoerde vis steeg in dezelfde periode daarentegen van 1.097,5 miljoen frank tot 1.291,5 miljoen

frank, of met 17,7 % ten opzichte van 1972. Deze waardeverhoging kan ontbonden worden in een inflatiesector, een reële prijsstijging van de aangevoerde vis en een wijziging in de samenstelling van het aanvoerpakket qua kwaliteit.

TOERISME 1974

WES

De toeristische index Kust en Achterland, berekend door het Westvlaams Economisch Studiebureau, biedt een geschikte basis voor de appreciatie van de toeristische activiteit. Deze index biedt het voordeel een globaal beeld te geven van het verloop van het toeristisch seizoen en geeft daarenboven een inzicht over de diverse aspecten van de toeristische sector.

Bijgaande tabel geeft een overzicht van het verloop van de toeristische index per seizoen en per maand gedurende de periode 1962-74. De toeristische index van Kust en Achterland voor het seizoen 1974 bedraagt 113,2 (maandgemiddelde mei-september 1965 = 100). Met andere woorden, ten overstaan van het seizoen 1965 is de toeristische activiteit met 13,2 % toegenomen. Ten opzichte van het vorig seizoen betekent dit een daling van 0,1 %

Uit bijgaande tabel kan men afleiden dat de toeristische activiteit tijdens het hoogseizoen een geringe toename kent. Dit is evenwel de resultante van een ongelijke beweging tijdens de maanden juli en augustus. Een verschuiving van de activiteiten van juli (— 1,6) naar augustus (+ 4,5) deed zich, evenals in 1973, ook dit jaar voor. Zodoende komen beide maanden van het hoogseizoen op hetzelfde niveau te staan.

Buiten het hoogseizoen werd een lichte neerwaartse beweging gekonstateerd. Het voorseizoen daalde met 0,8 %. Na een goede start in de maand mei (+ 5,1 %), liepen de activiteiten in de maand juni terug (— 4,3 %). September kende een lichte achteruitgang (— 0,7 %).

De vier hoofdgroepen van de toeristische index kenden een ongelijk verloop. De overnachtingen registreerden een toename (+ 2,5 %), terwijl een daling zich voltrok

Het verloop van de toeristische index WES, Kust en Achterland, 1962-74.

Maand	Maandgemiddelde toeristisch seizoen (juni-september) 1962 = 100				Maandgemiddelde toeristisch seizoen (mei-september) 1965 = 100									
	1962	1963	1964	1965	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974
Mei	—	—	—	—	53,4	62,5	64,1	59,6	70,5	80,8	72,0	86,8	81,0	85,1
Juni	80,2	84,4	86,8	99,0	89,7	84,1	81,2	92,2	82,7	89,9	95,4	91,7	106,3	101,7
Juli	124,8	137,8	151,6	160,7	144,0	140,4	145,7	148,2	146,7	152,1	157,9	157,7	157,5	155,0
Augustus	131,0	136,6	155,0	161,5	143,9	144,8	150,8	145,6	142,7	150,7	144,2	141,0	150,2	157,0
September	64,0	62,9	75,3	76,6	67,5	68,3	71,9	69,3	71,3	81,4	82,5	87,1	90,2	89,6
Seizoen	100,0	105,1	117,2	124,1	100,0	99,8	102,5	102,6	101,5	108,6	109,3	109,8	113,3	113,2

als u
zinnens bent
ergens een adver-
tentie te plaatsen, b.v.
om personeel aan te werven,
telefoon dan eerst naar artex.
wij geven raad over tekst en te kiezen
krant, maken vooraf prijs op, reserveren en
plaatsen voor u. onze tussenkomst (ook de speciale
clichés!) is volledig gratis en het resultaat in de krant is
veel opvallender.

reklamebureau artex
roeselaarsestraat 640
8700 izegem
tel (051) 30 07 41 telex 17 482 artex b
(vraag dienst media)

inzake de verkeersdrukte. Het omzetcijfer van de handelszaken en de openbare nutsvoorzieningen bleven op het peil van het vorig jaar.

In de hoofdgroep overnachtingen die een gunstige evolutie kende, zijn evenwel per logiesvorm schommelingen waar te nemen. De hotellerie registreerde een lichte vermindering van het aantal overnachtingen (— 0,6 %). De belangrijkste logiesvorm aan de Kust, appartement en villa, die sedert lang een opwaartse beweging kent, zette de stijging door (+ 4,6 %). Het campingtoerisme bleef status quo. Het sociaal toerisme vertoonde een toename (+ 3,8 %). Daarentegen hield de neerwaartse trend van de jongste jaren aan bij de vakantiekolonies (— 1,3 %).

Merk aan dat bij het opmaken van deze cijfers nog enkele elementen ontbreken om de toeristische index 1974 als definitief te beschouwen.

Ofschoon de toeristische bedrijvigheid globaal genomen iets terugvalt voor 1974 is er reden tot tevredenheid. Inderdaad het toeristisch seizoen 1974 werd in alle West-europese gebieden gedetermineerd door de oliecrisis en de inflatiebeweging. Beide verschijnselen hebben geleid tot een absolute daling van de globale toeristische vraag. De praktijk heeft uitgewezen dat een vakantiebesteding nog steeds een semi-luxeproduct is. Dit moest leiden tot een afnemende vraag aan de Kust. Gelukkig werd de neergaande beweging gekompenseerd door verschuivingen in deze zin dat personen die voorheen naar het buitenland afreisden dit jaar, onder druk van de oliecrisis, de voorkeur gaven aan een binnenlandse vakantie.

Twee andere factoren hadden een nadelige invloed op het seizoen 1974, namelijk de slechte weersomstandigheden — evenmin een monopolie van de Belgische

Kust — en de erg zwakke koers van het Pond Sterling en de Franse Frank. Dit laatste resulteerde in een daling van de Britse en de Franse cliënteel. De Duitse cliënteel wist echter veel goed te maken. Hierdoor zijn de Duitsers opgeklimmen tot de eerste buitenlandse klantengroep.

WESTVLAAMSE LANGE AFSTANDSPENDEL

WES

In West-Vlaanderen Werkt 2/1974 (blz. 80) wezen wij er op dat de werkgelegenheidssituatie in West-Vlaanderen in de periode 1961-70, volgens de resultaten van de volkstellingen, fel is verbeterd. Globaal was er in West-Vlaanderen een aangroei van circa 24.300 arbeidsplaatsen of 7,3 %; in de arrondissementen Diksmuide (— 209) en Veurne (— 53) was de werkgelegenheid echter gedaald en in het arrondissement Oostende was de groei van de beroepsbevolking (+ 1.954) groter geweest dan de toename van de werkgelegenheid (+ 1.709).

De gunstige evolutie van de werkgelegenheid heeft er toe bijgedragen de lange afstandspendel sterk te reduceren. In 1961 waren er in West-Vlaanderen 10.600 arbeidskrachten die anderhalf uur of meer nodig hadden om het werk te bereiken; in 1970 was dit aantal gedaald tot 5.876 of met 44,6 %. In het Rijk was de vermindering even groot (— 44,7 %). Het aantal arbeidskrachten dat niet dagelijks naar huis terugkeerde en een logement had in of nabij de gemeente van werkgelegenheid verminderde in West-Vlaanderen van 12.160 tot 7.822 of met 35,7 %; in het Rijk was er slechts een daling van 23,0 %, waarbij dient te worden opgemerkt dat in West-Vlaanderen in vergelijking met het Rijk van een veel ongunstiger situatie werd vertrokken.

Algemeen dient in aanmerking te worden genomen dat de situatie op het vlak van het gebruikte vervoermiddel fel is gewijzigd. Van de 131.405 buiten hun woongemeente werkende en dagelijks reizende Westvlamingen waren er in 1961 slechts 13.264 die met eigen wagen of als medereiziger de verplaatsing deden; in 1970 bedroeg dit aantal 58.256. Het aantal gebruikers van motorfiets of scooter als voornaamste vervoermiddel daalde van 24.652 tot 1.730 en de gebruikers van fiets of bromfiets van 49.344 tot 35.339.

Binnen de provincie West-Vlaanderen zijn er twee arrondissementen waar de pendelsituatie weinig of zelfs niet verbeterd is. In het arrondissement Diksmuide steeg het aantal pendelarbeiders dat anderhalf uur of meer nodig heeft om het werk te bereiken van 503 tot 524 personen en in het arrondissement Oostende was er slechts een daling van 1.121 tot 1.008 personen. In het arrondissement Veurne daalde het aantal lange afstandspendelarbeiders (1.30 u en meer voor enkel traject) ook slechts van 231 tot 178, doch hier was het niveau reeds laag in 1961. In alle andere Westvlaamse arrondissementen was het aantal lange afstandspendelarbeiders dalend met 31 % (arrondissement Brugge) tot 72 % (arrondissement Ieper).

Bij de ontleding van de diverse sociaal-ekonomische gegevens komt steeds opnieuw naar voren dat de arrondissementen Diksmuide, Oostende en Veurne ten achter gebleven zijn bij de globale evolutie in West-Vlaanderen.

LVD SYNONIEM VOOR PLAATBEWERKING

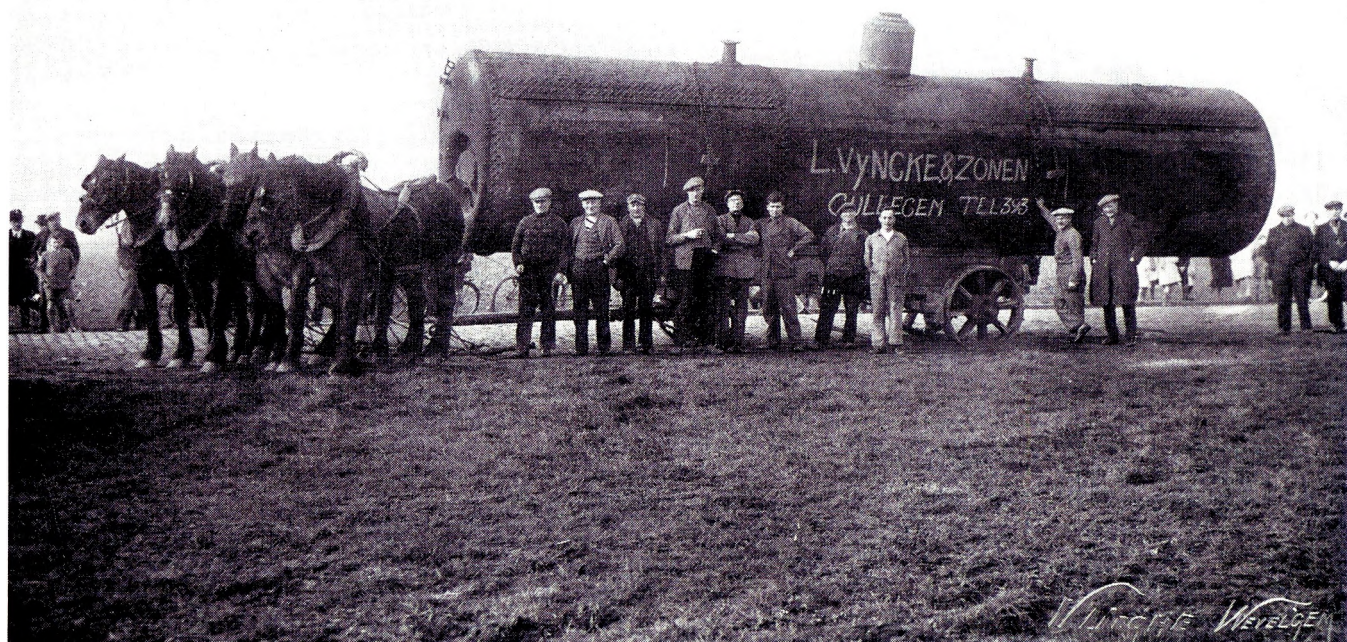
Hydraulische en Mechanische
Plaatbewerkingsmachines

LVD Company

p.v.b.a.

Nijverheidslaan, 2
8630 GULLEGEM

Tel. 056/41.25.81
Telex 17/317

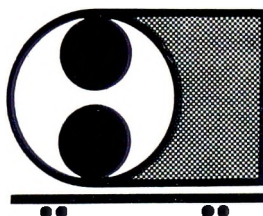
deze paarden zijn er nu (jammer) niet meer bij

'n heroïsche tijd !
vyncke was er vóór zestig jaar
ook al bij.
"in de vlaenders heette het dat 'n
stoomketel van bij vyncke moest
komen, of dat 't spel niet
en deugde..."
het is nóg zo.
op stuk van stoomketels -
nu geëvolueerd tot 'n ruim
programma van industriële
warmtetechniek - is vyncke nog
leidinggevend.

ontwerp, konstruktie, installatie en service :

stoomketels : hoge en lage druk
ketels voor warm en oververhit water
termische olieketels
speciaalketels voor vaste brandstoffen
revisiestoomketels
huurstoomketels
warmeluchtgeneratoren
olie- en gasbranders
afvalverbranding
automatische stooksystemen voor vaste
brandstoffen
rookgasontstoffingsinstallaties
waterbehandelingsinstallaties
pijpleidingen
industriële verwarmingsinstallaties
termische installaties "sleutel-op-het-ketelhuis"

VYNCKE

industriële warmtetechniek

pvba vyncke warmtetechniek gentsesteenweg 224 8730 harelbeke telefoon (056) 71 14 56

West- Vlaanderen werkt

nieuwsjes

Gedenkteken ' Westvlaamse Sjouwer '

Op 3 oktober werd te Aalbeke het gedenkteken onthuld voor de Westvlaamse Sjouwers die gedurende meerdere decennia in Frankrijk gingen werken of die daarheen uitweken om den brode. Het gedenkteken kwam tot stand in 1970, op initiatief van Ridder P. van Outryve d'Ydewalle, Goeverneur, en van de leden van de Bestendige Deputatie. In 1971 werd een ideeënprijskamp uitgeschreven, waarvoor 48 ontwerpen werden ingezonden; het ontwerp van de heer J. Moeschal uit Brussel werd bekroond. Dank zij een financiële bijdrage van de bevolking ten belope van 1,4 mln fr., kon het werk worden aangevat op 16 april 1973. Het monument rijst 35 m boven de grond uit. Parallel met deze betonnen getuigenis over het verleden werd aan de heer L. Schepens opdracht gegeven de geestesstromingen van de 19de eeuw vast te leggen in een studie, die in 1973 in de reeks 'Westvlaams Economisch Studiebureau' werd gepubliceerd onder de titel: 'Van Vlaskuter tot Franschman'.

Bekaert nv

Bekaert nv heeft over het eerste halfjaar 1974 een omzet gehaald van 7.002 miljoen fr, tegenover 4.615 miljoen fr. over de gelijklopende periode van vorig jaar. Dit betekent een stijging met 52 %. Deze sterke toename is te wijten aan de buitengewone stijgingen van de grondstoffenprijzen, aan de aanhoudende hoogconjunctuur tijdens de beschouwde periode en aan de investeringen van de vorige jaren. Tevens dient rekening gehouden te worden met de steeds voortschrijdende inflatie. De tonnage steeg over dezelfde periode met 13 %.

Het netto-resultaat na aftrek van belastingen bedraagt 305 miljoen fr. tegenover 205 miljoen fr. voor het eerste halfjaar 1973. Bekaert nv. heeft tijdens de genoemde periode voor 432 miljoen fr. afgeschreven, tegenover 336 miljoen fr. over dezelfde periode van vorig jaar. De hoger vermelde gegevens en de prognoses voor de eerstkomende periode stellen over het gehele jaar 1974 een resultaat in het vooruitzicht dat minstens zo bevredigend kan worden als dat van vorig boekjaar.

De Bekaert-Groep, bestaande uit Bekaert nv en een aantal deelnemingen, realiseerde over het eerste halfjaar 1974 een netto-resultaat van 461 miljoen BF. Net zoals voor Bekaert nv mag ook voor de Groep over het jaar 1974 een in overeenstemmende mate toegenomen resultaat worden verwacht.

Onderscheiding

Op het St.-Lukasfeest 1974 werd de heer A. Huyse onderscheiden met de gouden medaille in de orde van Leopold II. De heer Huyse is 45 jaar werkzaam in de bedrijfstak en 30 jaar in de Groeninghe-drukkerij. Sinds méér dan 10 j. is hij ook belast met de opmaak van West-Vlaanderen Werkt. Bij deze gelegenheid sluit de redactie zich dan ook graag aan bij de officiële huldiging van een van haar meest direkte, maar ongekende, medewerkers.

Tijdens hetzelfde feest werden ook gehuldigd: Mej. Jeannine Naessens, en de Heren Hervé Demeester, Clo-taire Seys, Roger Vandevoorde en Jules De Muynck. Zij zijn allen meer of minder bij onze publikatie betrokken en worden hierbij ook van harte gefeliciteerd.

Op donderdag 26 september 1974 werd te Knokke, naar aanleiding van het Nationaal Congres van de Immobiliënkamer van België en het 20-jarig bestaan van de Immobiliënkamer van de Belgische Kust, de Jean Walckiersprijs 1974 uitgereikt aan Dr. N. Vanhove, adjunct-direkteur van het WER-WES. De Jean Walckiersprijs, die van 1973 werd ingesteld, wordt elk jaar door de Immobiliënkamer van de Belgische Kust toegewezen aan een persoon of een instelling die zich in het voorbije jaar verdienstelijk heeft gemaakt op het vlak van het toeristisch onderzoek ten voordele van de Kust. De toekenning van de prijs Jean Walckiers 1974 is gebaseerd op het geheel van zijn toeristisch research werk en zijn inspanningen in het raam van de promotie ten voordele van de Kust door Dr. N. Vanhove.

Toeristisch motiveringsonderzoek in Noord-Frankrijk

De Belgische Kust is traditioneel op de Noordfranse markt georiënteerd. De bevolking van Noord-Frankrijk doet als vakantieganger veel meer de Belgische Kust aan dan andere deelmarkten. Sinds enkele jaren is er echter een verminderde vraag vanuit Noord-Frankrijk waar te nemen. Het aantal overnachtingen liep zelfs bepaalde jaren scherp achteruit.

In dit licht werd het Westvlaams Economisch studie bureau door het Kommissariaat-Generaal voor Toerisme belast met een toeristisch motiveringsonderzoek bij de Franse vakantiegangers. Het WES ondernam reeds meerdere gelijkaardige onderzoeken. Tijdens de jongste twee jaar kwamen de Britten, de Duitsers en de Nederlanders aan de beurt. Elk van deze onderzoeken leverde zeer nuttige gegevens voor het opstellen van een strategie bij de promotie-acties in de verschillende deelmarkten. Thans komen de Fransen aan de beurt.

Het onderzoek bij de Fransen vertoont in veel opzichten veel gelijkenis met dit georganiseerd bij de andere klantengroepen. Er is evenwel een belangrijk verschilpunt. De 1.800 interviews werden uitgevoerd bij de bevolking van Noord-Frankrijk en niet bij de Franse vakantiegangers aan de Kust. Als werkterrein wordt de agglomeratie Rijsel weerhouden. Het organiseren van het onderzoek in het marktgebied biedt het voordeel beter de houding van de Noordfransen ten aanzien van de Kust te kennen. Een onderzoek bij de Fransen aan de Kust sluit in zich reeds een zeker positief oordeel in.

De motiveringsstudie bij de Franse vakantiegangers, woonachtig in Noord-Frankrijk, wordt ter plaatse uitgevoerd door een team Franse interviewers, in samenwerking met het Institut de Sociologie en het Institut de Géographie van de universiteit van Rijsel.

De belangrijkste aspecten van het onderzoek hebben betrekking op: het vakantiepatroon van de Noordfransen, de factoren die de Noordfransen aanzetten de Kust aan te doen of niet aan te doen, de vakantiemotieven ten aanzien van de Kust, de symboolwaarde van de Kust bij de Franse vakantiegangers, de waardering van de Belgische Kust in vergelijking met de Côte d'Opale, Bretagne en de Côte d'Azur.

Het veldwerk is sinds eind oktober klaar. Het Westvlaams Economisch Studie bureau hoopt begin 1975 het eindrapport voor te leggen aan de opdrachtgever en aan de toeristische sektor.

konvert

visie

op

selektie

in dienst van de mens

ontplooiingsvreugde
beroepsveredeling
levenskwaliteit
taakinteresse
werkbevrediging
arbeidsverrijking
kultureel welzijn
economische welvaart
oriënterende steun

oplossingen

voor

personeelsproblemen

SELEKTIE

wordt

in dienst van de mens

KONVERSIE

in dienst van mens en bedrijf

KONVERTENTIE

KONVERT - SELEKTIE

vakatureverzorging vast personeel

KONVERT - INTERIMS

hulpvoorziening tijdelijk personeel
geestes- en handenarbeid(st)ers

Aalbeeksestraat 35	8510	MARKE
tel. 056/22.01.09 of 21.45.70		
Stationsstraat 12	8500	KORTRIJK
tel. 056/21.64.37		
Gistelsesteenweg 136	8200	BRUGGE
tel. 050/31.90.31 of 31.92.31		
Iepersestraat 32	8800	ROESELARE
tel. 051/20.57.60		
Lange Steenstraat 52	9000	GENT
tel. 091/25.58.52		

Openbare werken te Brugge

De Heer J. Defraigne, Minister van Openbare Werken, heeft op woensdag 9 oktober 1974 in het stadhuis te Brugge een werkvergadering voorgezeten.

Verscheidene belangrijke problemen werden besproken.

(1) De voltooiing van de ring aan de Katelijnepoort en aansluitend het vak van de ringlaan tussen de Katelijnepoort en het Station. Er werd een algemeen akkoord bereikt om de nodige kredieten te voorzien om dit vak tegen einde 1975 in dienst te kunnen stellen.

(2) Het rondgaand verkeer rondom het Station, dat een oplossing moet geven voor de verkeersmoeilijkheden ter hoogte van de Boeveriepoort.

Hier werd eveneens een algemeen akkoord bereikt namens de nieuwe verkeersregeling en de uitvoering in een tijdsverloop van 4 jaar met een jaarlijks krediet van 50 miljoen fr.

Bij die gelegenheid zal de in aanleg zijnde parking achter het Station aangepast worden, teneinde deze in te schakelen in de nieuwe verkeersregeling.

Er komen 250 nieuwe parkeerplaatsen en alles zal met een maximum van groeninkleding voorzien worden.

Tevens zullen de wegwerken zo aangepast worden om de toegankelijkheid tot de stad nu te verbeteren en een verkeersregeling te ontwikkelen die zich in de toekomstige verkeersregeling zal inschakelen.

Bovendien zal de Spoorwegstraat in de eerste 3 volgende jaren verbeterd en doorgetrokken worden tot de rijksweg Brugge-Kortrijk. Hiervoor zal in de eerstvolgende 3 jaren telkens een schijf van 30 miljoen fr. voorzien worden.

(3) In het kader van de autosnelweg (koncessie IVAW), heeft de heer Minister zijn akkoord verleend om in prioriteit het vak Jabbeke-Zeebrugge van de autosnelweg A17 te verwezenlijken.

(4) Het fietspad langs de rijksweg Brugge-Dudzele wordt in de lente van toekomend jaar ontdekt. De heer Minister belooft ook de nodige toelagen te voorzien voor het ontdeken van het fietspad van de provinciale baan Brugge-Torhout.

(5) Het definitief verslag van de deskundigen betreffende de bouw van de zeesluis te Zeebrugge werd vóór enkele dagen neergelegd. De heer Minister zal uiterlijk in december een beslissing treffen om de werken zeer spoedig te kunnen hervatten.

(6) Wat de vissershaven betreft wordt beslist vanaf 1975 de nodige werken aan te vatten om een grotere diepgang te verwezenlijken. Dit vergt versterkingswerken aan de glooiingen van de ingang en aan de kaaimuren in het oud gedeelte van de vissershaven.

Het nodige wordt gedaan om in 1975 de werken voor een nieuwe slipway aan te vangen. Op langere termijn zal aan het vissersdok nog uitbreiding gegeven worden.

De investering voor vissershaven en slipway worden globaal geraamd op $\pm$ 400 miljoen fr.

(7) Daarenboven heeft de Minister aangekondigd dat binnenkort een aanbesteding zal plaatshebben voor het vervangen van de oude metalen draaibruggen over de binnenkanaalarm door sierlijke vaste stenen bruggen.

(8) Er werd eveneens een werkplan uitgewerkt voor het verwezenlijken van de viadukt aan het Fort Lapin en de

Dampoort, waarbij voor 1975 de bouw wordt voorzien van een kaaimuur als insnoering van de waterweg. Dit moet toelaten in een 2de fase de viadukt te bouwen.

(9) Tenslotte wordt een akkoord bereikt voor het ontsluiten van het nieuwe Sint-Janshospitaal onder de vorm van een nieuwe wegverbinding tussen het Waggelwater en de Oostendse Steenweg. De heer Minister heeft beloofd deze werken prioritair in het programma 1975 op te nemen.

Hij heeft beslist prioritair 100 miljoen fr. te voorzien op het programma van het Wegenfonds derwijze dat deze wegverbinding in 1976 zal kunnen in dienst gesteld worden samen met de ingebruikneming van het nieuw hospitaal.

(10) De heer Minister verklaarde zich ook bereid tussen te komen bij zijn kollega, de Heer Staatssecretaris D'Hoore, teneinde de nodige kredieten te bekomen voor de verbinding van de industriegebieden Blauwe Toren en Herdersbrug.

(11) De oprichting wordt voorzien van een werkgroep voor de uitbouw van de voorhaven van Zeebrugge.

APZI-Jaarbanket

Op 23 september jl. hield de Groepering van Verenigingen voor Zeehavenbelangen (APZI) haar jaarlijks banket in aanwezigheid van Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Albert.

Het banket stond in het teken van de relaties tussen Zeebrugge en de Britse havens. De Britse afvaardiging was dan ook zeer talrijk en selekt.

Voorzitter L. De Weerdts onderstreepte de noodzaak van een gedurfde buitenlandse visie bij de uitbouw van Zeebrugge.

Burgemeester M. Van Maele schetste de historiek van de haven en vroeg de aandacht van de overheid voor de bestaande problemen : de afwerking van de 125.000 ton zeesluis, de openbare werken in de vissershaven, de uitbouw van de voorhaven en de te verbeteren verbinding met de E5 en de E3, met eerbiediging van het Brugse leefmilieu.

De heer P. Vandamme, Voorzitter van de MBZ, schetste de recente uitbouw en de huidige mogelijkheden van de haven. Tevens belichtte hij enkele perspectieven van de haven inzake containerschepen en -trafië, tankschepen, pijpleidingen naar het binnenland, alternatieve energievoorzieningen en industrialisatie.

Minister Chabert, Minister van Verkeerswezen, beklemtoonde namens de regering het belang van Zeebrugge en belooft namens de heer J. Defraigne, Minister van Openbare Werken, een spoedige oplossing inzake de 125.000 ton zeesluis.

Bouwprogramma CBRT

CBRT, assemblagebedrijf voor TV-apparaten te Brugge, startte in oktober jl. met een bouwprojekt van ongeveer 10.000 m², te verdelen over drie nieuwe werkhallen. Daarbij wordt, door het aanbrengen van aaneengesloten vensters, een nauwer kontakt met de omgeving en de natuur betracht. Twee van deze hallen moeten klaarkomen in juli, respectievelijk oktober 1975.

Het bedrijf telt ruimt 2.000 tewerkgestelden.

ook uw bedrijfszekerheid zou wel eens van een draadje kunnen afhangen...

wij bedoelen het niet figuurlijk maar letterlijk !
 precies dáárom besteden we zoveel aandacht aan
 onze opdrachten.
 dáárom ook hebben wij ons omringd met specialisten,
 die voor al uw automatieproblemen een efficiënte op-
 lossing vinden.

etn vandecappelle nv.

electro-industriële apparatuur rumbekesteenweg 279, 8800 roeselare tel. 051/230.81 (3 l.)

HEBT U EEN PROBLEEM MET

Bevoorrading van uw personeel
voor wat betreft DRANKEN en VOEDING.

TELEFONEER ONS

SCHRIJF ONS

**Wij zijn specialisten inzake verkoopsautomaten
voor grote en kleine bedrijven, burelen enz...**

AUTOMATEN VOOR :

verse koffie

chocolademelk

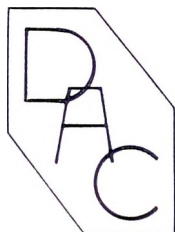
limonaden

chocolade

patisserie

sandwichen

sigaretten

Delputte Automatic Company

Kuurnesteenweg 44

8500 KORTRIJK

Tel. : 056/21.10.53

WITAB-sporthallen startensklaar

Einde 1972 werd door Leiedal en WITAB, gestimuleerd door het Provinciaal Bestuur van West-Vlaanderen, een algemene offertevraag uitgeschreven voor het ontwerpen en bouwen van sporthallen in meerdere gemeenten.

In februari 1973 ging te Brugge en te Kortrijk een voorlichtingsvergadering door.

Er werden meerdere types bekroond, verschillend naar afmetingen en ruimtelijke indeling.

De latere uitwerking werd enigszins vertraagd doordat de onderhandelingen met het Ministerie van Kultuur nopens de subsidiëringmogelijkheden en modaliteiten geruime tijd in beslag namen.

Begin september stonden een ganse reeks gemeenten klaar om de werken aan te vatten.

De gemeenten Kortemark, Lichtervelde, Moorslede en Wingene ontvingen reeds een belofte van toelage vanwege het Ministerie van Kultuur, terwijl de gemeenten Ichtegem, Klemskerke en Oostkamp reeds de nodige gemeenteraadsbeslissing troffen. De bundel voor betoelaging is in behandeling bij het Ministerie.

De gemeente Zwevezele zal een sporthal bouwen zonder beroep te doen op een toelage, terwijl de gemeente Gits de bouwwerken aanvatte. De werken zullen beëindigd zijn begin 1975.

Al de voornoemde gemeenten zullen een sporthal bouwen van het type B, genoemd 'met beperkte kostprijs'.

In het werkingsgebied van de WITAB zijn dit niet de enige beslissingen terzake.

Voor de gemeente Geluwe die een type A-sporthal zal oprichten werd reeds de staatstussenkomst van 60 % toegezegd. Op 2 december 1974 zal met de bouwwerken gestart worden.

De gemeente Gistel besliste een grotere hal te bouwen van het type D en dit na ruggespraak met de diensten van het Ministerie. De toelage werd reeds aangevraagd.

Te Ieper zal de WITAB een speciale sporthal in het kader van een nieuw sportkompleks met zwembad bouwen. Voor de sporthal werd de toelage aangevraagd, terwijl er voor de zwemkom reeds een principiële betoelaging werd toegezegd. Ook Izegem besliste een sporthal te bouwen en voor het olympisch zwembad met buitenkabinen werd bevel tot aanvang der werken gegeven op 1-11-1974.

Voor het geheel werd de toelage aangevraagd.

Zijn geïnteresseerd in de bouw van een sporthalle : Aarsele, Oedelem, Oekene.

Modernisering vissershaven Zeebrugge

Door de reders en de vissers uit Zeebrugge wordt dringend gevraagd naar een ernstige aanpak van de havenproblemen voor de vissershaven. De Zeebrugse tijhaven geeft geen voldoening meer voor de steeds groter wordende vissersvaartuigen. Tevens zijn de kaaimuren aan de vismijn en aldus in de haven onvoldoende toegankelijk bij een gebrek aan diepgang. De Zeebrugse vissersvloot bestaat uit 136 eenheden, bemand met circa 570 vissers; het in de vaartuigen geïnvesteerde bedrag bedraagt ongeveer 700 mln fr.

groeibon

een volwassen
opbrengst:
51,33 o/o op 5 jaar

Industrieparken Leiedal

Tijdens de voorbije drie maanden werd in de industrieparken van Leiedal aan 6 bedrijven gronden verkocht.

In het industriepark Harelbeke-E3 werden 896 m² verkocht aan de firma Stadsbader voor de aanleg van een bedieningsweg. Met het beëindigen van de aanleg van de spooraf takking naar dit industrieterrein zijn de uitrustingswerken nu volledig achter de rug.

In het industriepark Vichte, waar de uitrustingswerken nog volop aan de gang zijn, werden 5.423 m² gronden verkocht aan twee bedrijven.

De firma Waelkens kocht 2.077 m² gronden voor de vestiging van een weverij, terwijl de weverij Matthys 3.346 m² kocht voor uitbreiding van het reeds gevestigde bedrijf.

8.420 m² werden verkocht aan de firma Wallecan op het industriepark Gullegem-Moorsele voor de vestiging van een bedrijf voor montage van machines voor metaalbewerking.

De firma Henok, verffabriek, breidde uit op de industriezone Heule-Kuurne en kocht daarvoor 1.969 m² grond aan.

Op het industrieterrein Harelbeke-Stasegem tenslotte werden 33.882 m² verkocht waarvan 1.894 m² aan de Westvlaamse Elektriciteitsmaatschappij voor de vestiging van een transformatiepost.

Verder waren er 3 firma's die grond aankochten voor de overplanting van hun reeds bestaand bedrijf naar dit industriepark. De firma Boucquillon, handel in chemicaliën, kocht 20.523 m². Aan de firma Dewerching werden 8.414 m² verkocht voor de vestiging van een weverij en de firma Van Wijsberghe kocht 3.051 m² aan voor het bouwen van een elektriciteitshandel.

Wat de uitrustingswerken op het industriepark Wevelgem-Zuid betreft kan nog vermeld worden dat begin 1975 de uitvoering van de eerste fase van deze werken zal aangevat worden.

Bekaert in Ecuador

Op 15 oktober 1974 had in Quito de officiële inhuldiging plaats van Alambrec sa, een industriële verwezenlijking resulterend uit een Ecuatoriaans-Belgisch initiatief.

De gemengde onderneming Alambrec sa werd opgericht in Quito, in 1972, met een kapitaal van 73 mln fr. De totale investering belooft 135 mln fr., waarvan 40 mln fr. directe buitenlandse inbreng.

Van Ecuatoriaanse zijde onderschreef Ideal sa, een draadtrekkerij uit Quito, 35 % van het kapitaal en de nationale investeringsmaatschappij 20 %. Door laatstgenoemd staatsorganisme werd tevens een lening toegekend van 49 mln fr.

De deelneming van Bekaert nv, Zwevegem, belooft 30 % en deze van de Belgische Nationale Investeringsmaatschappij 15 %, waardoor het globaal Belgisch aandeel 45 % vertegenwoordigt. Bekaert nv heeft zich ertoe verbonden technische assistentie te bieden op technologisch, commercieel en administratief vlak.

Het fabriekprogramma van Alambrec sa omvat onder meer gewone klaar getrokken en verzinkte draden, prikkeldraad, nagels en krammen. De jaarlijkse produktiekapaciteit bedraagt momenteel 20.000 ton en het aantal nieuwe gekreëerde werkposten 110.

Ontsluiting van de industriezone Izegem-Kachtem

De ontsluiting langs het water, van de industriezone Izegem-Kachtem, heeft verschillende aspecten :

de modernisering van het kanaal Roeselare-Leie voor schepen op Europees gabariet;

het bouwrijp maken van een industrieterrein van 90 ha te Izegem;

de milieubescherming door het verzamelen van alle afvalwaters in een gesloten koker;

de voorbereiding tot de waterzuivering door alle schadelijke stoffen te leiden tot aan het toekomstige zuiveringsstation.

In het kader van de modernisering van het kanaal Roeselare-Leie werd op 7 oktober jl. terzake een nieuwe belangrijke bouwplaats geopend. Het betreft de verbredingswerken aan het kanaal tussen Izegem en Emelgem over een lengte van ca. 800 m.

Te Izegem situeren deze werken zich in de verlenging van de kanaalverbreding ter hoogte van de nieuwe vaste brug, die gebouwd wordt in het centrum van de stad. Aan de kant van Ingelmunster sluiten ze aan bij de aan gang zijnde profielverruimingswerken, die binnen enkele maanden voltooid zullen zijn.

Door de verbetering van dit laatste gedeelte van het kanaal zal het watergebonden industrieterrein 'Mandeldal' te Izegem-Kachtem bereikbaar worden van uit de Leie voor schepen van grotere tonnenmaat.

Deze aanneming vormt aldus het sluitstuk voor de eerste fase van de ontsluiting van de haven van Izegem voor schepen op Europees gabariet.

Naast de eigenlijke verbredingswerken aan het kanaal zelf omvat het ontwerp nog het inkokeren van de Mandelbeek, die de afvoerriool is van Izegem en Roeselare, over 1 km., tot aan het geplande zuiveringsstation voor afvalwaters.

De koker in gewapend beton bestaat uit twee kanalen van 3,25 x 2,75 m doorsnede en zal volstaan om alle toekomstige debieten van de Mandel af te voeren. Er zullen dus geen schadelijke overstromingen meer voorkomen.

Bovendien zal een nieuwe dubbele stalen sifon met twee buizen van 1,60 m diameter het bezoedeld water van de rechteroever, dat langs de Kestelootbeek afvloeit, onder het kanaal naar de Mandelkoker voeren. Meteen wordt dan ook een einde gesteld aan de schadelijke uitwasemingen van de Mandelwaters.

De 30.000 m³ overtollige grond die van de kanaalverbreding voortkomen, zullen aangewend worden om het industrieterrein Mandeldal aan te vullen en bouwrijp te maken.

De globale kostprijs van deze werken bedraagt 37,5 miljoen fr. Het geheel moet voltooid zijn binnen een termijn van 300 werkdagen, zodat het einde van de aanneming mag verwacht worden tegen midden 1976.

Provinciale prijs

De heer L. Schepens, auteur van het werk 'Van Vlas-kutser tot Franschman' ontving een premie als bekroning in de Prijs van de provincie West-Vlaanderen voor Geschiedenis 1974. De jury was samengesteld uit de heren J. De Brouwer, prof. dr. J. Persyn, prof. dr. R. Van Eenoo, prof. dr. E. Witte en dr. C. Wyffels.

Zeebrugge : 9 maanden 1974

De economische recessie heeft zeker de havenactiviteiten van Zeebrugge nog niet aangetast. Ten bewijze waarvan de resultaten voor de eerste 9 maanden van 1974, gesteld tegenover dezelfde periode 1973.

	1974	1973	
Aantal schepen	5.120	4.573	+ 12 %
Netto-tonnenmaat	16.096.493	14.713.727	+ 9 %
Geloste goederen (ton)	8.466.281	7.779.656	+ 9 %
Geladen goederen (ton)	2.081.561	1.575.048	+ 32 %
Totale goederentrafiek	10.547.842	9.354.704	+ 13 %
Passagiers (inschepingen en ontschepingen)	722.193	651.243	+ 11 %

De belangrijkste goederengroepen waren :

Ruwe petroleum	5.305.061	4.977.451	+ 6 %
Goederen met carferry	1.446.532	1.149.560	+ 26 %
Goederen met containerschepen	1.241.586	919.631	+ 35 %
Petroleumprodukten	999.429	869.502	+ 15 %
Bouwmaterialen	580.949	463.266	+ 25 %

Fonds Maurits Bossuyt

Ten aanzien van de recente overstromingen waardoor vele inwoners van de Provincie West-Vlaanderen werden getroffen, heeft de Heer Gouverneur de Heer Minister van Binnenlandse Zaken in kennis heeft gesteld van de omvang van de rampspoedige gebeurtenissen.

Door de Raad van Beheer van het Provinciaal Rampenfonds werd beslist bij prioriteit een tussenkomst te verlenen aan de getroffen en voor wat betreft de vastgestelde onroerende alsmede roerende woonstschade.

Het Provinciaal Rampenfonds treft in samenwerking met de gemeentebesturen uit het rampgebied de nodige schikkingen teneinde de schadeloosstelling zo vlot als mogelijk te laten verlopen.

AIEST-kongres 1974

Van 8 tot 14 september had te La Grande-Motte en te Vans (Les Cévennes) het 24ste kongres plaats van de 'Association Internationale d'Experts Scientifiques du Tourisme' met als thema 'Tourisme en espace concentré, tourisme en espace rural; opposition ou complémentarité?'. Het Westvlaams Economisch Studiebureau was er vertegenwoordigd door Dr. O. Vanneste, directeur en Dr. N. Vanhove, adjunct-directeur. Dr. N. Vanhove nam het voorzitterschap waar van de sessie 'Tourisme en espace rural'. Tijdens het kongres werden er geleide bezoeken georganiseerd aan de nieuwe kustzone 'Rousillon-Languedoc'.

sommige
puzzels
zijn gemakkelijk
op te lossen

drukkerij vansevenant n.v. prof. dewulfstraat 68, 8970 poperinge - tel. 057/33 34 87 - 33 47 87

specialiteit: ontwerp en druk van
4-kleurenfolders in offset

Zonder
staaldraad
zou de wereld
er heel anders
uitzien.

Het zou alleen al de nodige akrobatie vragen uw bril terechter plaats staande te houden. Maar denk eens aan een radarinstallatie of een telescoop. Zonder staaldraad zou ons uitzicht drastisch beperkt worden. En niet alleen ons uitzicht. Staaldraad is overal tot in de banden van uw auto. Wie 't maakt? Bekaert, uit het kleine Zwevegem. Bekaert maakt staaldraad voor heel de wereld.

@ BEKAERT

zorgt voor de staaldraad in het leven.

Bekaert telt 15.000 medewerkers. In 38 fabrieken in 15 landen. Zij produceren 30 miljoen kilometer staaldraad dat u terugvindt in autobanden, aan de operatietafel, in meubels en ZB-wagentjes. In liftkabels en gitaarsnaren, in kernreactoren en keukens, in gewapend beton en radiotelescopen.

Woonzones Leiedal

Ten gevolge van de conjuncturele overheidsmaatregelen, waaronder de kredietbeperking, is de verkoop van kavels bouwgrond in de woonzones van Leiedal wel enigszins teruggelopen in vergelijking met de eerst helft van dit jaar.

Toch werden gedurende de drie laatste maanden 14 kavels verkocht in 5 woonzones voor een totale oppervlakte van 8.827 m². De woonzones Ter Doenaert te Marke (5 kavels) en de Lendedreef te Vichte (4 kavels) dragen nog steeds de meeste belangstelling weg. Verder werden 3 kavels verkocht op 't Koeksken te Bavikhove, waar de uitrustingswerken aan de gang zijn, 1 kavel te Bellegem (de Zwingelweg) en 1 kavel te Gullegem (Ter Winkel).

Vermelden we ook nog dat de uitrustingswerken in de woonzone Lendedreef te Vichte voltooid werden. Te Moorseele op de woonwijk Overheule worden de uitrustingswerken aangevat op 2 januari 1975.

De woningen die door Leiedal gebouwd worden te Moorseele (een eerste reeks van 18) staan onder dak.

Voor de bouw van 16 woningen in de Stedestraat te Zwevegem gaf Leiedal op 3 november 1974 het bevel tot aanvang van de werken.

GERV

De heer P. Monballyu en/of Dr. O. Vanneste woonden de vergadering bij van de Gewestelijke Economische Raad voor Vlaanderen op 4 september, 9 oktober en 4 december.

Centrum voor levensvorming

Op 21 september jl. werd te Brugge het Centrum voor levensvorming geopend. De heer S. Bekaert, Voorzitter, belichtte de noodzaak om jongeren, die niet het geluk hebben te studeren en die reeds bijdragen tot de welvaart, wekelijks een kans op algemene vorming te verstrekken.

Bevolkingsevolutie

Door het Vlaams Economisch Verbond werd onlangs gewezen op de speciale toestand inzake bevolkingsevolutie, waarin Vlaanderen zich bevindt. Weliswaar groeit de Vlaamse bevolking nog sneller aan dan de Waalse en de Brusselse, maar het verschil wordt steeds kleiner. Dit is hoofdzakelijk het gevolg van de vertragende nataliteit in Vlaanderen. De andere componenten: sterfte, in- en uitwijking vertonen minder verontrustende kenmerken.

Door het VEV werd de vraag gesteld, welke de weerslag zal zijn van de nieuwgeschapen situatie op de toekomstige arbeidsmarkt? Uitgerekend wordt dat de aangroei van de Vlaamse bevolking van 15 tot 64 jaar zou zijn:

1970-1980: 199.000 personen (20.000/j)

1981-1990: 141.000 personen (14.000/j)

1991-2000: 39.000 personen (4.000/j).

Voor Wallonië worden de aangroei cijfers voor dezelfde perioden geraamd op 6.000, 4.000 en 4.000 per jaar.

In de studie komt de extrapolatie per provincie niet voor.

Westtoerisme

Westtoerisme publiceerde zopas een handige folder over 'Weekendformules in West-Vlaanderen'. Binnenkort verschijnen: 'Wat en waar in West-Vlaanderen?' en 'Toeristische evenementenkalender 1975'.

Het Stadsbestuur van Knokke-Heist en de WER konden begin juli melden dat de Belgische nv Cethab besloten heeft over te gaan tot de oprichting van een Hotel-Instituut voor Thalassotherapie te Knokke-Heist. Dit hotel zal worden gevestigd op de terreinen van La Réserve. De nv Cethab werd opgericht met de steun o.m. van de familie Nellens, de Franse hotelgroep Sofitel en de nv Cobepa namens de Groep van de Bank van Parijs en de Nederlanden België. Sofitel beheert o.m. ook het in het Franse Quiberon (Bretagne) door Louison Bobet opgerichte instituut voor thalassotherapie. De heer Ado Blaton zal het voorzitterschap van de nv Cethab waarnemen.

De nv Cethab zal te Knokke-Heist overgaan tot de investering van 220 miljoen fr. voor de realisatie van een hotel (80 additionele kamers) en een Instituut voor Thalassotherapie (inklusief zwembad). Daarenboven wordt de bestaande inrichting « La Réserve » met zijn 40 kamers geïncorporeerd in het Hotel-Instituut voor Thalassotherapie. Hierdoor zal het nieuwe hotel 120 kamers tellen.

Deze inrichting zal een werkgelegenheid bieden aan circa 140 personen waarvan een groot aantal hoog gekwalificeerde krachten. De werken namen begin september van dit jaar een aanvang en het Instituut voor Thalassotherapie zal operationeel zijn bij de aanvang van het hoogseizoen 1975.

De realisatie van dit project werd in de hand gewerkt door de initiatieven en de actieve steun van de heer E. Desutter, burgemeester, en van het stadsbestuur van Knokke-Heist. De stad Knokke-Heist stelt met de medewerking van het Gemeentekrediet van België, en met de nodige waarborgen, een lening ter beschikking van de nv Cethab.

De Westvlaamse Economische Raad was actief betrokken bij de totstandkoming van dit project, dit in verband met de conceptie, de financiering en als bindteken tussen nv Cethab enerzijds, en de centrale overheid en het stadsbestuur van Knokke-Heist anderzijds.

Het project mag zeker als een van de belangrijkste nieuwe toeristische projecten worden beschouwd aan de Belgische Kust sinds de Tweede Wereldoorlog en dit om meerdere redenen :

(a) Het gaat om een nieuw motorisch element in het geheel van de toeristische bedrijvigheid aan de Kust. Het 'Institut de Thalassothérapie' te Quiberon, eveneens beheerd door nv Sofitel, heeft in een periode van 10 jaar de badplaats grondig gewijzigd en geactiveerd.

(b) Het betreft een project dat volledig in de lijn ligt van het streven naar een vernieuwd gedifferentieerd toeristisch produkt. De Kust heeft nood aan vernieuwing en dit in allerlei vormen, ondermeer inzake logies en door het aanbod van een toeristisch produkt dat anders is dan in het Zuiden (het gaat hier meer bepaald om de valorisatie van de eigenschappen van het zeeklimaat en het zeewater).

(c) Het betreft een niet-seizoengebonden toeristische inrichting die werkgelegenheid zal bieden aan een groot aantal hoog gekwalificeerde krachten.

Het Staatssekretariaat voor Streekeconomie heeft intussen reeds een gunstige beslissing genomen inzake de toe te kennen rentebonifikatie op de leningen.

ZEEBRUGGE

SCHEEPSAGENTEN

STUWADOORS

EXPEDITEURS

TOLAGENTEN

TEL. 050/54.42.60-54.43.60-54.45.60

TELEX 19.130 RUYSZE B.

N.V. Westvlaamse Betonwerkerij

69, ST.-PIETERSKAAI

BRUGGE

Tel. : 31.50.71 - 31.50.72

BETONPRODUKTEN VOOR

Bouw & Wegeniswerken

Bouwen, Saneren, Kopen en Huren van Woningen

Het Provinciaal Bestuur van West-Vlaanderen heeft in samenwerking met het Gewestelijk Huisvestingscomité te Brugge, een herziene en verbeterde uitgave samengesteld van de brochure 'Bouwen, Kopen, Saneren en Huren van Woningen'.

De belangstellenden die wensen de brochure te bekomen kunnen hun bestelling richten aan het Provinciaal Administratief Centrum, Domein Boeverbos, Koning Leopold III-laan 41, 8200 Brugge 2, ofwel aan het Huisvestingscomité van West-Vlaanderen, Korte Zilverstraat 5, 8000 Brugge 1.

De brochure wordt verkocht tegen 5 Fr. per exemplaar, voorafgaandelijk te storten op PCR 259.90 van de Provinciale Griffie, Burg te Brugge.

Westhoekveen krijgt gestalte

Te Woumen begon in 1972 de pvba Westhoekveen aan het uittesten van een voor onze streken nieuw veenprodukt. De jaren 72 en 73 waren een experimentele fase, waarin zowel de veenwinning als het mengen werden uitgetoetst ten gerieve van de toekomstige containerkwekers-klanten.

Daarna werd een gedeelte van de Belgische en de Franse markt veroverd.

Momenteel worden ook speciale potgronden verwerkt voor groentenkweek.

Rijksweg 318, Oostende-Nieuwpoort, te Westende wordt vernieuwd

Op 11 november namen de werken aan de rijksweg 318, Oostende-Nieuwpoort, te Westende een aanvang.

Deze werken houden in het opschikken van de kruispunten van deze rijksweg met de Strandlaan en de Essex Scottishlaan en met de Arendlaan en de Portiekenlaan.

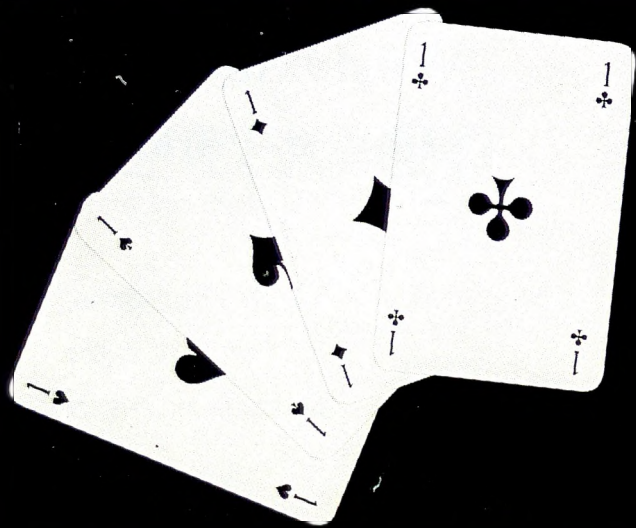
Hierdoor wordt een einde gesteld aan de te smalle doorgang en de gevaarlijke afbuiging van voornoemde weg. Het oude tramhuisje zal afgebroken worden, de middenberm of tramzone versmald en over de lengte van het te vernieuwen vak wordt een nieuwe riolering aangebracht.

De werken moeten voltooid zijn binnen een termijn van 150 werkdagen en kosten 10,6 mln fr. ten laste van het Wegenfonds.

Uitbreidingswerken Clark Automotive Europe

Clark Automotive Europe nv te Brugge begon met de bouw van een fabrieksuitbreiding van 3.600 m². Clark, lid van de Clark Equipment groep, werd te Brugge in 1968 gevestigd en produceert koppelmotormotoren en transmissies voor zware transportmiddelen. De fabrieksuitbreiding zal 30 % meer produktiecapaciteit mogelijk maken. Tevens wordt een reorganisatie en een rationalisatie doorgevoerd bij de materialen en onderdelentoevoer.

bij uw industriële vestiging **ALLE TROEVEN IN HANDEN!**

volledig uitgerust industriepark,
van nationaal belang erkend !

een voldoende arbeidsreserve aan
geestdriftige werkrachten !

buitengewone export-faciliteiten via
aangrenzende tolkantoren !

ligging in een toeristisch
aantrekkelijke omgeving !

INDUSTRIEPARK POPERINGE

INFO : STADSBESTUUR POPERINGE ☎ 057/340.81
W.I.E.R. — BRUGGE ☎ 050/381.28

Sinds 1919

VOOR EIGEN MENSEN...

DOOR EIGEN MENSEN...

De Maatschappij die **U** en **UW**
STREEK best kent en zich dan ook
het best aanpast aan **UW VERZE-**
KERINGSPROBLEMEN van

BRAND LEVEN ONGEVALLEN

Zetel en kantoren :

KORTRIJK

Lange Steenstraat 20 (Huyze Ghelinck)

Lekkerbeetstraat 3 en Lange Steenstraat 22

Telefoon : 056/21.16.91 (6 lijnen)

Bijhuis :

BRUGGE

Garenmarkt 6

Telefoon : 050/33.24.40

Algemeen Agenten te
Antwerpen en Brussel

Inspecties over het ganse Vlaamse land :

Waregem
056/60.11.12

Roeselare
051/20.16.20

Menen
056/51.19.92

Kortrijk
056/22.00.92

Gent
091/52.39.74

Zottegem
091/70.24.08

Opglabbeek
011/58.42.80

Industriepark WIER te Diksmuide opnieuw gemakkelijk toegankelijk

Nu de werken aan de provincieweg Ieper-Diksmuide te Diksmuide, na 250 werkdagen, op de slijtlaag na beëindigd zijn, is het industriepark van nationaal belang te Diksmuide opnieuw gemakkelijk toegankelijk geworden.

Dit industriepark, aangevangen door het stadsbestuur van Diksmuide en verder gerealiseerd door de WIER, heeft een oppervlakte van 71 ha. Momenteel zijn er slechts een 4-tal ha nog niet toegewezen. Aldus wordt in de eerstvolgende maanden de vraag naar nieuwe uitbreidingsmogelijkheden akuit.

Door de stad Diksmuide werd het initiatief genomen de ronde punten en de bermen te beplanten. De WIER heeft de aanwezige bedrijven aangespoord dringend hetzelfde te doen op de hun toegewezen terreinen.

Momenteel bouwt de firma De Necker (Condeco) aan haar bedrijfsgebouwen. Verschillende firma's hebben een grondoptie, met het oog op verdere uitbreiding. Het betreft de firma's De Necker (Condeco), Algemene Onderneming Verheye, Recta pvba, Snauwaert en Depla, Ameeuw, Fullwood-Packo nv, Avasco nv, Carpet Yarns Cy nv en Leirman pvba.

Op het industriepark en de direkt erbij aansluitende gronden zijn volgende bedrijven gevestigd:

Ameeuw	Meststoffen
Carpet Yarns Cy nv	Tapijtgarans
Claeys L. nv	Machinebouw
De Necker A. en A.	Bouwstoffen beton
Dolfhen pvba	Koekjesfabriek
Durnez	Carrosserie
Godivas pvba	Konfektie
Isoldak	Betonprodukten
Joseph Richard	Diamantslijperij
De Ketelaere R.	Butaangas
Leirman en Zn. pvba	Houtbewerking
Leyre K.	Meubelen
Recta pvba	Meubelen
Slembroeck K.	Bandencentrale
Theuninck J.	Metaalkonstruktie
Verheye Kinderen R.	Waterbouwwerken
Vanderscheuren D.	Ilzerkonstruktie
Condeco nv	Voorgespannen beton
Algem. Ond. Verheye	Aann. waterbouwkundige werken
Fullwood-Packo nv	Melkmachines
Snauwaert en Depla	Tennisraketten
Vandroemme G.	Veevoederbedrijven

Internationaal Vlaskongres

Op 9 oktober werden de deelnemers aan het Internationaal Vlaskongres te Brugge op het stadhuis ontvangen; het slotbanket, waarop de heer A. Dequae, voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers en voorzitter van de Internationale Konfederatie van Vlas en Hennep (CILC) een toespraak hield, ging door in de nieuwe Alberthall te Brugge.

Openbare Werken TVZAK

Op 11 en 18 oktober jl. hadden te Oostende belangrijke aanbestedingen plaats met betrekking tot de bouw van pomp- en zuiveringsinrichtingen voor de verwerking van de afvalwaters van de kuststreek.

Door de Interkommunale Vereniging, onder voorzitterschap van de heer P. Monballyu, werden belangrijke inspanningen gedaan om het programma van de voorgenomen werken voor het jaar 1974 uit te voeren.

Er werden werken aanbesteed voor een totaal bedrag van ruim één miljard frank.

Op 11 oktober greep de opening plaats van de inschrijvingen voor de filterpersen en dieselaggregaten voor de zuiveringsinrichting voor de agglomeratie Oostende. Dit betekent een nieuwe stap vooruit bij de uitbouw van de mechanische uitrusting van dit station. Begin dit jaar werd de fabricatie aangevangen van andere delen van de mechanische uitrusting (beluchtingsapparatuur, vijzels, e.a.).

Op 18 oktober werden de volgende werken openbaar aanbesteed:

de bouwwerken voor het zuiveringsstation te Oostende (709 mln fr.)

het rioolgemaal III te Oostende (toevoerleidingen: 31 mln fr., bouwwerken: 26 mln fr., elektro-mechanische uitrusting: 19 mln fr.)

de beplantingswerken voor het zuiveringsstation te Knokke-Heist (2 mln fr.)

Op 18 oktober werden ook te Westende de inschrijvingen, ingevolge algemene offertevraag, geopend voor het lot mechanische uitrusting van de zuiveringsinrichting te Westende.

Dit station beoogt de zuivering van de afvalwaters van de kustgemeenten Oostduinkerke, Nieuwpoort, Westende en Middelkerke. Binnenkort zullen ook de bouwwerken voor deze installatie worden aanbesteed, zodat de bouw eerst-daags zal kunnen starten.

In totaal heeft de Interkommunale Vereniging voor het Zuiveren van de Afvalwaters van de Kust werken aanbesteed voor een bedrag dat 1 miljard frank overtreft.

Alle dossiers nopens de hierboven opgesomde werken zullen zo vlug mogelijk ter goedkeuring worden voorgelegd aan de Provinciale Overheid, alsmede aan de heer Minister van Volksgezondheid. De Vereniging hoopt nog dit jaar de nodige subsidies te verkrijgen voor deze werken.

WIH-verkaveling te Handzame

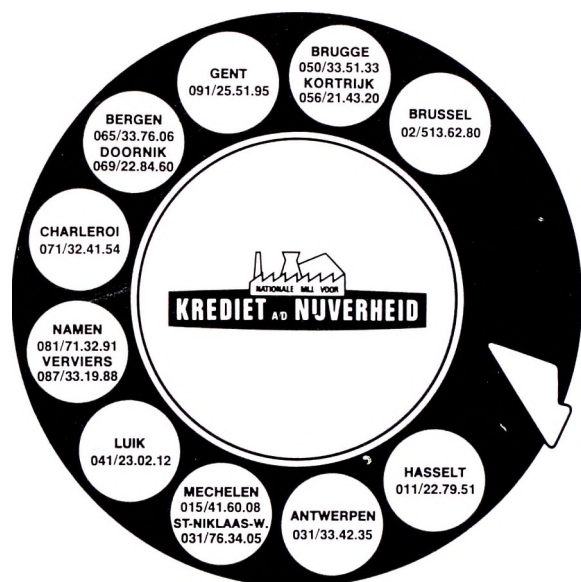
Te Handzame zal zeer binnenkort gestart worden met de verkoop van bouwgrond in de goedgekeurde verkaveling 'Centrum'. Deze verkaveling omvat in totaal 24 percelen voor vrijstaande woningbouw.

De oppervlakte van de percelen schommelt tussen 600 en 1000 m². De verkoopprijs omvat de kosten voor de aanleg van de wegen, elektriciteit, waterleiding, gas, TV- en FM-distributie.

De aanleg van de openbare verlichting werd door de gemeente bekostigd.

De koper moet binnen de 6 jaar het perceel bebouwen en de woning betrekken.

investeringsproblemen? bel ons even op!

Wij helpen U met

Doeltreffendheid

Groot bedrijf? Klein bedrijf? Samen met U zoeken wij de kredietvorm die er het best bij past: kredieten op lange termijn, roerende of onroerende leasing, financiering van bedrijfsmaterieel, diverse kredieten op korte termijn.

Soepelheid

Als zakenmensen werken wij snel en accuraat samen met onze klanten en stellen onze jarenlange ervaring te hunner beschikking inzake de wetgeving op de economische expansie en ten voordele van de middenstand (rentetoelage, staatswaarborg, waarborgfonds).

Goed onthaal - Verzekerde discretie
Interesten betaalbaar na verstreken termijn.

DE N.M.K.N. ZORGT MET U VOOR DE TOEKOMST VAN UW ONDERNEMING

Maatschappelijke Zetel: Brussel, Waterloolaan 16 -
Tel. 02/513.62.80 - P.R. 000-0030500-42

Voordrachten

Dr. ec. O. Vanneste, directeur WER/WES, sprak op:

7 september te Torhout over: 'Een economie voor morgen', JEK-Houtland.

22 november te Roeselare over: 'De beleidsalternatieven van het plan 1976-70', CVP-kongres Arrondissement Roeselare.

27 november te Brugge over: 'De werking van een welvaartsorganisatie in een geleide markteconomie', stage jonge diplomaten.

29 november te Brugge over: '20 jaar WER/WES', WER-jubileumviering.

Dr. ec. N. Vanhove, adjunct-directeur WER/WES sprak op:

30 november te Antwerpen over: 'Milieubeheer inzake recreatie en toerisme', Instituut voor Milieubeheer.

Dr. ec. J. Theys, sprak op:

26 september te Zeebrugge over: 'Gewestplan Brugge-Oostkust', Bond voor Grote en Jonge Gezinnen.

30 september te Loppem over: 'Gewestplan Brugge-Oostkust', NCMV/CMBV.

8 november te Oostende over: 'Gewestplan Oostende-Middenkust', Kamer voor Handel en Nijverheid.

De heer P. Verhaeghe, sprak op 25 november te Westouter over: 'Overheidsvoorschriften en -tegemoetkomingen bij het oprichten van een industriële onderneming', 'Industriële Animatie Westhoek'.

De heer L. Vermandere sprak op 16 november te Tielt over 'de economische toestand in het arrondissement Tielt', Heemkundige ũring.

Dr. Wet. S. Beernaert, gaf een vervolmakingscyclus in verband met de afvalwaterzuivering van de vlees en vleesverwerkende industrie in het Vormingsinstituut voor Kleine en Middelgrote Ondernemingen te Brugge op 24 oktober 1974, 7 november 1974, 14 november 1974 en 21 november 1974.

Hij sprak op 15 oktober over: 'de sanering van de watterverontreiniging langs de Handzamevaart te Diksmuide', Werkvergadering Stadsbestuur van Diksmuide met Staatssekretaris van het Leefmilieu K. Poma.

Brits bezoek aan Zeebrugge

Op 8 november bracht een delegatie van de haven van Londen, vergezeld van Britse journalisten, een bezoek aan Zeebrugge. Dr. O. Vanneste hield een korte gelegenheidstoespraak.

Agence Maritime Minne 100 jaar

Te Gent werd op 18 oktober het 100-jarig bestaan van Agence Maritime Minne, dat ook te Brugge is gevestigd, plechtig herdacht; dr. O. Vanneste, directeur WER-WES, woonde de vergadering bij.

Transport van erts via pipeline

Op 7 november ging te Luik een lezing door van ir. Papageorges over de transport van erts en kolen per pipeline. Deze merkwaardige lezing werd georganiseerd door de Société d'Etude et d'Expansion de Liège. Een WER-delegatie, onder leiding van dr. O. Vanneste, woonde de lezing bij en werd nadien door de uitnodigende vereniging ontvangen.

Werkvergadering van Leiedal met de Minister van Openbare Werken

Op uitnodiging van het stadsbestuur van Kortrijk en van de Interkommunale Leiedal, had op maandag 4 november 1974 een werkvergadering plaats in de gemeenteraadszaal van het stadhuis te Kortrijk.

De Ministers Defraigne, Lavens, Vandekerckhove en Perin, het Kortrijkse Stadsbestuur en het Direktiekomitee van Leiedal woonden deze vergadering bij.

Over de dossiers die door Leiedal werden voorgelegd deelde de Minister van Openbare Werken het volgende mee.

Het globale aanbestedingsdossier voor de uitrusting van het industriepark Harelbeke-Stasegem werd, na onderzoek door het Departement, overgemaakt aan de Staatssekretaris voor Streekeconomie voor vastlegging van de subsidiëring.

Op 25 oktober tekende de Minister de vaste belofte van toelage voor de aanbestedingsdossiers van Wevelgem-Zuid - 1ste faze - en Gullegem-Moorsele (rioolaflos en fietspad).

Voor de 2de faze van uitrustingswerken in het industriepark Wevelgem-Zuid beloofde de Minister dat nog in de loop van november de toelating tot aanbesteding zal worden gegeven.

De voorgelegde dossiers van toegangswegen tot de industrieparken Harelbeke-E3 en Harelbeke-Zwevegem stelden wel problemen. De Minister bevestigde dat er geen bijzondere kredieten meer beschikbaar zijn voor dergelijke uitrustingswerken. Ze kunnen ook niet als rijksweg ten laste genomen worden.

Inzake uitrustingsdossiers van woonzones die Leiedal realiseert deelde de Minister mede dat de werken ter ontsluiting van een 80-tal kavels in de wijk Overheule te Moorsele toegewezen werden en binnenkort kunnen aangevat worden.

Het ontwerp-dossier voor de ontsluiting van 10 ha in de woonzone Ter Elst te Hulste is bij het Departement in behandeling.

Ter gelegenheid van dit werkbezoek had Leiedal een inventaris samengesteld van de gemeentelijke uitrustingsdossiers die momenteel bij het Departement van Openbare Werken aanhangig zijn. De Minister beloofde dat hij deze dossiers zou laten onderzoeken en de stand van zaken achteraf schriftelijk zou meedelen.

WITAB-Sporthalle te Wingene aangevat

Op 16 december startten de werken aan de nieuwe sporthalle te Wingene.

Aansluitend op de wedstrijdaanbesteding, door de WITAB uitgeschreven einde 1972, besliste het gemeentebestuur van Wingene een sporthalle van 22 op 42 meter te bouwen. De principiële beslissing viel reeds op 14 mei 1973, terwijl de definitieve keuze op 12 juni 1974 werd vastgelegd. De goedkeuring van de Bestendige Deputatie van West-Vlaanderen volgde op 14 november 1974, terwijl ook de belofte van betoelaging door het Nationaal Sportfonds (Ministerie van Cultuur) werd bekomen.

De werken zullen 125 werkdagen in beslag nemen, zodat de sporthalle kan klaar komen tegen het verlot 1975.

De WITAB is bouwheer van het werk.

Uitbreiding industrieparken

De WIER sv (Westvlaamse Intercommunale voor Economische Expansie en Reconversie) ontving afschrift van twee koninklijke besluiten van 1 juli 1974, met betrekking tot de industriegebieden van Torhout en van Roeselare-Noord.

Beide industrieparken waren dringend aan een uitbreiding toe. De betrokken besluiten zijn meteen de eerste stap bij de realisatie. Vroeger beschikte de stad Torhout, onder impuls van het stadsbestuur, over een industriegebied voor ambachtelijke bedrijven van 30 ha. Dit gebied, dat momenteel volzet is, liet een ernstige stadsvernieuwing toe en gaf de plaatselijke bedrijven de nodige expansieruimte.

Het nieuwe terrein, dat door de WIER mag worden onteigend en uitgerust, bedraagt 26 ha. Het is van het vorige terrein gescheiden door de spoorweg Oostende-Armentières, terwijl het aansluit op de provinciale weg Brugge-Torhout-Roeselare en op de noordelijke ring van Torhout. Bij het MKESK werd het statuut van industriegebied van regionaal belang aangevraagd.

Tevens werd een programma van infrastructuurwerken voorgelegd van 22,5 miljoen frank, waarvan 65 % betaalaag zouden worden.

Te Roeselare-Noord (vroeger Beveren) mogen door de WIER 29 ha onteigend worden langs de Nijverheidslaan. Dit terrein, dat paalt aan de gronden van de MBLE en in de omgeving waarvan vroeger ook reeds de RVA en enkele kleinere bedrijven zich hebben gevestigd, moet een vlugge overplanting en inplanting toelaten van niet-watergebonden bedrijven te Roeselare.

Er werden reeds 3 ha grond verkocht aan de pvba Karosserie Brill, producent van allerlei kabinen voor tractoren, bulldozers, enz. Aan het MKESK zal het statuut van regionaal belang worden aangevraagd, terwijl een programma van infrastructuurwerken van 18 miljoen frank zal worden voorgelegd.

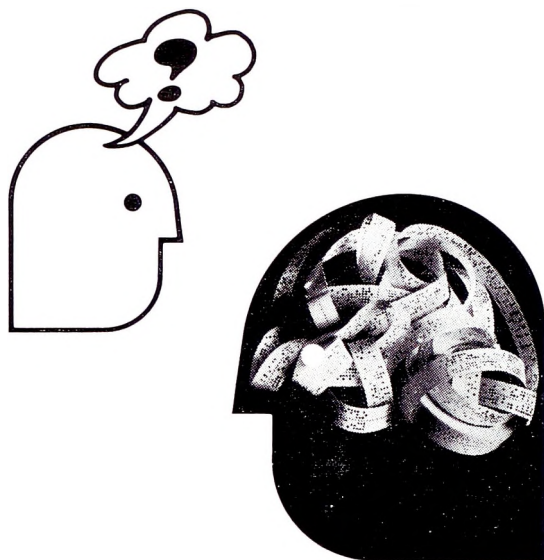
Samenwerking op Interieur 1974

Een grote vernieuwing op Interieur 1974 was de geïntegreerde standenopbouw, wat het geheel een veel grotere werkelijkheidsoptiek en een meer-buikbare dimensie gaf.

Op de dag van de gespecialiseerde pers nodigden op deze wijze de firma's De Witte-Lietaer uit Lauwe, Top-Mouton en Cie uit Proven en L. Depoortere uit Moeskroen-Aalbeke samen hun bezoekers uit. Op deze wijze werden naar voren gebracht : de laatste creaties inzake huislinnen (tafellinnen, gordijnen, sponsstoffen en als meest recente creatie, kamerhoge muurbekleding) van De Witte-Lietaer; een bureau, een eethoek, een schouwwand en een keuken in moderne design en diverse materialen van Top-Mouton, kamerbrede lichtgekleurde vloertapijten van L. Depoortere.

Indonesische journalisten

Op 11 oktober brachten 7 Indonesische journalisten een bezoek aan WER-WES. Zij werden ingelicht over de werking van de afdeling ontwikkelingssamenwerking. Deze afdeling werkt op huidig ogenblik nog twee projecten uit in Indonesië.

Waarom het hoofd vol problemen over uw drukwerk ?

DE COMPUTER HOUDT HET ALLEMAAL BIJ

DRUKKERIJ SANSEN p.v.b.a.

Gasthuisstraat 19-23
8970 POPERINGE
Tel. 057/33 40 16

UITGEVER **HET WEKELIJKS NIEUWS**
4WEST PARTNER

Deelplannen Brugge

De stad Brugge publiceerde zopas het deelplan Westmeers-Oostmeers. Dit deelplan is het derde in de reeks deelplannen. De vorige betroffen het Coolhof en Sint-Joos. Het totaal programma betreft 50 deelplannen, geprogrammeerd over 4 jaar. Zij passen allen in het structuurplan van de binnenstad van Brugge dat in 1975 integraal zal worden gepubliceerd. Westmeers-Oostmeers is een typisch stadsgedeelte dat heel wat gebouwen uit de 19de eeuw (tot 1914) bevat (178 op 335), benevens 58 gebouwen van vóór deze periode. Bepaalde daarvan hebben kunsthistorische waarde; de totale wijk is voornamelijk op bewoning ingesteld en zal in de toekomst ook voor deze functie worden geherwaardeerd.

WIH zet infrastructuurwerken door

Met het doel een zo ruim mogelijke verspreiding van uitgeruste bouwgronden aan sociale prijzen in de provincie te bekomen, doet de Westvlaamse Intercommunale voor Huisvestingsbeleid thans al het mogelijke om de noodzakelijke uitrustingswerken te laten betoelagen en uit te voeren.

In de laatste maanden werden een viertal aanbestedingen voor wegen- en rioolwerken uitgeschreven, voor een totaal bedrag van 16.446.202 fr. waardoor binnenkort in de gemeenten Aarsele, Sint-Joris-ten-Distel, Waregem en Zerkegem, gezamenlijk 140 percelen bouwgrond gekreëerd worden.

Op 9 december ging de aanbesteding door voor een verkaveling te Kortemark waar opnieuw 81 percelen zullen uitgerust worden. Bovendien werden voor betoelaging bij het Ministerie van Openbare Werken acht wegenbundels ingediend voor een gezamenlijk uitvoeringsbedrag van 56.827.498 fr. Hierdoor zullen alweer ruim 300 percelen bouwgrond aangeboden worden.

Niettegenstaande de minder gunstige conjunctuur en de moeilijkheden bij de geldontlening, blijven de goede verkoopresultaten gehandhaafd bij de WIH. Ongetwijfeld zijn de gevolgde prijzenpolitiek, waarbij de verkoopprijs van bouwgrond maximaal wordt gedrukt, en de 'milieubewuste' inplanting en uitvoering der verkavelingen, belangrijke redenen die bijdragen tot dit succes.

Nieuwe investeringen bij Clayson

Clayson nv te Zedelgem van de Sperry Rand groep zal een nieuw kantoorgebouw voor de studie-, ontwerp- en ontwikkelingsdiensten oprichten.

Het gebouw zal een bruikbare vloeroppervlakte hebben van 3.100 m². De werken worden begin 1975 aangevat en zullen einde 1975 beëindigd zijn. Het gaat er om een nieuwe investering van 42 mln fr.; in totaal is er de laatste jaren in Clayson Zedelgem reeds meer dan 500 mln fr. geïnvesteerd. Een vorige goedkeuring betrof een nieuw gebouw voor de montage van maaidorsers en een nieuwe onderdelen-verfinstallatie; dit project zal klaarkomen tegen september 1975.

Ideeënbeurs hotelsektor te Blankenberge

Van 23 tot en met 26 januari wordt op het stadhuis te Blankenberge een ideeënbeurs voor de Belgische hotelsektor georganiseerd op initiatief van het Commissariaat-Generaal voor Toerisme, met medewerking van Westtoerisme en op uitnodiging van het Stadsbestuur van Blankenberge en van de plaatselijke VVV. In het kader van een politiek van vernieuwing van het bestaande gebouwenpotentieel wil deze ideeënbeurs de hotels en pensions helpen te streven naar een actualisering van de bestaande inrichtingen. Diverse specialisten zullen, aan de hand van concrete materialen, aantonen hoe en tegen welke financiële inspanning moderniseringswerken in de logeersector uitgevoerd kunnen worden. Tevens zullen de financiële hulpbronnen van overheidswege worden aangegeven. Tijdens de beurs worden er twee debatavonden georganiseerd over fiskale en over bouwkundige problemen.

Verbrandingsoven te Roeselare

De bouwwerken aan de verbrandingsoven te Roeselare (op de Oostduinkerkesteenweg) die startten op 5 augustus, vorderen goed. Momenteel rijzen de eerste muurgedeelten boven de grond.

Deze werken worden uitgevoerd in opdracht van de IVRO (Intercommunale Vereniging voor Huisvuilverwerking van Roeselare en Omstreken). Zij zijn een gevolg van een studie van de WITAB, die in 1971 een sek-

torindeling voor huisvuilverwerking in West-Vlaanderen opmaakte en die tevens, in afwachting van de oprichting van de zelfstandige intercommunale vereniging IVRO, in 1972 de werken aanpakte.

De aan gang zijnde werken moeten worden beëindigd in 240 werkdagen, zodat de eindfase rond september 1975 zal worden bereikt. In totaal gaat het hier om een aanbesteding van ongeveer 30 miljoen frank.

Het elektro-mechanisch gedeelte van de installatie, dat twee ovens van 3,2 ton zal omvatten, werd vroeger in aanbesteding gegeven en is momenteel in fabricatie. Rond einde januari 1975 zal er met de montage begonnen worden in de aangevatte gebouwen.

De verbrandingsoven van Roeselare zal in de toekomst de volgende gemeenten bedienen :

Gits, Hooglede, Houthulst, Moorslede, Oostnieuwkerke, Passendale, Roeselare, Staden en Westrozebeke.

Bestrijding van milieuhinder

Op grond van het Algemeen reglement voor de arbeidsbescherming is de Bestendige Deputatie bevoegd te beslissen over aanvragen om vergunning voor als gevaarlijk, ongezond of hinderlijk ingedeelde inrichtingen van de eerste klasse. Aan de afgeleverde vergunningen worden voorwaarden verbonden tot het voorkomen en bestrijden van industriële hinder als luchtverontreiniging en lawaai. Ter voorlichting van het provinciaal college o.m. over het invoeren van normen voor het bepalen van polutiegrenzen en voor het adviseren omtrent het opleggen aan de bedrijven van aanvullende of bijzondere voorwaarden werd bij besluit van 22 november 1973 een provinciale commissie voor industriële vestigingen opgericht.

Naar aanleiding van de fluorvergiftiging in de zone van het Boudewijnkanaal te Brugge heeft de provinciale overheid een nieuw initiatief genomen. Ze heeft beslist in gevallen van ernstige milieuverontreiniging zelf onderzoeken te laten uitvoeren ten laste van de provinciale begroting. Hiertoe zal ze op gespecialiseerde organisaties een beroep doen.

Colloquium ' De vernieuwing van de historische stad '

In het kader van het Europees jaar van het bouwkundig erfgoed gaat van 12 tot 15 mei 1975 te Brugge een internationaal colloquium door onder de titel 'De vernieuwing van de historische stad'.

Prins Albert heeft het voorzitterschap van het colloquium aanvaard.

De inrichters zijn het Internationaal Council of Monuments and Sites (ICOMOS) waarvan de Commissie ' Historische Steden ' voorgezeten wordt door schepenen Van den Abeele en door het stadsbestuur van Brugge. Mede-inrichters zijn het Belgisch comité voor het jaar van het bouwkundig erfgoed en de Vereniging van historische steden in België.

Het colloquium zal drie thema's bespreken : de politieke en sociale problemen van de stadsvernieuwing, de juridische en administratieve problemen en tenslotte de economische en financiële problemen.

The world wide travel WASTEELS

verg. « A » 1246

OOSTSTRAAT 29, 8.800 ROESELARE

telefonen : (051) 20 16 72 (vier lijnen)

ORGANISEERT alle reizen en geeft alle inlichtingen vooral voor haar eigen A.B.C. vluchten op Noord Amerika per Sabena en Air Canada, op volgende data :

naar NEW YORK	van 26-3 tot en met 9-4	10.750 fr.
» MONTREAL	» 30-4 tot en met 28-5	12.000 fr.
» TORONTO	» 28-5 tot en met 25-6	12.900 fr.
» NEW YORK	» 4-6 tot en met 18-6	12.900 fr.
» CHICAGO	» 11-6 tot en met 2-7	15.200 fr.
» CHICAGO	» 2-7 tot en met 6-8	17.100 fr.
» MONTREAL	» 24-7 tot en met 21-8	14.000 fr.
» MONTREAL	» 6-8 tot en met 27-8	14.000 fr.

Prijzen zijn heen en terug en annulatiekosten inbegrepen.

Voor deze of andere programma's, een adres :

REIZEN WASTEELS

Ooststraat 29

Roeselare 8.800

RECENTE UITGAVEN

In de reeks : **Facetten van West-Vlaanderen :**

Dr. Wet. S. BEERNAERT

De waterverontreiniging in het IJzerbekken

133 fr. (BTW inbegrepen)

De waterverontreiniging van de binnenwaters van Midden- en Oostkust

133 fr. (BTW inbegrepen)

VERSCIJNT EERSTDAAGS

De Westvlaamse gemeenten in de Volkstelling 1970

10 uitgebreide statistische tabellen per gemeente (met totalen per arrondissement, West-Vlaanderen en het Rijk).

Kommentaar op dezelfde Volkstelling van West-Vlaanderen kan gevonden worden in

Dossier : West-Vlaanderen in de Volkstelling

West-Vlaanderen Werkt, 3/1974.

Prijs : 65 fr. (BTW inbegrepen).

Publikaties WER - WES

REEKS VAN HET WESTVLAAMS EKONOMISCH STUDIEBUREAU

1. G. Declercq & O. Vanneste, De Economische Situatie en Mogelijkheden van het Arrondissement Ieper, 1958, 207 blz. (uitgeput).
2. O. Vanneste & P. Hovart, De Belgische Zeevisserij - Een Economische Studie, 1959, 358 blz., 212 fr.
3. O. Vanneste & P. Hovart, La Pêche Maritime Belge - Etude Economique, 1959, 358 pp., 212 fr.
4. O. Vanneste, J. Theys & M. Zwaenepoel, Het Arrondissement Brugge - Een Regionaal Economische Studie, 1961, 463 blz. (uitgeput).
5. O. Vanneste, J. Theys & M. Zwaenepoel, Het Arrondissement Oostende - Een Regionaal Economische Studie, 1962, 444 blz., 265 fr.
6. O. Vanneste & J. Theys, Menen - Een Economische Studie van een Grensstad, 1962, 256 blz. (uitgeput).
7. O. Vanneste, J. Theys & M. Zwaenepoel, Het Arrondissement Roeselare - Een Regionaal Economische Studie, 1963, 336 blz. (uitgeput).
8. J. Theys o.l.v. O. Vanneste, Westvlaamse grensarbeiders in Noord-Frankrijk, 1964, 144 blz., 159 fr.
9. J. Theys s.l.d. O. Vanneste, Les Frontaliers de la Flandre Occidentale dans le Nord de la France, 1964, 144 pp., 159 fr.
10. O. Vanneste & J. Theys, Veurne - Een Economische Studie, 1964, 189 blz. (uitgeput).
11. M. Zwaenepoel & N. Vanhove, De landbouw in West-Vlaanderen, 1965, 352 blz. (uitgeput).
12. O. Vanneste, Het groeipoolconcept en de regionaal-economische politiek, 1967, 376 blz., 265 fr.
13. O. Vanneste & J. Theys, Het Arrondissement Tielt - Een Regionaal Economische Studie, 1968, 410 blz., 265 fr.
14. J. Theys, Een analyse van de Westvlaamse grensarbeid in Noord-Frankrijk, 1969, 248 blz., 265 fr.
15. M. Zwaenepoel, Vrije Tijd - Een sociologische analyse van het vrijetijdsgebruik en de vrijetijdsbehoeften van de Westvlaamse bevolking, 1969, 332 blz. (uitgeput).
16. N. Vanhove, Het vakantiepatroon en de toeristische bestedingen van de Belgische bevolking, 1969, 264 blz., 265 fr.
17. N. Vanhove, Structure des vacances et dépenses touristiques de la population belge, 1969, 264 pp., 265 fr.
18. J.M.L. Demeyere, Demografische facetstudies, 1969, 144 blz., 159 blz.
19. R. Branson, J. Theys, H. Van Reybrouck, o.l.v. N. Vanhove, Tertiaire sektor en verzorgende centra van West-Vlaanderen, 1971, 356 blz., 318 fr.
20. J. Hemschoote, Luchtverontreiniging in West-Vlaanderen - Bronnen, toestand en bestrijding door de ruimtelijke ordening, 1972, 209 blz., 265 fr.
21. N. Vanhove, Het Belgisch Kusttoerisme - Vandaag en Morgen, 1973, 520 blz., 477 fr.
22. L. Schepens, Van Vlaskutser tot Franschman - Bijdrage tot de geschiedenis van de Westvlaamse plattelandsbevolking in de negentiende eeuw, 1973, 294 blz., 371 fr.

REEKS FACETTEN VAN WEST-VLAANDEREN

1. R. Simoen en O. Vanneste, De uitbouw van de haven van Zeebrugge : Openbare werken in verleden en toekomst - De haven en de toeristische belangen van de Oostkust, 1972, 48 blz. (uitgeput).
2. C. Vermeersch, Het rekreatief buitenverblijf - Inplantings- en aanlegmogelijkheden, 1973, 100 blz., 106 fr.
3. S. Beernaert, De waterverontreiniging in het IJzerbekken, 1973, 124 blz., 133 fr.
4. Distributiebedrijven en handelscentra in West-Vlaanderen, 1974, 68 blz., 74 fr.
5. S. Beernaert, De waterverontreiniging van de binnenwaters van Midden- en Oostkust, 1974, 105 blz., 133 fr.

TOERISTISCH ABONNEMENT

Rapporten toeristisch-ekonomisch onderzoek 1973

57. Micro- en macro-ekonomische verantwoording van de toeristische recreatieparken aan de Belgische Kust, 201 blz. (uitgeput).
58. De ekonomische betekenis van de toeristische sektor in Vlaanderen, 153 blz. (uitgeput).
59. De toeristische index WES - Kust en Achterland, 1973.

Rapporten toeristisch-ekonomisch onderzoek 1974

60. Attitude-onderzoek bij de Duitse verblijftoeristen aan de Belgische Kust, 1972, 190 blz.
61. Attitude-onderzoek bij de Britse verblijftoeristen aan de Belgische Kust, 1972, 162 blz.
62. Bestedingsonderzoek bij de Duitse, Britse en Nederlandse vakantiegangers aan de Belgische Kust, 1972-73, 90 blz.

De rapporten toeristisch-ekonomisch onderzoek zijn te verkrijgen door storting van 1.060 fr. per jaar-abonnement.

ANDERE PUBLIKATIES

O. Vanneste & G. Declercq, Kust en Hinterland - Proeve van een toeristisch-ekonomische studie, 1955, 226 blz. (uitgeput).
O. Vanneste & G. Declercq, Le Littoral et son Hinterland - Essai d'une étude d'économie touristique, 1955, 266 pp. (uitgeput).

G. Declercq & O. Vanneste, Structurele Werkloosheid in West-Vlaanderen, 1957, 2 delen, 130 blz. + 278 blz. (uitgeput).
West-Vlaanderens ekonomische groei 1954-64, 1965, 98 foto's, 172 blz. (uitgeput).

Adresboek van de Westvlaamse Industrie, 1971, 275 fr.

Jaarverslagen WER-WES.

(Uitgaven vrij van BTW.)

TIJDSCHRIFT 'WEST-VLAANDEREN WERKT'

Driemaandelijks uitgave - abonnement 1975 : 160 fr.

(Uitgave vrij van BTW.)

STEUNENDE LEDEN - 1975

Steunende leden (390 fr), ontvangen het tijdschrift en de andere publikaties van de WER, de reeks 'Toeristisch Abonnement' uitgezonderd.

1.

	1 Editoriaal : Terugblik op 1973
J. THEYS	3 Studeren in West-Vlaanderen
IVAW	9 Autowegen voor een kust-provincie
D. SANDERS	17 Visafslag aan de Kust
	24 Beroepsbevolking in West-Vlaanderen
	26 Spektrum
	42 Nieuwsjes

2.

	57 Editoriaal : Regionale opties Plan 1976-80
P. BOERJAN	59 Buitenlandse bestedingen aan de Kust
D. SANDERS	67 Lannoo pvba : Vakmanschap en vernieuwingsdrang
	72 Beroepsbevolking naar bedrijvigheid, 1970
	74 Spektrum
	88 Nieuwsjes

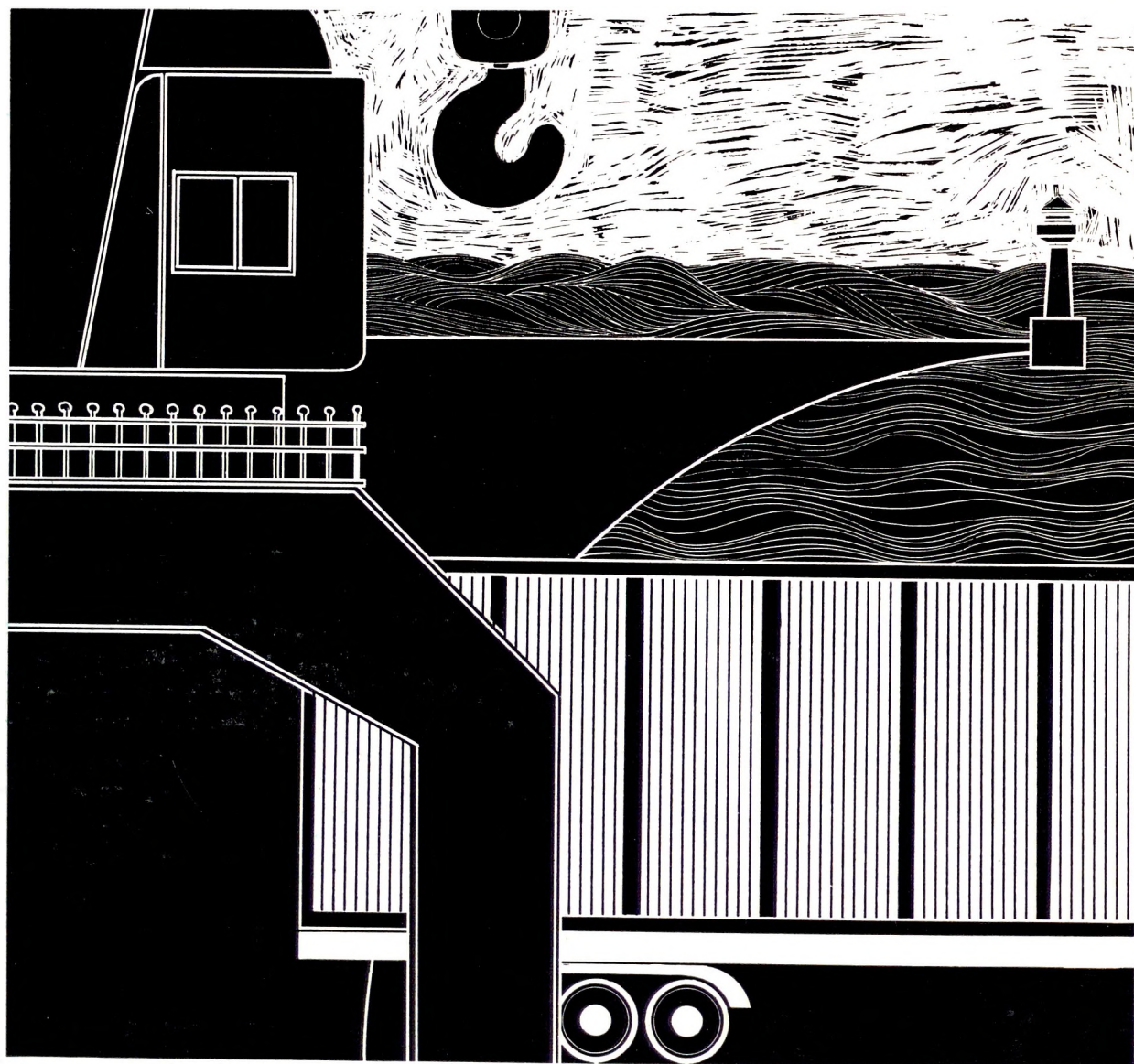
3.

	105 Ten geleide
W. VAN WAEVELDE	106 Demografische ontwikkeling 1961-1970
L. JACOBS	113 Structuur van de beroepsbevolking
W. D'HAENZE	124 Geografische mobiliteit van de arbeidskrachten
J. PEETERS	135 Algemene landbouw- en tuinbouwstellingen
M. WAUTERS	141 Schoolbevolking en afgestudeerden
P. GILLET	148 Onderwijsniveau en beroepsarbeid van de vrouw
S. LIEKENS-ROUSSEAU	155 Statistische sectoren en begrenzing van agglomeraties
	164 Nieuwsjes

4.

	177 Editoriaal : Betere vakantiespreiding noodzakelijk : een nieuw voorstel
A. LAMBERT	181 Expansiehulp, bedrijfs-economisch bekeken
J. ANDRIES	189 Het wegverkeer in West-Vlaanderen
	200 Bezoldigde tewerkstelling in West-Vlaanderen,, 30 juni 1973
	202 Spektrum
	218 Nieuwsjes

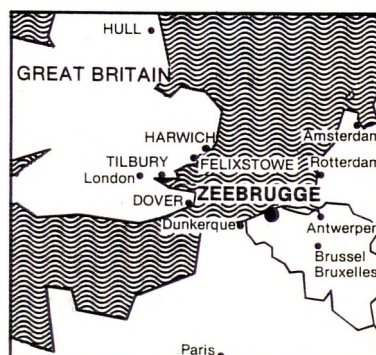
ZEEBRUGGE

Q artex

DE SNELHAVEN OP ENKELE KILOMETER VAN UW BEDRIJF

biedt U een waaier van mogelijkheden voor het geheel of
een gedeelte van uw maritieme transporten !

MBZ Maatschappij van de Brugse Zeevaartinrichtingen
Louis Coiseaukaai 2 B-8000 Brugge-Belgium Telefoon (050) 33 30 65